KZS - FCI
KINOLOŠKA ZVEZA SLOVENIJE

Zapoge 3 D, SI-1217 Vodice, Slovenija
info@kinoloska.si, www.kinoloska.si

Mednarodni FCI IGP pravilnik za delo šolanih psov

za

mednarodne preizkušnje delovnih psov,
mednarodne preizkušnje dela na sledi,
mednarodne preizkušnje za pse spremljevalce,
mednarodne preizkušnje za iskanje
ter mednarodne vzdržljivostne preizkušnje

Pripravila Komisija za delovne pse pri FCI
Wilfried Schäpermeier (D) +
Günther Diegel (D)
Robert Markschläger (A)
Heinz Gerdes(D)
Hari Arcon (SI)
Clemente Grosso (IT)
Frans Jansen (NL)

KOMISIJA ZA ŠOLANJE PRI KINOLOŠKI ZVEZI SLOVENIJE

Pravilnik je potrjen s strani upravnega odbora FCI, 24. septembra 2018. **V veljavi je od 1. januarja 2019.**
Spremembe pravilnika je na spletnem zasedanju septembra 2020 odobril upravni odbor FCI.

Že več kot petintrideset tisoč let je pes spremljevalec človeka. Z udomačitvijo je pes prešel v socialno skupnost s človekom in je v nekaterih vidikih od njega tudi odvisen. S tem pa so ljudje sprejeli tudi posebno odgovornost za dobrobit psa.

Pri šolanju je potrebno predvsem fizičnemu in psihičnemu zdravju psa pripisati najvišjo možno prioriteto. Osnovni princip predstavlja tako humano, nenasilno in živalski vrsti primerno ravnanje s psom. Pri tem mora biti samoumevna zadostna oskrba psa z ustrezno prehrano in vodo kot tudi skrb za njegovo zdravje, s čimer mislimo na redna cepljenja in ustrezne zdravstvene preglede. Nenazadnje pa ima človek tudi obveznost, da psu omogoči redne stike z ljudmi ter da psa zadostno zaposli, tako da bo ta lahko zadovoljeval svoje potrebe po gibanju.

Skozi zgodovino je imel pes številne različne vloge kot človekov pomočnik. V modernem svetu je te naloge v veliki meri prevzela tehnika. Zato je na vodnika prišla obveza, da psu izgubljene naloge nadomesti z ustrezno zaposlitvijo in gibanjem, ki ustrezata njegovim genskim zasnovam ter mu omogočata ustrezen kontakt s človekom. Zato je preizkušnja za psa spremljevalca, vsestransko preizkušnjo za šolane pse, preizkušnjo za pse sledarje ter preizkušnjo v iskanju potrebno gledati predvsem iz tega vidika. Psa je potrebno zaposliti v skladu z njegovo gensko zasnovo in delovno sposobnostjo. K temu pa zraven ustreznega prostega gibanja prištevamo tudi intenzivno zaposlitev, ki izkorišča pasjo pripravljenost na učenje in jo združi z željo po gibanju in njegovimi genskimi zasnovami. Prav temu so namenjene različne športne discipline, ki naveden potencial izkoriščajo. Psi, ki niso ustrezno zaposleni, so tisti, ki izstopajo v svojem vedenju, kar lahko pripelje tudi do težav v okolju.

Vodnik, ki šola svojega psa ali se skupaj z njim ukvarja s katero izmed športnih disciplin, ustvari s svojim psom največjo možno harmonično vez, pri čemer mora psu zagotoviti ustrezno kvalitetno šolanje. Cilj vsakega šolanja psa je podajanje takšnih učnih vsebin, ki so dosegljive za posameznega psa. Harmonija med vodnikom in njegovim psom je, ne glede na disciplino, ki jo izvajata, tista, ki mora biti vedno v ospredju vsake dejavnosti. Harmonijo pa lahko dosežemo le tako, da se popolnoma poistovetimo s psom in njegovo gensko zasnovo.

Ljudje smo etično zavezani k temu, da psa ustrezno vzgojimo in izšolamo. Pri tem moramo uporabiti metode, ki ustrezajo preizkušenim znanstvenim izhodiščem kinologije oziroma vedenjski znanosti glede na posamično pasmo. Za doseganje ciljev je tako pri vzgoji kot šolanju potrebno uporabljati nenasilne in za psa pozitivne metode ter s tem zagotoviti doseganje ciljev. Izogibati se moramo vsem neprimernim metodam vzgoje in šolanja v skladu z veljavno zakonodajo. Uporaba psa v različnih športih mora biti v skladu z njegovo gensko zasnovo, delovnimi sposobnosti in njegovo pripravljenostjo za delo. Izogibati se je potrebno kakršnemukoli vplivanju na delovno sposobnost psa bodisi z medikamenti bodisi z drugimi, za živali neprimernimi metodami. Človek mora skrbno in natančno spoznavati naravne zasnove svojega psa. Od psa pričakovati rezultate, ki jih ne more doseči, je etično popolnoma nesprejemljivo. Skrben in odgovoren vodnik se bo izpitov in tekmovanj ter tudi treningov udeleževal samo z zdravim in delovno sposobnim psom.

Kazalo

UVOD ... 2
SPLOŠNE KRATICE/KRATICE: ... 6
VELJAVNOST ... 6
SPLOŠNA DOLOČILA ... 7
SEZONA PREIZKUŠENJ ... 7
DNEVI PREIZKUŠENJ ... 7
A) SOBOTA,NEDELJA IN PRAZNIKI ... 7
B) PREIZKUŠNJE OB PETKIH ... 7
C) PRAVILA MED PRAZNIKI ... 8
ORGANIZACIJA PRIREDITEV / VODJA PRIREDITVE ... 8
NADZOR PRIREDITEV ... 8
SODNIK NA PRIREDITVI ... 8
POGOJI ZA PRISTOP ... 9
PREDPISI O CEPLJENJU IN PROTI DOPINGU ... 10
VEDENJE PSA / SOCIALIZACIJA ... 10
ŠTEVILO DISCIPLIN NA DAN OZ. NA PREIZKUŠNJO ... 10
UDELEŽENCI PRIREDITVE ... 11
UDELEŽNCI S TELESNIMI OMEJITVAMI ... 11
OBVEZNOST NOŠENJA OVRATNICE / POVODCA ... 11
OBVEZNOST NOŠENJA NAGOBČNIKA ... 11
ODGOVORNOST ... 11
CEPLJENJA ... 12
RAZGLASITEV REZULTATOV, PODELITEV NAGRAD ... 12
NAZIVI ... 12
DELOVNA KNJIŽICA ... 12
TSB - OCENA ... 12
SLUŠNA POVELJA ... 13
MEDNARODNA PRAVILA / POSEBNA PRAVILA ... 13
SVETOVNO / EVROPSKO PRVENSTVO ... 13
DISCIPLINSKA PRAVILA ... 13
DISKVALIFIKACIJA ... 14
PREKINITEV ... 14
RAZLOGI ZA PREKINITEV ... 14
PREKINITEV ZARADI BOLEZNI / POŠKODBE ... 14
PREIZKUS ZNAČAJA ... 15
REZULTATI PREIZKUSA ZNAČAJA ... 15
PREVERJANJE IDENTITETE ... 16
STRELOPLAHI PSI ... 16
OCENJEVANJE ... 17
ŠTEVILO TOČK ... 17
IZRAČUN ODSTOTKOV ... 17
PRAVILA ZA MARKERJE ... 18
DOLOČILA K POSAMEZNIM PREIZKUŠNJAM ... 21
PREIZKUŠNJA ZA PSA SPREMLJEVALCA Z DELOM V URBANEM OKOLJU FCI-BH-VT: ... 21
OPIS PREIZKUŠNJE: PREIZKUŠNJA ZA PSA SPREMLJEVALCA Z DELOM V URBANEM OKOLJU ... 21
DELO V URBANEM OKOLJU ... 21
DISCIPLINA A – SLED. SPLOŠNA PRAVILA: ... 23
NAVODILA: ZA FCI-IFH-1,FCI-IFH-2 IN FCI-IGP-FH: ... 24
POSEBNOSTI: ZA FCI-IFH-2 IN FCI-IGP-FH ... 24
TEREN ZA SLED ... 24

POLAGANJE SLEDI 24
PREDMETI 25
OZNAČEVANJE PREDMETOV 25
NAKAZOVANJE 25
POBIRANJE IN PRINAŠANJE 25
ISKANJE S SLEDNIM POVODCEM OZ. PROSTO ISKANJE 25
SLEDENJE NA POVODCU 25
PROSTO SLEDENJE 25
PRIJAVA/ODJAVA 25
DELO IN OBNAŠANJE NA SLEDI 26
KOTI 26
POHVALA 26
PREKINITEV/DISKVALIFIKACIJA 26
DRUGI KRITERIJI OCENJEVANJA/NALOGE SODNIKA 26
ODBITKI ZA VSE STOPNJE PREIZKUŠENJ 27
DISCIPLINA B – POSLUŠNOST: 28
SLUŠNA POVELJA (SP) 28
DODATNA POVELJA 28
RAZDELITEV IN OCENA POSAMEZNIH VAJ NA VSAKI STOPNJI 29
POSEBNOSTI PRI FCI-IBGH 1 - 3 30
DODATNE POSEBNOSTI PRI FCI-IBGH 3 30
VAJE PRI FCI-IGP-V IN FCI-IGP-ZTP 30
PRIJAVA 31
ZAČETEK IN KONEC VAJE 31
OSNOVNI POLOŽAJ 31
RAZVOJ VAJE 31
PRIHOD VODNIKA 31
ODPOKLIC/PRED VODNIKOM/ZAKLJUČEK 31
POHVALA 31
NAPAKA V POLOŽAJU 31
PREDAJA PRINOSILA 31
PRINOSILA 32
SKAKALNICA 32
PLEZALNA STENA 32
OPIS VAJ 32
VODLJIVOST NA POVODCU – PROSTA VODLJIVOST IN STRELJANJE 32
SHEMA VODLJIVOSTI 33
IZVEDBA 34
SEDI V GIBANJU (VSE STOPNJE) 34
PROSTOR Z ODPOKLICEM 34
STOJ V GIBANJU MED HOJO FCI-IGP-2 IN FCI-IBGH-3 35
STOJ V GIBANJU MED TEKOM (SAMO FCI-IGP-3) 35
PROSTO PRINAŠANJE 36
OSNOVNI POLOŽAJ PRED SKAKALNICO IN PLEZALNO STENO 36
PRINAŠANJE ČEZ 1M VISOKO SKAKALNICO 36
PLEZANJE ČEZ PLEZALNO STENO (SAMO FCI-IGP-1) 37
PRINAŠANJE ČEZ PLEZALNO STENO 37
NAPREJ Z ULEGANJEM 38
ODLAGANJE Z MOTENJEM 38
POHVALE 39
OCENJEVANJE 39
DISCIPLINA C – OBRAMBA - (PREIZKUŠNJE FCI-IGP-1-3): 40

SPLOŠNA DOLOČILA 40
OZNAKE 40
ZAKLONI 40
OSNOVNI POGOJI 40
OCENJEVANJE VAJ OBRAMBE 40
SPUŠČANJE/DODATNA POVELJA – OCENJEVANJE IN ODVZEMI TOČK 41
PREIZKUŠNJE FCI-IGP-1 DO FCI-IGP-3 (VAJE IN PORAZDELITEV TOČK) 41
PRIJAVA 41
ISKANJE MARKERJA 41
POZORNOST IN OBLAJANJE 42
PREPREČITEV POBEGA MARKERJA 44
NAPAD NA PSA MED ČUVANJEM (FCI-IGP-1 – FCI-IGP-3) 45
ZAKLJUČEK VAJE 45
ZAPOREDNO SPREMSTVO FCI-IGP-2 45
ZAPOREDNO SPREMSTVO FCI-IGP-3 46
NAPAD NA PSA MED ZAPOREDNIM SPREMSTVOM, SAMO FCI-IGP-3 46
NAPAD NA PSA V GIBANJU 47
NAPAD NA PSA MED ČUVANJEM Z ZAKLJUČKOM DISCIPLINE C FCI-IGP-2 IN FCI-IGP-3 48
OSTALE PREIZKUŠNJE: 49
FCI-IGP-ZTP 49
FCI-IGP-V 50
PREIZKUŠNJA NA SLEDI 1 – 3 (FCI-FPr 1 – 3) 52
POSLUŠNOST 1 – 3 (FCI-UPr 1 – 3) 52
OBRAMBA 1 – 3 (FCI-SPr 1 – 3) 52
DELOVNA PREIZKUŠNJA FCI-GPr 1 DO FCI-GPr 3 (FCI-GPr 1-3) 53
ISKANJE 1 – 3 (FCI-StöPr 1 – 3) 53
VZDRŽLJIVOSTNA PREIZKUŠNJA (FCI-IAD) 56
SKICE 58
PRILOGA K FCI-IGP: 62
PREISKOVANJE ZAKLONOV 62
POSTAVITEV ZA PREPREČITEV POBEGA 62
SKAKLNICA Z NIHALNIM DELOM 63
PLEZALNA STENA 63
PRINOSILA 63

Splošne kratice:

FCI	Fédération Cynologique Internationale
IGP	Mednarodna pravila za preizkušnje delovnih psov
NP	Nacionalni pravilniki za preizkušnje
FCI-NO	Nacionalna organizacija
AKZ	Priznana opravljena stopnja preizkušnje
SD	Sodnik za preizkušnje
OP	Osnovni položaj
PR	Pravilnik
NS	Navodila sodnika
SP	Slušno povelje
VP	Vodja prireditve
M	Marker
V	Vodnik psa
PS	Polagalec sledi

Veljavnost:

Ta pravilnik je veljaven od 1.1.2019. Sprejela ga je Komisija za delovne pse pri FCI in potrdil upravni odbor FCI 24. septembra 2018, s čimer je postal veljaven.

Z uveljavitvijo tega pravilnika prenehajo veljati vsi do sedaj veljavni predpisi in pravilniki.

Mednarodni pravilnik je sprejet in razdelan s strani Komisije v nemškem jeziku, ki je tudi formalno veljaven kot merodajen pri prevodu kakor tudi pri nejasnostih.

Mednarodni pravilnik za delo šolanih psov (IGP FCI) velja za vse države članice FCI.

Vse prireditve s preizkusi za delovne pse, ki potekajo po mednarodnih izpitnih stopnjah (izpiti in tekmovanja) se morajo ravnati po teh pravilih.

Splošna določila

Preizkušnje (izpiti in tekmovanja) morajo služiti dvema osnovnima ciljema:
1. Ugotavljati primernost in usposobljenost posameznega psa za določen namen.
2. Ohranjanje in spodbujanje fizične kondicije in dobrega zdravja pri psih.

Nacionalnim organizacijam pri FCI (FCI-NO) se priporoča, da spodbujajo Mednarodna pravila za preizkušnje za delovne pse. Posebno na tekmovanjih na mednarodnem nivoju se morajo spoštovati Mednarodna pravila za preizkušnje za delovne pse in biti organizirana v skladu z njimi. Na vseh prireditvah se morajo upoštevati tudi temeljna športna načela, tako pri izvedbi kot pri obnašanju posameznih udeležencev. Pravila, ki izhajajo iz tega pravilnika, so za vse udeležence zavezujoča. Vsi udeleženci morajo prikazati enako raven znanja . Vse prireditve imajo javni značaj, kraj in začetek prireditve je potrebno vsem udeležencem in obiskovalcem javno naznaniti.

Preizkušnje (izpiti in tekmovanja) morajo v celoti ustrezati predpisani stopnji ali najmanj tisti disciplini, ki se v okviru preizkušnje oz. tekmovanja izvaja. Prizna se samo tista preizkušnja, ki je uspešno in v celoti opravljena v okviru javne prireditve in se lahko prizna kot opravljena preizkušnja. Tako priznana opravljena preizkušnja se prizna v vseh državah članicah FCI.
Vsako stopnjo preizkušnje se lahko ponavlja v neomejenem številu. Preizkušnje je potrebno opravljati po vrsti, glede na stopnjo težavnosti (stopnja 1-2-3).
K naslednji višji stopnji preizkušnje lahko psa pripustimo šele takrat, ko je preizkušnjo v vsaki posamezni disciplini opravil najmanj z oceno zadostno. Pes mora biti vedno voden na najvišji do tedaj opravljeni stopnji, izjema so preizkušnje, kjer ni končne razvrstitve ali s preizkušnjo niso povezane nobene kvalifikacije (ponavljalci).

Sezona preizkušenj (izpitov in tekmovanj)

Preizkušnje se lahko izvajajo celo leto, v kolikor to dopuščajo vremenske razmere, če je zagotovljena ustrezna varnost in ni ogroženo zdravstveno stanje živali in človeka. V nasprotnem primeru je potrebno od izvedbe preizkušnje odstopiti. Končno odločitev v navedeni zadevi ima FCI sodnik za preizkušnjo. Nacionalna organizacija lahko za svoje teritorialno območje omeji sezono preizkušenj.

Dnevi preizkušenj

a) Sobota, nedelja in prazniki
Dnevi preizkušenj so praviloma med vikendom ter dela prostimi dnevi oz. prazniki. FCI-BH/VT- preizkušnje se prav tako lahko opravljajo zgolj na dneve, dodeljene preizkušnjam. Preizkušnjo FCI-BH/VT (ali nacionalni BH) je možno, skupaj z drugimi preizkušnjami, opraviti dvodnevno (petek-sobota, sobota-nedelja), pri čemer je na dan dovoljeno opraviti samo en izpit. Čakalne dobe med FCI-BH/VT (ali nacionalni BH) in FCI-IGP-1, FCI-IGP-V, FCI-FPr, FCI-UPr, FCI-FCI-SPr, FCI-AD, FCI-IFH-V, FCI-IFH-1, FCI-IGP-FH, FCI-IGP-ZTP, FCI-IBGH-1, FCI-StöPr. 1, **ni**. Primer: Petek FCI-BH-VT(ali nacionalni BH) ter v soboto FCI-IGP-1 ali FCI-IFH 1 ali sobota FCI-BH-VT(ali nacionalni BH) ter v nedeljo FCI-IGP-1 ali FCI-IFH-1.

b) Preizkušnje ob petkih
Petek je lahko za preizkušnjo rezerviran samo v povezavi s soboto. Obrazložitev: Petek rezerviramo, če bo v soboto prijavljenih več psov, kot ji lahko v enem dnevu nastopi. Preizkušnja se v petek ne sme pričeti pred 12. uro. Število udeležencev je omejeno na polovico sicer predvidenih udeležencev za FCI-IGP-/FCI-IFH. V primeru izvedbe FCI-BH/VT preizkušnje se lahko oceni največ 7 psov. Preizkušnja, ki se prične v petek, se lahko zaključi izključno z FCI-IGP/IFH- preizkušnjo v soboto. Posamezni psi lahko preizkušnjo končajo tudi v petek. Izjema: Psi, ki morajo opraviti še FCI-BH/VT(ali nacionalni BH), lahko pričnejo v petek in v soboto nadaljujejo z FCI-IGP-1 ali FCI-IFH-1, razen v primeru, da število udeležencev za soboto že preseženo. (Pravila glede prijave prireditve, rezervacije termina, itd. morajo biti usklajene z nacionalnimi pravili oziroma v skladu z zahtevami nacionalne organizacije).

c) Pravila med prazniki
Med prazniki se smiselno upoštevajo zgoraj navedena pravila. Izjema: Upoštevati je potrebno lokalna pravila posamezne nacionalne organizacije v zvezi z organizacijo prireditev. Polovičnih dni, dan pred državnim praznikom, ki padejo na delovnik v sredini tedna, ni mogoče koristiti.

Organizacija prireditev / Vodja prireditve (VP)

Za organizacijski del prireditve je odgovoren vodja prireditve. Opravi in nadzira vsa potrebna opravila za pripravo in izvedbo posamezne preizkušnje. Skrbeti mora za ustrezen potek prireditve in mora biti ves čas prireditve na razpolago sodniku.

Vodja prireditve ne sme voditi nobenega psa ali prevzeti katere druge funkcije na sami prireditvi. Njegove zadolžitve so med drugim:

- Pridobiti vsa potrebna dovoljenja za izvedbo prireditve.
- Pripraviti ustrezen teren za sledenje v skladu s pravilnikom za vse stopnje izvedbe tekmovanja.
- Pripraviti ustrezno opremo v skladu s pravilnikom za vse stopnje tekmovanja.
- Skleniti ustrezne dogovore z lastniki zemljišč, na katerih bo potekala sled oziroma s skrbniki lovišč, na katerih se bo sled izvajala.
- Priskrbeti ustrezne obrazce in sodniška poročila za vse stopnje tekmovanja.
- Zagotoviti ustrezno usposobljeno strokovno osebje, npr. markerje, polagalce sledi, pomočnike za izvedbo skupine, itd.
- Skrbeti za vpise v delovne knjižice, rodovnike, preverjati ustreznosti cepljenja in zagotoviti ustrezno zavarovanje odgovornosti.

Vodja prireditve mora najkasneje tri dni pred pričetkom preizkušnje sodniku sporočiti kraj, pričetek, navodila za prihod, vrsto preizkušenj in število psov, ki jih bo potrebno oceniti. V kolikor navedenega ne stori, ima sodnik pravico od sojenja odstopiti.
Dovoljenja za prireditev je potrebno sodniku predložiti na vpogled pred pričetkom sojenja.

Nadzor prireditve

Nacionalne organizacije FCI lahko na prireditvah izvajajo nadzor. S strani FCI nacionalne organizacije pooblaščena strokovna oseba preverja ustrezno izvedbo prireditve v skladu s tem pravilnikom. Ustrezne komisije FCI nacionalne organizacije, ki je izdala soglasje za prireditev, lahko prav tako naročijo nadzor nad izvedbo posamezne prireditve.

Sodnik na prireditvi

Na prireditev organizator povabi sodnike, ki so v skladu s pravili posamezne države kvalificirani za sojenje FCI-IGP-preizkušenj. V skladu z nacionalnimi pravili sodnike bodisi povabi organizator po lastnem izboru bodisi jih delegira FCI nacionalna organizacija. Za FCI svetovno prvenstvo, sodnike določi Komisija za delovne pse pri FCI, s soglasjem FCI nacionalne organizacije. Število sodnikov je prepuščeno organizatorju, vendar sodnik na dan ne sme soditi več kot 36 disciplin. Pri svetovnih ali državnih prvenstvih se lahko to število prekorači s soglasjem FCI nacionalne organizacije.

Sodnik ne sme ocenjevati psov, ki so v njegovem lastništvu, solastništvu ali skrbništvu, psov katerih lastnik, solastnik ali skrbnik živi s sodnikom v skupnem gospodinjstvu in psov, ki jih vodi oseba, ki s sodnikom živi v skupnem gospodinjstvu. Sodnik ne sme na preizkušnji, kjer deluje kot sodnik, voditi nobenega psa.

Sodnik s svojim vedenjem ne sme motiti dela psa ali nanj kako drugače vplivati (ne sme obstajati nobeno odstopanje od predvidenega načina dela, kar velja za vse discipline). Sodnik je odgovoren za ustrezno spoštovanje in upoštevanje določil, ki izhajajo iz veljavnega pravilnika. Sodnik je pristojen, da v primeru neupoštevanja Mednarodnih IGP pravil za delo šolanih psov in njegovih navodil, preizkušnjo prekine.

Pogoji za pristop

Na dan preizkušnje mora pes doseči predvideno minimalno starost. Izjeme v tej točki niso dovoljene. Pogoj za pristop k preizkušnji je uspešno opravljena FCI-BH/VT(ali nacionalni BH)preizkušnja v skladu z nacionalnimi pravili.

Pogoj za opravljanje FCI-BH/VT (ali nacionalni BH) preizkušnje je določen v skladu s pravili posamezne nacionalne organizacije, vendar pes ne sme biti mlajši kot dopolnjenih 12 mesecev starosti.

Program	Pogoji	Minimalna starost
FCI-IBGH-1	FCI-BH-VT(ali nacionalni BH)	15 mesecev
FCI-IBGH-2	FCI-IBGH-1	15 mesecev
FCI-IBGH-3	FCI-IBGH-2 ali FCI-Obedience1 ali FCI-IGP-1	15 mesecev
FCI-IGP-V	FCI-BH-VT(ali nacionalni BH)	15 mesecev
FCI-IGP-1	FCI-BH-VT(ali nacionalni BH)	18 mesecev
FCI-IGP-2	FCI-IGP-1	19 mesecev
FCI-IGP-3	FCI-IGP-2	20 mesecev
FCI-IFH-V	FCI-BH-VT(ali nacionalni BH)	15 mesecev
FCI-IFH-1	FCI-BH-VT(ali nacionalni BH)	18 mesecev
FCI-IFH-2	FCI-IFH-1	19 mesecev
FCI-IGP-FH	FCI-BH-VT(ali nacionalni BH)	20 mesecev
FCI-IGP-ZTP	FCI-BH-VT(ali nacionalni BH)	18 mesecev
FCI-FPr. 1-3	FCI-BH-VT(ali nacionalni BH)	15 mesecev
FCI-UPr. 1-3	FCI-BH-VT(ali nacionalni BH)	15 mesecev
FCI-GPr.1-3	FCI-BH/VT(ali nacionalni BH)	15 mesecev
FCI-SPr. 1-3	FCI-BH-VT(ali nacionalni BH)	18 mesecev
FCI-Stö.Pr. 1	FCI-BH-VT(ali nacionalni BH)	15 mesecev
FCI-Stö.Pr. 2	FCI-Stö.Pr . 1	15 mesecev
FCI-Stö.Pr. 3	FCI-Stö.Pr. 2	15 mesecev
FCI-IAD	FCI-BH-VT(ali nacionalni BH)	16 mesecev

Pod preizkušnje v sledenju (FCI-FPr.) stopenj 1-3 razumemo posamezne vaje sledenja glede na FCI-IGP preizkušnjo in preizkus poslušnosti (FCI-UPr.) stopnje 1-3 so vaje poslušnosti glede na FCI-IGP 1-3 in preizkus obrambe (FCI-SPr.) 1-3 so vaje iz discipline C. Preizkušnja za delovne pse (FCI-Gpr) 1-3 je sestavljena zgolj iz vaj disciplin B in C, glede na stopnjo FCI-IGP-1 - FCI-IGP-3. Le-te lahko preizkušamo tudi posamično, brez da je za to izdano potrdilo o opravljenem izpitu. Preizkušnje izključno obrambe niso dovoljene.
Vodnik se lahko v teh preizkušnjah samostojno odloči, v kateri stopnji bo nastopil, brez da je pred tem opravil nižjo stopnjo.

Na preizkušnjah lahko sodelujejo vsi psi, ne glede na velikost, pasmo ali njihovo poreklo (tudi ne rodovniški). Sodnik ima pravico presoditi ali je pes fizično zmožen opraviti predvideno preizkušnjo.

Goneče psice so dovoljene na vseh vrstah preizkušenj, vendar morajo biti ločene od preostalih tekmovalcev. Preizkušenj v disciplini A (sled) se udeležijo v skladu s predvidenim urnikom, preostale discipline pa opravijo kot zadnje, za vsemi preostalimi tekmovalci.

Breje in doječe psice, bolni, poškodovani ali kužni psi so iz prireditev izključeni. V primeru dvoma odloča pristojni veterinar. O omejitvah za breje in doječe psice odloča poseben sklep FCI oziroma veljavna pravila FCI nacionalne organizacije.

Predpisi o cepljenju in proti dopingu

Pes, ki ga je lastnik prijavil za udeležbo na prireditvi in je bodisi s strani lastnika ali drugega vodnika priveden na prizorišče, ne sme v telesu, telesnih tkivih, izločkih ali drugih telesnih tekočinah izkazovati nobenih nedovoljenih snovi, ki so zabeležene na seznamu FCI.

Seznam nedovoljenih snovi, izvedba kontrol in sankcije pri kršitvah navedenih pravil bodo objavljene v ločenem pravilniku FCI. Nacionalne organizacije lahko predmetna pravila na lastno odgovornost razširijo. Pes mora imeti veljavno cepljenje proti steklini, ki mora biti izkazano v ustreznem dokumentu (knjižica o cepljenju).

Vedenje psa / Socializacija

Pes, ki v kateremkoli trenutku preizkušnje (pred, med ali po) ugrizne, poskuša ugrizniti, napade ali poskuša napasti človeka ali drugega psa, je iz preizkušnje diskvalificiran. Odvzamejo se mu vse točke, tudi v primeru, ko je preizkušnja že zaključena.
V primeru omenjenega vedenja psa sledi takojšnja diskvalifikacija. Pri dvodnevnih prireditvah diskvalifikacija velja tudi za naslednji dan preizkušnje, tako, da psu nastop ni dovoljen. Vodniki takšnih psov morajo pred naslednjo preizkušnjo dokazati, da so ponovno ustrezno opravili preizkušnjo za psa spremljevalca s preizkusom obnašanja psa (FCI-BH/VT(ali nacionalni BH)). Diskvalifikacija psa se na dan preizkušnje s strani sodnika zabeleži v vse relevantne dokumente / delovno knjižico skupaj s podpisom sodnika.

Vpis: „Diskvalifikacija zaradi pomanjkljive socializacije, pes mora ponovno opraviti celoten izpit FCI-BH/VT(ali nacionalni BH) s preizkusom obnašanja psa v urbanem okolju. “

Število disciplin na dan oz. na preizkušnjo

FCI-FPr, FCI-UPr in FCI-SPr, 1-3	= 1 disciplina
FCI-GPr 1-3	= 2 disciplini
FCI-IBGH 1-3	= 1 disciplina
FCI-IFH-V	= 1 disciplina
FCI-IFH-1, FCI-IFH-2 in FCI-IGP-FH	= 3 discipline
Preizkušnja za psa spremljevalca (FCI-BH-VT)	= 2 disciplini
FCI-IGP-predhodna preizkušnja (FCI-IGP-V)	= 2 disciplini
FCI-IGP-vzrejna preizkušnja (FCI-IGP-ZTP)	= 3 discipline
FCI-IGP 1 - 3	= 3 discipline
FCI-Preizkušnja v iskanju 1-3 (FCI-Stö.Pr.)	= 1 disciplina
FCI-Vzdržljivostna preizkušnja (FCI-IAD)	= 1 disciplina

V primeru organizacije velikih dogodkov s strani nacionalnih organizacij FCI se lahko s strani nacionalne organizacije določijo drugačne ureditve.

Udeleženci prireditve

Udeleženci morajo upoštevati zaključni rok prijav za posamezno prireditev. Z oddajo prijave se udeleženec zavezuje k plačilu prijavnine za posameznega psa.

V kolikor se udeleženec iz kakršnegakoli razloga ne more udeležiti prireditve, mora to nemudoma sporočiti vodji prireditve. Udeleženec mora upoštevati veljavno zakonodajo s področja varstva živali, ki velja za kraj prireditve. Udeleženec mora upoštevati navodila sodnika in vodje prireditve. Vodnik mora svojega psa voditi športno v skladu z veljavno etiko in ga privesti na vse discipline posamezne preizkušnje, ne glede na rezultat dosežen v predhodni disciplini. Prireditev se zaključi z razglasitvijo rezultatov in podelitvijo priznanj zmagovalcem ter predajo delovnih knjižic vsem tekmovalcem.

Minimalno število psov za izvedbo preizkušnje je 4 na dan prireditve. Izjeme od pravila o minimalni udeležbi so zgolj preizkušnje FCI-BH/VT(ali nacionalni BH), kadar bodo prijavljeni psi v okviru iste prireditve opravljali tudi katero drugo višjo preizkušnjo. Vodnik lahko z istim psom v istem dnevu sodeluje zgolj na eni preizkušnji. (Dvodnevna preizkušnja se šteje kot en dogodek.) Vodnik lahko na posamezno preizkušnjo privede največ dva psa. Pes lahko pridobi znotraj ene preizkušnje samo eno priznanje oziroma potrdilo. Izjema je: FCI-BH/VT(ali nacionalni BH) skupaj z drugo preizkušnjo FCI-IGP, 1 stopnje.

Pogoj za pristop k preizkušnji je, da sta tako lastnik kot vodnik psa člana ene izmed Nacionalnih organizacij, ki so članice FCI. Izjemo od tega pravila lahko določi izključno FCI nacionalna organizacija za FCI-BH/VT(ali nacionalni BH) preizkušnje.

Udeleženci s telesnimi omejitvami

V kolikor vodnik zaradi telesnih omejitev ne more ustrezno izvesti kakšnega dela preizkušnje, mora to sporočiti sodniku pred pričetkom preizkušnje. V kolikor zaradi telesnih omejitev vodnika psa ni mogoče voditi na levi strani, lahko vodnik psa vodi tudi na svoji desni strani. Nacionalne organizacije lahko samostojno določijo tudi druga odstopanja vodnikom s telesnimi omejitvami.

Obveznost nošenja ovratnice/povodca

Psa je potrebno voditi na:
Enojni, ohlapni kovinski ovratnici s podolgovatimi členki. Pri preizkušnji FCI-BH/VT(ali nacionalni BH)so dovoljenje tudi usnjene ovratnice, ovratnice iz blaga ter oprsnice. Pri FCI-IBGH 1 do 3 velja enako kot pri FCI-BH/VT(ali nacionalni BH), razen oprsnice. Pri sledi je poleg obvezne kovinske ovratnice dovoljena sledna oprsnica.

Povodec mora biti nošen tako, da ga ima vodnik obešenega čez rame (in sicer tako, da je zapiralo/karabin na nasprotni strani od tiste, na kateri vodi psa), ali pa ga ima spravljenega tako, da le-ta ni viden.

Obveza nošenja nagobčnika

Upoštevati je potrebno veljavno zakonodajo glede obveze nošenja nagobčnika v javnosti. Vodniki, ki so vezani na veljavne nacionalne predpise, lahko tudi npr. del preizkušnje FCI-BH/VT(ali nacionalni BH) v prometu izvajajo z nagobčnikom.

Odgovornost

Lastnik oziroma vodnik psa odgovarjata za kakršnokoli škodo, ki jo pes povzroči bodisi osebam bodisi stvarno ali premoženjsko škodo. Lastnik oziroma vodnik morata biti zavarovana za posledice takšne škode. V primeru nesreče med celotnim potekom preizkušnje odgovarja vodnik zase in za svojega psa. Navodila sodnika in organizatorja vodnik sprejema prostovoljno in jih izvaja na lastno odgovornost.

Cepljenja

Dokazila o ustreznih obveznih cepljenjih (knjižica o cepljenju) se predložijo pristojnemu sodniku oziroma vodji prireditve pred pričetkom tekmovanja na njihovo zahtevo.

Razglasitev rezultatov, podelitev nagrad

Razglasitev rezultatov se izvede ločeno glede na vrsto preizkušnje.
Pri enakem skupnem seštevku točk FCI-IGP stopnje 1-3, se upošteva rezultat v disciplini »C«. Če je tudi tukaj število točk enako, odloča število točk v disciplini »B«. Pri enakem številu točk v vseh treh disciplinah, se (ne glede na stopnjo preizkušnje) mesto deli. Naslednje mesto se za tem izpusti. Pri enakem številu točk v disciplini FCI-IGP-FH šteje višje posamično število točk, pri enakem številu točk na obeh sledeh se mesto deli. Vsi udeleženci sodelujejo na razglasitvi rezultatov. Preizkušnja je zaključena z razglasitvijo rezultatov in predajo delovnih knjižic ter druge dokumentacije preizkušnje.

Nazivi

Naziv »Mednarodni prvak v delu« (FCI-CACIT) se prizna na podlagi vloge vodnika psa, ki jo naslovi na svojo nacionalno organizacijo, naziv pa potrdi FCI. Podelitev FCI-CACIT in rezervni-FCI-CACIT se izvaja na prireditvah, ki so bile s strani FCI pooblaščene za izvedbo preizkušnje in podelitev naziva na najvišji možni ravni (FCI-IGP3, FCI-IFH2 ali FCI-IGP-FH in FCI-WM). Predlog za FCI-CACIT ali rezervni- FCI-CACIT bo urad FCI potrdil šele po prejemu rezultatov. Veljajo določbe v predpisih za mednarodno prvenstvo FCI.
Na preizkušnjo FCI-CACIT je potrebno povabiti vse nacionalne organizacije FCI. Organizator mora povabiti najmanj dva sodnika za sojenje preizkušnje, pri čemer mora biti najmanj en sodnik iz druge FCI nacionalne organizacije. Podelitev naziva poteka na predlog sodnika. Za FCI-CACIT oziroma rezervni- FCI-CACIT lahko kandidirajo samo naslednji psi:

- ki so osvojili najmanj oceno »prav dobro« na razstavi.
- ki so na preizkušnji osvojili oceno najmanj »prav dobro«. Podelitev FCI-CACIT ni avtomatično vezana na doseženo uvrstitev.
- ki sodijo med pse 1., 2. in 3. FCI skupine, ki potrebujejo delovno preizkušnjo (delovni psi in psi sledarji)

Podelitev naziva »nacionalnega prvaka v delu« urejajo določbe državne organizacije, članice FCI.
Na tekmovanje se lahko podeli en FCI-CACIT in en rezervni FCI-CACIT na pasmo.

Delovna knjižica

Obvezno je, da se vsaka preizkušnja vpiše bodisi v delovno knjižico bodisi v rodovnik posameznega psa. Izdaja delovne knjižice je urejena v skladu s pravili nacionalne organizacije iz katere prihaja posamezen pes oziroma njegov lastnik. Podpišeta jo sodnik in v kolikor je tako predvideno tudi vodja prireditve, ki morata preveriti ustrezno ocena psa. V vsakem primeru je potrebno vpisati: številko delovne knjižice (v kolikor jo leta ima), ime in pasmo psa, identifikacija psa (tetovirno ali čip številko), ime in naslov ter eventualno člansko številko lastnika psa, ime in člansko številko vodnika, v kolikor ta ni enak lastniku, oceno za posamezne discipline A, B in C in skupno število doseženih točk, kvalifikacijo psa, TSB oceno, ime sodnika in podpis sodnika.

TSB - Ocena: „ Disciplina C“ (velja za vse stopnje preizkušenj)

TSB ocena naj bi opisovala značaj psa glede na njegovo uporabnost v vzreji. TSB ocena nima vpliva na rezultat preizkušnje kot take oziroma na uvrstitev posameznega udeleženca. TSB ocena se prične z vajo pozornost in oblajanje.

Z ocenami: izraženo (a), prisotno (vh) in nezadostno (ng) se ocenijo naslednje lastnosti: **nagon, samozavest in sposobnost obremenitve.**

TSB „izraženo“ prejme pes z veliko pripravljenostjo za delo in jasnim nagonskim vedenjem, ki ciljno in vztrajno izvaja vaje obrambe, ima samozavesten nastop, popolno pozornost in izredno veliko sposobnost obremenitve.
TSB „prisotno“ prejme pes, ki kaže zadržke pri pripravljenosti na delo, nagonu, samozavesti, pozornosti ali obremenitvi.
TSB „nezadostno“ prejme pes s pomanjkljivo oz. nezadostno pripravljenostjo za delo, pomanjkljivim nagonskim vedenjem, pomanjkanjem samozavesti in z nezadostno sposobnostjo obremenitve.

Slušna povelja

Slušna povelja v pravilniku služijo zgolj kot predlog. Slušna povelja so normalno izgovorjena, kratka, enobesedna povelja, vendar pa mora biti za posamezno dejanje vselej izgovorjeno isto slušno povelje. Pri odpoklicu se lahko namesto slušnega povelja uporablja tudi ime psa. Pri delu v zaklonu se lahko ime psa uporablja skupaj s slušnim poveljem za vračanje nazaj. Pri odpoklicu iz zaklona lahko vodnik namesto slušnega povelja, psa pokliče k sebi tudi po imenu. Vendar pa ime psa v povezavi s katerim koli drugim slušnim poveljem velja za dvojno povelje.
Nacionalna organizacija lahko določi, da se pri preizkušnjah državnega ranga uporabljajo zgolj slušna povelja, ki jih je le-ta predpisala in so objavljena na uradni spletni strani nacionalne organizacije. V vsakem primeru pa je dovoljeno, da se slušna povelja uporabljajo v maternem jeziku vodnika psa.

Mednarodna pravila / posebna pravila

Vsaka nacionalna organizacija FCI ima pravico splošni del pravil razširiti v skladu z veljavnimi predpisi, ki veljajo na njenem ozemlju, npr. predpisi o lastništvu, veterinarskimi predpisi, predpisi o varstvu živali, drugimi relevantnimi predpisi.

Predstopnja FCI-IGP (FCI-IGP-V) se lahko uporabi:
1. Kot pristopna stopnja za prijavo v razred delovnih.
2. Kot pogoj za pristop k FCI-IGP-1, pri čemer vsaka posamezna nacionalna organizacija odloča ali je FCI-IGP-V obvezen za pristop k FCI-IGP-1 ali ne.

FCI Svetovno / FCI Evropsko prvenstvo

Upoštevati je potrebno veljavna pravila FCI za različna svetovna/evropska prvenstva. Izdajo in spremembe pravilnikov sprejema Komisija za delovne pse pri FCI.

Disciplinska pravila

Organizator je odgovoren za zagotavljanje reda in varnosti na celotnem območju poteka prireditve. Sodnik ima pristojnost, da pri neupoštevanju pravil reda in varnosti prireditev prekine ali po dogovoru z organizatorjem predčasno zaključi. Kršitve vodnikov psov, posebej tiste v nasprotju z veljavnimi pravilniki o preizkušnjah, kršitve zakonodaje o zaščiti živali ali pravil lepega in moralnega vedenja, vodijo k izključitvi iz prireditve.

Odločitev sodnika je dokončna in nanjo pritožba ni možna. Javna kritika ocene ima lahko za posledico izključitev vodnika iz prireditvenega prostora in druge naknadne disciplinske ukrepe. V utemeljenih primerih, ki se ne nanašajo na ocene sodnika, temveč na kršitve pravilnika s strani sodnika, je možna pritožba. Pritožba se vloži pisno, pri pristojnem organu društva oziroma organizatorja. Pritožba se lahko vloži izključno preko organizatorja in mora biti podpisana s strani vlagatelja. Pritožba je možna v roku osem (8) dni po zaključku prireditve. S sprejemom pritožbe ni samoumevna tudi revizija posameznega sojenja, pritožnik do nje ni brezpogojno upravičen. Video posnetki ne veljajo kot dokazno gradivo. Upoštevati je potrebno disciplinski pravilnik posamezne nacionalne organizacije FCI.

Diskvalifikacije

Pri diskvalifikaciji se psu odvzamejo vse do tistega trenutka prejete točke, tudi točke iz drugih disciplin, ki so že zaključene. V delovno knjižico se ne vpišejo niti ocene (kvalifikacije) niti točke. V primeru diskvalifikacije se komentar ne poda. Vodenje psa v preostalih disciplinah ni več dovoljeno. V delovno knjižico se navede vzrok za diskvalifikacijo.

Razlogi za diskvalifikacijo	Posledice
- Pes na sledi prime predmet, vendar ga noče oddati vodniku.	Diskvalifikacija zaradi neposlušnosti
- Pes zasleduje divjad ter ni več v stanju, da bi sledil naprej.	
- Pes v času preizkušnje zapusti poligon in se tudi po trikratnem klicu ne vrne.	
- Pes ni vodljiv in ne pride vodniku tudi po tretjem slušnem povelju (eno dovoljeno in dve dodatni). Npr. pri stranskem in zaporednem spremstvu - disciplina C	
- Pes ne spusti tudi po tretjem slušnem povelju (prvo dovoljeno, dva dodatna) ali spusti šele po fizičnem posredovanju vodnika.	
- Pes zagrabi (ne dotakne) markerja na drugih mestih, kot je zaščitni rokav.	
- Pes v preizkušnji obrambe druge osebe zamenja za markerja. (sodnika, vodjo prireditve, itd.)	
- Pes pri preizkusu značaja ni nevtralen.	Diskvalifikacija zaradi neustreznega značaja
- Nešportno vedenje vodnika. (npr. nošenje motivacijskih pripomočkov in/ali hrane)	Diskvalifikacija zaradi nešportnega vedenja
- Kršitev FCI-IGP pravilnika, zakonodaje o varstvu živali ali moralno sporno vedenje. - Sum ali poizkus goljufanja z uporabo prepovedanih sredstev.	Diskvalifikacija zaradi nešportnega vedenja

Prekinitev

Pri prekinitvi se priznajo vse do tistega trenutka prejeta točke, tudi točke predhodno opravljenih disciplin. V delovno knjižico se vpišejo točke osvojene do prekinitve preizkušnje. V kolikor pride do prekinitve v disciplini C, se le-ta oceni z 0 točkami, dosežene točke v disciplinah A in B se ohranijo.

Razlogi za prekinitev

- Pes na sledi po treh poskusih ne uspe pričeti sledenja (3 povelja)
- Pes zapusti sled za več kot eno dolžino povodca ali vodnik ne upošteva navodil sodnika, da mora slediti psu.
- Pes v predpisanem času izdelave sledi ne doseže konca sledi.
- Pes zapusti markerja preden je sodnik dal navodilo vodniku, da zapustiti sredinsko linijo, pri čemer se ne vrne k markerju po enem dodatnem povelju ali markerja ponovno zapusti.
- Pes ne opravi vaje obrambe.
- Pes zapusti markerja preden vodnik dobi navodilo sodnika, da lahko pristopi in/ali vodnik mora dodati slušno povelje, da pes ostane pri markerju.
- Pes po treh neuspelih poskusih ni našel markerja pri direktnem pošiljanju v zaklon.

Prekinitev zaradi bolezni/poškodbe

Ravnanje v primeru, ko pes med samo preizkušnjo zboli ali se poškoduje:
V kolikor vodnik sporoči bolezen psa po opravljeni disciplini, mora dostaviti veterinarsko dokazilo, v dokumentacijo se navede: »Prekinitev zaradi bolezni«. Do tega trenutka osvojene točke ostanejo v veljavi, kvalifikacija oziroma ocena se ne podelita. Opomba: Pri tem ostaja v veljavi pravilo, da lahko sodnik ne glede na mnenje vodnika sam prekine preizkušnjo, če ugotovi, da je pes z njegovega stališča bolan ali

poškodovan. Enako se upošteva, kadar so privedeni psi, ki zaradi svoje starosti in z vidika upoštevanja dobrobiti psov in veljavne zakonodaje o zaščiti živali, ne smejo več sodelovati na takšnih preizkušnjah. Primer vnosa: »Prekinitev zaradi poškodbe«.

Preizkus značaja

Vedenje psa (njegov značaj) je potrebno opazovati skozi celotno preizkušnjo (vključno z razglasitvijo rezultatov). V kolikor pes v med prireditvijo kadarkoli pokaže pomanjkljivosti v vedenju, se pozitivna ocena značaja ne poda, četudi je predhodno pozitivno opravil vse preizkušnje. V kolikor pes ni opravil preizkušnje zaradi pomanjkljivega značaja, je to kot razlog potrebno navesti v dokumentaciji preizkušnje. Psa se diskvalificira.

1. Neposreden preizkus značaja se opravi pred pričetkom vsake preizkušnje.
2. Preizkus se opravi na nevtralnem kraju. Kraj mora biti izbran tako, da ni povezave z vadbiščem oziroma terenom za sledenje.
3. Vsakega psa je potrebno privesti ločeno.
4. Časovno je treba preizkus izvesti tako, da psi ne gredo neposredno za tem na sled ali na opravljanje posamezne discipline.
5. Psi so privezani (kratek povodec, brez slednih oprsnic) povodec pa mora biti ob tem popuščen. Psa je potrebno voditi pod nadzorom.

Shema preizkusa značaja ni predvidena. Kako bo izvedel preizkus je prepuščeno posameznemu sodniku, pri čemer ni zaželeno, da se med sodniki pojavljajo prevelike razlike. Sodnik mora k preizkusu pristopiti čim bolj brez predsodkov, saj s tem zagotovi tekoč in varen potek samega preizkusa značaja. Preizkus se mora izvajati z normalnimi vplivi okolja, psa ne smemo izzivati, saj je sicer reakcija normalna, posebej ga ne smemo izpostavljati močnim dražljajem okolja. Preverba identitete psa je obvezen del preizkušnje značaja. V kolikor sodnik ugotovi pomanjkljivosti, lahko psa izpostavi dodatnemu in natančnejšemu preizkusu (npr. pri strelomirnosti). Ponovitve v ta namen so dovoljene.

Psa, ki v nadaljnjem poteku preizkušnje kaže motnje v vedenju, lahko sodnik ne glede na predhodno opravljeno preizkušnjo značaja iz tekmovanja izključi in v delovno knjižico vpiše opombo - »preizkus značaja ni opravljen«. Strelomirnost se pri preizkušnji FCI-BH/VT ne izvaja.
Posamezne pare pri FCI-BH/VT preizkušnji psov ne smemo sestavljati tako, da bi izpitniki/tekmovalci iz FCI-IGP programov in FCI-BH/VT ali FCI-IBGH izpita sestavljali skupino (FCI-BH/VT in FCI-IBGH brez preizkusa strelomirnosti).

Rezultati preizkusa značaja

Pozitivno vedenje = opravil:
- Pes je samozavesten
- Pes je miren, zanesljiv in pozoren
- Pes je živahen in pozoren
- Pes je sproščen in prijazen

Mejni primeri = potrebno nadaljnje opazovanje:
- Pes je nemiren, a ne agresiven, v nadaljevanju ostaja sproščen
- Pes je rahlo nervozen, a se v nadaljevanju preizkusa umiri

Psi, ki ne smejo pristopiti k nadaljevanju preizkušnje:
- Ne gotovi ali plašni psi, ki se človeku izmikajo
- Živčni ali agresivni psi, ki grizejo iz strahu
- Popadljivi psi oz. psi ki ugriznejo.

Preverjanje identitete

Preverjanje identitete je obvezen element preizkusa temperamenta. Le-to preverimo tako, da kontroliramo tetovirno številko ali z ustrezno napravo preverimo številko čipa posameznega psa. Psi brez rodovnika in tetovirne številke morajo biti obvezno čipirani. Sodnik v dokumentaciji potrdi, da je bila identiteta ustrezno preverjena. V kolikor tetovirna številka ni jasno razvidna, je vseeno potrebno vnesti tiste znake, ki jih je moč prepoznati. Tetovirna številka mora biti skladna z dokazili, ki jih je predložil vodnik psa. Pri neskladnostih (npr. slabo berljiva številka) je le-te potrebno vnesti v ustrezno dokumentacijo preizkušnje in narediti zabeležko. Vodniki, ki imajo pse čipirane s komercialnimi čipi ali s čipi iz tujine drugega izvora, morajo sami zagotoviti ustrezno napravo za branje navedenega čipa. Psi, katerih identiteta ni jasno ugotovljena, ne smejo sodelovati na nobeni preizkušnji. V kolikor sodnik ne najde čipa, naroči vodniku, da sam izvede kontrolo čipa. Za tem sodnik še enkrat preveri odčitano številko. Pes mora obvezno dovoliti, da se ga sodnik dotakne npr. s čitalcem za odčitavanje čipov.

Streloplahi psi

Kaj razumemo pod terminom »pes je streloplah«

Primeri:
- Pes je pri strelu preplašen in steče stran.
- pes kaže znake strahu.
- pes preplašen steče k vodniku (odlaganje)
- pes poskuša v paničnem strahu zapustiti vadišče ali ga zapusti
- pes v strahu blodi po vadišču

Pri oceni je potrebno upoštevati ali ni prišlo do napake s strani vodnika ali je npr. vstajanje povezano z drugim vzrokom, ne s strelom kot takim. V primeru dvoma je sodnik dolžan preveriti veljavnost strela na način, da vodniku naroči, da psa priveže na približno 2 metra dolg povodec. V oddaljenosti približno 15 korakov se strel ponovno izvede, pri čemer mora pes obstati na ohlapnem povodcu.

Ocenjevanje

Ocenjevanje se izvede glede na dejansko opravljeno delo z oceno (kvalifikacijo) in številom točk. Ocena (kvalifikacija) in pripadajoče točke morajo ustrezati dejanski izvedbi vaje.

Število točk

Najvišje št. točk	Odlično	Prav dobro	Dobro	Zadostno	Pomanjkljivo
5	5,0	4,5	4,0	3,5	3,0 -0
10	10,0	9,5 – 9,0	8,5 – 8,0	7,5 – 7,0	6,5 – 0
15	15,0 – 14,5	14,0 – 13,5	13,0 – 12,0	11,5 – 10,5	10,0
20	20,0 – 19,5	19,0 – 18,0	17,5 – 16,0	15,5 – 14,0	13,5
30	30,0 – 29,0	28,5 – 27,0	26,5 – 24,0	23,5 – 21,0	20,5
35	35,0 – 33,0	32,5 – 31,5	31,0 – 28,0	27,5 – 24,5	24,0
60	60,0 – 58,0	57,5 – 54,0	53,5 – 48,0	47,5 – 42,0	41,5
70	70,0 – 66,5	66,0 – 63,0	62,5 – 56,0	55,5 – 49,0	48,5
100	100,0 – 96,0	95,5 – 90,0	89,5 – 80,0	79,5 – 70,0	69,5
200	200 – 192	191 – 180	179 – 160	159 – 140	139 – 0
300	300 – 286	285 – 270	269 – 240	239 – 210	209 - 0

Odstotki

Ocena	Podelitev	Obrazložitev
Odlično	= najmanj 96 %	ali do minus 4 %
Prav dobro	= 95 do 90%	ali minus 5 do 10 %
Dobro	= 89 do 80%	ali minus 11 do 20 %
Zadostno	= 79 do 70%	ali minus 21 do 30 %
Pomanjkljivo	= manj kot 70 %	ali minus 31 do 100 %

Pri seštevku posameznih disciplin se podelijo zgolj celotne točke. Pri posameznih vajah pa lahko ocenjujemo tudi z delnimi točkami. V kolikor pri zaključni oceni področja računsko ne pridemo do cele številke, se le-ta v skladu s splošnim vtisom tekmovalca zaokroži navzdol ali navzgor.

Za uvrstitev v naslednji, višji nivo tekmovanja, je potrebno v vsaki posamezni disciplini doseči najmanj oceno zadostno (to je 70% najvišjih možnih točk).

Pravila za markerje

A. Pogoji za delo markerja v disciplini C

1. Potrebno je upoštevati vsa določila v zvezi z markerji, ki izhajajo iz IGP mednarodnega pravilnika za delo šolanih psov.
2. Marker je v disciplini C na dan preizkušenj pomočnik sodnika.
3. Marker mora za lastno varnost kot tudi z vidika splošne odgovornosti tako med izobraževanjem kot pri preizkušnjah, vedno nositi ustrezna zaščitna oblačila (zaščitne hlače, zaščitni jopič, zaščitni rokav in po potrebi tudi rokavice).
4. Obutev markerja mora biti primerna vsakemu vremenu in tipu podlage, mora biti čvrsta ter s proti drsnim podplatom.
5. Pred pričetkom discipline C mora sodnik markerju podati ustrezna navodila. Marker izvaja svoje delo izključno v skladu z navodili sodnika, ki so zanj zavezujoča.
6. Marker mora pri razorožitvi upoštevati navodila vodnika psa, v kolikor se to pri preizkušnji od vodnika pričakuje. Vodniku mora omogočiti, da se pes pri vzporednem in zaporednem spremstvu predhodno postavi v osnovni položaj.
7. Pri društvenih izpitih se lahko uporablja enega markerja. Enkratna menjava markerja je dovoljena v primeru, da marker sam sodeluje kot vodnik na preizkušnji. Pri prireditvah, ki presegajo regionalni okvir, kot so na primer večja državna tekmovanja, kvalifikacije, mednarodna prvenstva itn.., je treba na splošno uporabiti najmanj dva markerja. Marker lahko opravlja delo na prireditvi tudi v primeru, da živi v skupnem gospodinjstvu s katerim izmed vodnikov psov, ne glede na vrsto tekmovanja.

B. Temeljna načela pri delu markerja na preizkušnji

1. Splošno:

V okviru preizkušnje je potrebno preveriti in s strani sodnika oceniti tako naravne zasnove kot pridobljeno znanje posameznega psa (npr. nagonske osnove, samozavest, vodljivost in sposobnost prenašanja obremenitev). Sodnik lahko objektivno oceni zgolj to, kar vidno in slišno doživi na preizkušnji. Ta vidik, predvsem pa ohranitev športnega značaja izpita oz. prireditve (to pomeni ustvariti enake pogoje za vse udeležence), zahteva, da mora markerjevo delo sodniku omogočiti jasno sliko o delu psa. Zato nikakor ne more biti prepuščeno markerjevi presoji, kako bo potekalo delo v disciplini C. Sodnik mora pri izpitih v posameznih elementih vaj preveriti najpomembnejše kriterije presojanja za disciplino C. Med te spadajo npr. obremenljivost, samozavest, nagonsko vedenje, vodljivost psa. Poleg tega sodnik ocenjuje tudi kakovost ugriza. Iz tega sledi, da mora pes pri presoji kakovosti ugriza, od markerja dobiti možnost za »dober ugriz«, pri preverjanju njegove značajske trdnosti pa mora biti marker ustrezno aktiven. Zato si mora marker prizadevati, da je njegovo vedenje čim bolj poenoteno, saj le tako zadošča zahtevam glede možnosti presoje.

2. »Pozornost in oblajanje«

Marker stoji – nevidno za vodnika in psa – z rahlo upognjenim rokavom, negibno in brez »grozeče« drže telesa v opredeljenem zaklonu. Zaščitni rokav mu služi kot zaščita za telo. Marker mora med »pozornostjo in oblajanjem« opazovati psa, dodatni dražljaji ali pomoč kakršne koli vrste niso dovoljeni. Mehko palico drži ob strani telesa obrnjeno navzdol.

3. »Preprečitev pobega markerja«

Na poziv vodnika pride marker po vaji »pozornost in oblajanje« v normalnem koraku iz zaklona ter se postavi na mesto, ki mu ga določi sodnik (označen položaj za pobeg). Položaj markerja mora vodniku omogočati, da svojega psa v razdalji 5 korakov odloži prav tako na za to določenem mestu stransko od markerja, in sicer na tisti strani, na kateri nosi zaščitni rokav. Smer pobega mora biti za vodnika jasno prepoznavna.

Marker na sodnikov znak v hitrem in energičnem teku, v ravni liniji izvede poskus pobega, ne da bi pri tem pretirano in nekontrolirano tekel. Pri tem zaščitnega rokava ne premika dodatno, pes pa mora dobiti optimalno možnost ugriza. Marker se med pobegom nikakor ne sme obrniti k psu, vendar pa ima lahko psa

v vidnem polju. Zaščitnega rokava tudi ne sme umikati. Ko je pes zagrabil, teče marker v ravni liniji dalje, pri tem pa v gibanju potegne rokav tesno k svojemu telesu.
Dolžino pobega določi sodnik. Marker na sodnikov znak preneha s pobegom. Če marker pobeg izvede z ustrezno dinamiko, ima sodnik optimalno možnost presoje. Kakršna koli pomoč markerja, kot je npr. pretirano ponujanje zaščitnega rokava pred ugrizom, vzpodbujevalni glasovi, ali udarjanje s palico po zaščitnih hlačah pred začetkom ali med pobegom, nenapeta oz. sproščena drža zaščitnega rokava po ugrizu, zmanjšanje hitrosti pri pobegu, samostojna zaustavitev pobega itn., ni dopustna.
Za zaustavitev glej 9. točko (velja za vse vaje).

4. »Napad na psa med čuvanjem«
Po fazi čuvanja marker na sodnikov znak izvede napad na psa. Pri tem mehko palico grozeče premika nad zaščitnim rokavom, ne da bi pri tem udaril psa. V istem trenutku bo marker, ne da bi pri tem dodatno premikal zaščitni rokav, frontalno, s tekom naprej in z ustreznim odporom, napadel psa. Zaščitni rokav drži pri tem tesno ob telesu. Ko je pes zagrabil, ga marker v gibanju spravi v stranski položaj ter v ravni liniji začne s fazo obremenitve. Obračanje v začetni fazi ni dovoljeno. Marker mora vse pse ogrožati v isti smeri. Iz tega sledi, da se mora sodnik postaviti tako, da lahko pri vseh psih presoja njihovo vedenje ob napadu, vedenje med fazo obremenitve, prehodno fazo, spuščanjem in fazo čuvanja. Ogrožanje in obremenitev psa v smeri proti vodniku ni dopustna. Obremenitev s palico se izvaja po plečki in na področje vihra. Obremenitveni test z mehko palico mora biti pri vseh psih izveden z enako močjo. Izvaja se med posamezno vajo v »obrambi pred napadom v fazi čuvanja«. Obremenitveni test z mehko palico je dovoljen samo v predelu pleč in vihra. Obremenitev se izvede po 4-5 korakih, druga po nadaljnjih 4-5 korakih v za to predvidenem delu naloge. Po izvedbi obremenitvenega testa s palico je potrebno izvajati gibanje še dodatnih 5 korakov. Mehka palica se v tem času uporablja kot grožnja.
Trajanje faze obremenitve določi sodnik. Marker na sodnikov znak z obremenitvijo preneha. Če je bil napad izveden z ustrezno dinamiko, ima sodnik optimalno možnost presojanja. Kakršna koli pomoč markerja, kot je npr. pretirano ponujanje zaščitnega rokava pred ugrizom, slušni dražljaji ali udarjanje s palico po zaščitnih hlačah pred začetkom napada, nenapeta oz. sproščena drža zaščitnega rokava po ugrizu v fazi obremenitve, različne intenzitete med fazo obremenitve in pri obremenitvenem testu s palico, samostojna zaustavitev ob pomanjkljivi obremenljivosti psa itn., ni dopustna.
Za zaustavitev glej 9. točko.

5. »Zaporedno spremstvo« (stopnja FCI-IGP 2 in FCI-IGP 3)
Na poziv vodnika marker v normalnem koraku izvede zaporedno spremstvo v dolžini približno 30 korakov. Potek spremstva določi sodnik. Marker med spremstvom ne sme izvajati sunkovitih gibov. Mehko palico in zaščitni rokav mora nositi tako, da to za psa ne predstavljata dodatnih dražljajev. Še posebej mehko palico mora marker pri tem nositi zakrito. Marker mora pri vseh udeležencih obdržati enak tempo hoje.

6. »Zaporedno spremstvo« FCI-IGP 2- drugi del:
Po navodilu sodnika se marker ustavi po približno 30 korakih. Vodnik psa pristopi k markerju in mu odvzame palico. Pes mora pri tem ostati v osnovnem položaju. Temu sledi vzporedno spremstvo k sodniku.

7. »Napad na psa med zaporednim spremstvom« (stopnja FCI-IGP 3)
Napad na psa med zaporednim spremstvom se izvede iz gibanja in na sodnikov znak. Marker izvede napad z dinamičnim celim obratom v levo ali v desno ter z energičnim tekom naprej v smeri psa. Pri tem z mehko palico grozeče maha nad zaščitnim rokavom. Marker mora psa sprejeti s prožno držo zaščitnega rokava ne da bi se pri tem zaustavil. Ko psa sprejme, mora – v kolikor je to potrebno - izvesti obrat, da ublaži nalet psa. Izogibati se je treba dodatnemu gibanju zaščitnega rokava. Ko je pes zagrabil, ga mora marker v gibanju spraviti v stranski položaj in v ravni liniji začeti s fazo obremenitve. Marker mora vse pse ogrožati v isti smeri. Iz tega sledi, da se mora sodnik postaviti tako, da lahko pri vseh psih presoja njihovo vedenje ob napadu, vedenje med fazo obremenitve, prehodno fazo, spuščanjem in fazo čuvanja. Ogrožanje in obremenitev psa v smeri vodnika ni dopustno.

Trajanje faze obremenitve določi sodnik. Marker na sodnikov znak z obremenitvijo preneha. Če marker izvede napad z ustrezno dinamiko, ima sodnik optimalno možnost za presojanje. Kakršna koli pomoč markerja, kot je npr. pretirano stransko odmikanje markerja pred ugrizom, ponujanje zaščitnega rokava pred ugrizom, slušni dražljaji ali udarjanje s palico po zaščitnih hlačah pred začetkom napada, nenapeta oz. sproščena drža zaščitnega rokava po ugrizu med fazo obremenitve, različna intenzivnost med fazo obremenitve, samostojno zaustavljanje markerja ob pomanjkljivi obremenljivosti psa itn., ni dopustna.
Za zaustavitev glej točko 9.

8. »Napad na psa iz gibanja«
FCI-IGP-1 : 30 metrov, FCI-IGP-2: 40 metrov, FCI-IGP-3: 50 metrov

V FCI-IGP-1 in FCI-IGP-2 ostane marker na tistem mestu, kjer je zaključil 1. del vaje. Vodnik psa dobi navodila, da se mora s psom pomakniti na začetno točko in se postaviti v osnovni položaj za vajo. Marker na sodnikov znak zapusti določeni zaklon (FCI-IGP 3) in v teku prečka vadišče vse do sredinske linije. Ne da bi tek prekinjal, poskuša z glasovi pregnati psa ter ob grozečih gibih z mehko palico, frontalno napade vodnika in psa.
Marker mora psa sprejeti s prožno držo zaščitnega rokava, ne da bi se pri tem zaustavljal. Ko sprejme psa se mora – v kolikor je to potrebno – obrniti, da s tem ublaži nalet psa. V nobenem primeru ne sme zaobkrožiti psa. Ko pes zagrabi zaščitni rokav, ga mora marker v gibanju spraviti v stranski položaj in v ravni liniji začeti s fazo obremenitve. Tukaj mora paziti, da nebi psa pohodil. Pri tem je potrebno preprečiti da bi se pes zavrtel okrog markerja. Marker mora vse pse ogrožati v isti smeri. Iz tega sledi, da se mora sodnik postaviti tako, da lahko pri vseh psih presoja njihovo vedenje ob napadu, vedenje med fazo obremenitve, prehodno fazo, spuščanjem in fazo čuvanja. Poseganje sodnika v osebno polje vodnika psa ni dovoljeno. Ogrožanje in obremenitev psa v smeri vodnika ni dopustno. Trajanje faze obremenitve določa sodnik. Marker na sodnikov znak preneha z obremenitvijo. Če marker izvaja napad z ustrezno dinamiko, ima sodnik optimalno možnost presojanja. Vsakršna pomoč markerja, npr. tako, da ta zmanjšuje hitrost napada, da sprejme psa tako, da se zaustavi, da se pretirano odmika vstran, da beži mimo psa, da mu pred ugrizom ponudi rokav, da po ugrizu v fazi obremenitve drži rokav brez napetosti oz. sproščeno, da v fazi obremenitve pokaže različno intenzivnost, da se ob pomanjkljivi obremenljivosti psa sam zaustavi itn., ni dopustna.
Zaustavitev glej točko 9 (velja za vse vaje)

9. Zaustavitev pri vajah obrambe
Zaustavitev pri vseh vajah obrambe mora biti izveden tako, da ima sodnik možnost oceniti kvaliteto ugriza, vedenje psa med prehodno fazo, spuščanjem ter fazo čuvanja (marker pri zaustavljanju torej ne sme biti s hrbtom obrnjen proti sodniku, imeti mora vidni kontakt s sodnikom). Po zaustavitvi določene vaje, mora marker zmanjšati pritisk na psa, opustiti mora vse dražljaje v gibanju, ne da bi pri tem občutno popustil zaščitni rokav. Zaščitnega rokava tudi ne sme držati visoko, temveč mora ta ostati v položaju v kakršnem ga je marker držal tudi v predhodni vaji. Mehko palico drži za psa nevidno, na strani ob telesu. Marker psu za spuščanje ne sme dajati nobene pomoči. Po spuščanju ostaja marker v vidnem kontaktu s psom, dodatni dražljaji ter pomoč kakršne koli vrste niso dovoljeni. Da obdrži psa na očeh, se lahko marker v fazah čuvanja pri kroženju psa, počasi in brez sunkovitih gibov obrača z njim.

10. Negotovost in odpoved psa
Psa, ki pri določeni vaji obrambe ne zagrabi markerja, ali v fazi obremenitve popusti ugriz ter spusti zaščitni rokav, mora marker še nadalje ogrožati, dokler sodnik vaje ne prekine. Marker v takšni situaciji psu nikakor ne sme pomagati, ali samostojno prenehati z vajo. Psov, ki ne spuščajo, marker ne sme z ustrezno držo ali s premikanjem mehke palice pripraviti do tega, da bi spustili. Psov, ki so v fazi čuvanja nagnjeni k temu, da zapuščajo markerja, le-ta ne sme nikakor zadržati z gibi ali zvoki, ki bi vzbudili njihovo željo do čuvanja. Marker mora v vsakem trenutku ostati nevtralen, v skladu z določili teh pravil. Če se pes v fazah čuvanja zaletava v markerja ali grize rokav, se mora marker izogibati obrambnemu gibanju.

Določila k posamičnim preizkušnjam

Preizkušnja za psa spremljevalca z delom v urbanem okolju FCI-BH-VT

Pristopijo lahko vsi vodniki, ki se izkažejo s potrdilom, da so opravili pisni izpit na podlagi pravil in kriterijev, ki jih opredeli posamezna nacionalna organizacija. Dovoljeni so psi vseh pasem in velikosti. Starost za pristop določi nacionalna organizacija FCI, a ne sme biti nižja od dvanajst mesecev.

Psi, ki v delu A (preizkušnja za psa spremljevalca na poligonu), niso dosegli predvidenih 70% možnih točk, ne morejo sodelovati v delu B preizkušnje (delo v urbanem okolju). Na koncu preizkušnje se ne razglasijo točke po posameznem delu preizkušnje, temveč zgolj rezultat »opravil« ali »ni opravil«, ki ga razglasi pristojni sodnik. Preizkušnja je opravljena, v kolikor je v delu A doseženih najmanj 70% točk, v delu B pa zadovoljivo izpolnjene vse naloge. Sodniku je dovoljeno, da na željo prireditelja razglasi tudi vrstni red izpitnikov glede na dosežene točke. Preizkušnja FCI-BH-VT(ali nacionalni BH) je predpogoj za vse nadaljnje preizkušnje na podlagi FCI-IGP pravilnika. V primeru ponavljanja preizkušnje, le-to ni vezano na nobeno časovno obdobje. V primeru dvodnevne preizkušnje, pa se lahko opravlja le enkrat v teh dveh dnevih. V delovno knjižico je potrebno vpisati vsako opravljanje preizkušnje, ne glede na rezultat opravljanja le-te.

Opis preizkušnje: Preizkušnja za psa spremljevalca z delom v urbanem okolju

Strelomirnost se pri preizkušnji FCI-BH/VT ne preverja.
Vsebina vaj je razvidna iz opisa posameznih zahtev v splošnem delu pravilnika

Vodljivost na povodcu	15 točk
Prosta vodljivost	15 točk
Pozor: posebna določila za FCI-BH-VT v splošnem delu	
Sedi	10 točk
Pozor: posebna določila za FCI-BH-VT v splošnem delu	
Prostor z odpoklicem	10 točk
Odlaganje z motenjem	10 točk

Delo v urbanem okolju

Splošno
Naslednje vaje je potrebno izvajati zunaj poligona, vendar v primernem okolju, ki ga predstavlja strnjeno naselje. Sodnik z vodjo prireditve določi kje in kdaj se bodo izvajale vaje v urbanem okolju (ceste, poti, trgi). Promet ne sme biti nikakor oviran. Izvedba vaj zahteva zaradi svoje zahtevnosti ustrezen časovni razpored in dovolj razpoložljivega časa. Težavnost zaradi večjega števila psov ne sme biti zmanjšana, prav tako vaje ne smejo biti izvedene površno. Posamezne vaje iz dela B niso točkovane. Za opravljeno preizkušnjo šteje, kadar daje pes vtis, da se zna v javnem okolju in prometu ustrezno obnašati. Nadaljnji opisi vaj so zato predvsem orientacija, sodnik pa jih lahko individualno prilagodi svojim zahtevam in danostim v okolju kjer se izvajajo. Sodnik ima pravico v primeru dvoma vajo ponoviti ali izbrati drugo različico vaje.

Potek preizkušnje
(Nadaljnja navodila predstavljajo minimalne zahteve in jih lahko posamezna nacionalna organizacija FCI podrobneje določi ali razširi)

Srečanje s skupino ljudi
Po navodilu sodnika se vodnik s privezanim psom giblje na določenem delu ceste po pločniku. V primerni razdalji mu sledi skupina ljudi. Pes se mora gibati na levi strani vodnika, na popuščenem povodcu, s plečko v višini kolena vodnika. Pes se mora do drugih udeležencev v prometu obnašati nevtralno. Med hojo pes sreča pešca (dogovorjena oseba). Do njega se mora obnašati nevtralno in ga ne sme upoštevati. Vodnik in pes se nadalje sprehodita skozi skupino najmanj 6 oseb, izmed katerih mora ena vodnika pozdraviti in se z njim rokovati. Pes mora v času kratkega pogovora sedeti ali ležati zraven vodnika in se obnašati mirno.

Srečanje s kolesarji
Vodnik s svojim privezanim psom hodi po dogovorjeni poti. Najprej ga iz hrbta prehiti kolesar, ki mora pri tem tudi pozvoniti z zvoncem. V zadostni razdalji in izven vidnega polja psa in vodnika kolesar obrne in pripelje neposredno naproti. Pri tem ponovno pozvoni z zvoncem. Vožnja mimo mora potekati tako, da je pes med vodnikom in kolesarjem. Pes se mora do kolesarja obnašati povsem nevtralno.

Srečanje z avtomobili
Vodnik se s svojim privezanim psom sprehodi mimo več parkiranih avtomobilov. Pri tem ob mimohodu eden izmed avtomobilov zažene motor. Pri drugem avtomobilu se glasno zaprejo vrata. Med hojo se poleg vodnika in psa ustavi avtomobil, kjer voznik odpre okno in pri vodniku povpraša po kakšni informaciji. Pri tem mora po ukazu vodnika pes sedeti ali ležati. Pes se mora celoten čas obnašati nevtralno do avtomobilov in drugih zvokov v prometu.

Srečanje s tekači ali rolkarji
Vodnik psa gre s privezanim psom po poti. Pri tem ga prehitita najmanj dva tekača brez da upočasnita svoj tempo. Ko se tekača oddaljita se vodniku in psu ponovno približa tekač, tokrat iz frontalne smeri, brez da spremeni svoj tempo. Psu ni potrebno hoditi povsem poleg vodnika, a se za tekači, ki prehitevajo ali približujejo ne sme ozirati ali jih kakorkoli nadlegovati. Dovoljeno je, da ob srečanju vodnik da psa na sedi ali prostor. Namesto tekačev se lahko v enakem smislu uporabijo tudi rolkarji.

Srečanje z drugimi psi
Pri prehitevanju ali srečanju z drugim psom, se mora pes obnašati nevtralno. Vodnik lahko uporabi povelje »poleg« ali psa pri srečanju da v sedi ali prostor.

Obnašanje kratkotrajno privezanega psa do drugih živali in drugih udeležencev
Po navodilu sodnika gre vodnik s privezanim psom po srednje prometni cesti po pločniku. Čez nekaj časa se ustavi in psa po navodilu sodnika priveže na ograjo, zid, cestno svetilko ali drugo primerno mesto. Vodnik se umakne izven vidnega polja psa, v trgovino ali v hišo. Pes lahko sedi, leži ali stoji. Med odsotnostjo vodnika se mimo psa sprehodi mimoidoči (dogovorjena oseba) s privezanim psom, na razdalji približno pet korakov od psa, ki se ga preizkuša. Privezani pes se mora v odsotnosti vodnika obnašati mirno. Psa, ki se z vodnikom sprehodi mimo (ne uporabite problematičnega psa), mora spustiti mimo brez agresivnega vedenja (močno vlečenje vrvice, glasno lajanje). Po navodilu sodnika gre nato vodnik po svojega psa. Opozorilo: od sodnika je odvisno ali bo vsakega psa preizkušal posamično skozi vse vaje, ali bo s celotno skupino opravil del vaj in se nato s celotno skupino napotil naprej k naslednjim vajam.

Disciplina A – Sled

Splošna določila:

	FCI-IGP-1	FCI-IGP-2	FCI-IGP-3	FCI-IFH-V	FCI-IFH-1	FCI-IFH2	FCI-IGP-FH
Sled	Vodnik	Polagalec	Polagalec	Vodnik	Polagalec	Polagalec	Polagalec
Dolžina (Minimalno - v korakih)	300	400	600	600	1200	1800	1800 2 x sled na 2 različnih terenih 2 različna polagalca in 2 različna dneva
Linije	3	3	5	5	7	8 od tega 1 polkrog s 30 metrskim premerom	8 od tega 1 polkrog s 30 metrskim premerom
Koti	2	2	4	4 od tega 3 pravokotni, zadnji oster	6 pravokotnih kotov	7 od tega najmanj dva ostra (30-60 stopinj)	7 od tega najmanj dva ostra (30-60 stopinj)
Razdalja med koti (v korakih)	Najmanj 50	Najmanj 50	Najmanj 50	Najmanj 50	Najmanj 50	Najmanj 50	Najmanj 50
Predmeti Točke	3 lastni 3x7 točk	3 tuji 3x7 točk	3 tuji 3x7 točk	3 lastni 3x7 točk	4 tuji. 3x5 in 1x 6 točk	7 tujih 7x 3 točke	7 tujih 7x 3 točke
Odlaganje predmetov	1. na 1. liniji, 2 na 2. liniji, zadnji na koncu sledi	1. na 1. liniji 2 na 2. liniji, zadnji na koncu sledi	1. najmanj po 100 korakih na 1. ali 2. liniji 2. po navodilu sodnika. 3. na koncu	1. najmanj po 100 korakih na 1. ali 2. liniji 2. na 2. ali 3. liniji 3. na koncu	1. najmanj po 100 korakih predmeta. 2+3 po skici 4. na koncu	1. najmanj po 100 korakih Predmeti 2-6 v skladu s skico (tudi dva na posamezni liniji) 7. na koncu	1. najmanj po 100 korakih Predmeti 2-6 v skladu s skico (tudi dva na posamezni liniji) 7. na koncu
Velikost predmetov	D: 10 Š: 2-3 V: 0,5-1	D: 10 Š: 2-3 V: 0,5-1	D: 10 Š: 2-3 V: 0,5-1	D: 10 Š: 2-3 V: 0,5-1	D: 10 Š: 2-3 V: 0,5-1	D: 10 Š: 2-3 V: 0,5-1	D: 10 Š: 2-3 V: 0,5-1
Starost sledi	20 Min.	30 Min	60 Min.	90 Min.	120 Min.	180 Min.	180 Min.
Čas za izdelavo	15 Min.	15 Min.	20 Min.	20 Min.	30 Min.	45 Min.	45 Min.
Zapeljevalna sled	--------	-------	-------	-------	30 Min. pred pričetkom	30 Min. pred pričetkom	30 Min. pred pričetkom
Predpogoj	FCI-BH-VT	FCI-IGP -1	FCI-IGP- 2	FCI-BH/VT	FCI-BH/VT	FCI-IFH-1	FCI-IFH-2 ali FCI-BH/VT (ali nacionalni BH)

FCI-IGP-V in FCI-IGP-ZTP sledi

	FCI-IGP-V	FCI-IGP-ZTP
	Lastna sled	Lastna sled
Dolžina najmanj	200 korakov	300 korakov
Linije	2	3
Koti (pravokotni)	1	2
Starost sledi	takoj ko je postavljena	20 Minut
Čas sledenja	Do 10 minut	15 Minut
Predmeti	2 predmeta v lasti vodnika psa	3 lastni predmeti
Velikost predmetov	dolžina 10 cm širina 2-3 cm višina 0,5-1 cm	dolžina 10 cm širina 2-3 cm višina 0,5-1 cm
Ocenjevanje	Delo na sledi: 79 točk Predmeti: 21 točk	Delo na sledi: 79 točk Predmeti: vsak 7 točk
Predpogoj	FCI-BH-VT(ali nacionalni BH)	FCI-BH-VT(ali nacionalni BH)

Zapeljevalna sled: samo FCI-IFH-1, FCI-IFH-2 in FCI-IGP-FH

Zapeljevalna sled ne sme biti položena 40 korakov pred ali 40 korakov po kotu, prav tako ne sme križati prve in zadnje linije. Položena mora biti tako, da ne križa sledi v kotu manjšem od 60 stopinj in da ne križa ene linije dvakrat. Pes lahko zapeljevalno sled nakaže in preveri, če pri tem ne zapusti osnovne sledi. V kolikor pes zamenja zapeljevalno sled za osnovno sled in ji sledi za več kot je dolžina vrvice, je potrebno delo na sledi prekiniti.

Posebnost: samo FCI-IFH-2 in FCI-IGP-FH

Vodnik lahko, po posvetu s sodnikom, prekine delo na sledi, v kolikor meni, da pes zaradi fizičnega stanja ali vremenskih okoliščin (npr. visoka vročina) potrebuje krajši odmor. Uporabljeni odmori se štejejo v skupni čas namenjen za delu na sledi. Vodnik lahko med takšnim odmorom ali pri posameznem predmetu psu očisti glavo, oči ali nos, pri čemer lahko uporabi mokro krpo ali gobo, ki jo nosi s seboj. Ti pripomočki morajo biti sodniku predloženi pred pričetkom dela na sledi. Drugi pripomočki niso dovoljeni.

Ustrezna podlaga za sled

Kot ustrezne podlage za sled so opredeljene vse naravna podlage, npr. travnik, njiva, gozdna tla. Pri vseh stopnjah preizkušenj je možno v skladu z možnostmi terena tudi menjavanje posameznih podlag ali prečkanje poti.

Polaganje sledi

Uradujoči sodnik ali oseba odgovorna za sled določi glede na razpoložljiv teren predviden potek sledi. Pri stopnjah FCI-IFH-1, FCI-IFH-2, FCI-IGP-FH lahko dobi polagalec sledi od sodnika ali odgovornega skico za sled. V njem morajo biti vključene posamezne značilne točke, npr. drevesa, električni drogovi, koče in podobno. Sodnik oz. odgovorni za sled nadzoruje polaganje sledi in daje navodila polagalcem ter jih usmerja. Sledi so lahko položene različno, koti in predmeti ne smejo biti na enakih mestih oziroma na enaki razdalji kot pri drugih sledeh. Začetna točka sledi mora biti dobro označena s štartnim količkom, ki mora biti zapičen v tla, neposredno na levi strani, glede na pričetek sledi. Na začetku sledi polagalec kratko postoji in nato hodi v normalnem koraku v določeni smeri. Tudi zavoji se opravijo v normalnem koraku, pri čemer je potrebno upoštevati, da mora biti omogočeno tekoče opravljanje sledi. Kolikor je le mogoče, se je treba izogibati vidnim sledem. Pomoč polagalca v obliki nenaravne hoje, drsanja po tleh ali nenaravnega gibanja ni dovoljena na celotni dolžini sledi. Predmeti ne smejo biti odloženi v dolžini 20 korakov pred in po kotu, vendar morajo ležati neposredno na sami sledi. Po odlaganju zadnjega predmeta mora polagalec narediti še najmanj 10 korakov naravnost. Med polaganjem sledi morata biti vodnik in pes izven vidnega polja. Vrstni red tekmovalcev se po zaključku polaganja sledi žreba v prisotnosti sodnika.

Predmeti
Predmeti se po barvi ne smejo bistveno razlikovati od barve terena oziroma podlage. Predmete mora vodnik (FCI-IGP-V, FCI-IZTP, FCI-IGP-1, FCI-IFH-V) oziroma polagalec (FCI-IGP-2, FCI-IGP-3, FCI-IFH-1, FCI-IFH-2, FCI-IGP-FH) pred polaganjem sledi predložiti sodniku oziroma odgovornemu za sled. Uporabljajo se lahko zgolj predmeti, ki jih ima polagalec vsaj 30 minut pred polaganjem pri sebi. Znotraj posamezne sledi morajo biti predmeti iz različnih materialov (npr. usnje, blago, les). Na tekmovanjih in IFH preizkušnjah morajo biti predmeti označeni s številkami. Te morajo sovpadati s številko položene sledi (štartnim količkom).

Nakazovanje predmetov
Nakazovanje
Nakazuje se lahko sede, s prostorom, stoje ali tudi v izmenično. Predmet mora biti brez vpliva vodnika prepričljivo nakazan. Po tem ko pes nakaže predmet, vodnik spusti vrvico ter samostojno pristopi do psa ter pokaže predmet sodniku tako, da ga pobere. To lahko stori tako na levi kot na desni strani psa. Pes mora nadaljevati sledenje iz točno te pozicije naprej. Nakazovanje mora biti vedno v smeri iskanja predmeta. Rahlo stransko sedenje, ležanje ali stanje se ne šteje kot napaka. Predmet se mora nahajati tik pred ali med sprednjimi tacami psa. Do nadaljevanja dela mora pes mirno počakati v dani poziciji. Predmeti, ki so najdeni z večjo pomočjo vodnika, se štejejo kot nenakazani. Po nakazovanju se nadaljnje delo nadaljuje s slušnim poveljem za iskanje.

Pobiranje / prinašanje
Nakazovanje predmetov se lahko alternativno izvede tudi z prinašanjem predmeta. Pes mora predmet prijeti in bodisi obstati, se usesti ali predmet prinesti vodniku. Prijemanje v prostoru šteje za napako, prav tako nadaljnja hoja po sledi. V primeru, da pes prinaša predmet mora vodnik pri tem stati na mestu. Ponovno delo se nadaljuje od točke, kjer je vodnik sprejel predmet.
V kolikor nenakazanega predmeta ne najde niti polagalec, se psu ne sme odšteti točk za spuščen predmet. Če je takšnih predmetov več, se vodniku ponudi nadomestna sled. V kolikor je slednji ne sprejme, se takšni predmeti vseeno štejejo za nenakazane.

To pravilo ne velja za FCI-IGP-1, FCI-IGP-V, FCI-IGP-ZTP in FCI-IFH-V preizkušnje. Pri teh preizkušnjah velja, da v primeru da predmeta ne najde niti pes, niti vodnik, ki je sam polagal sled, se za te predmete ne dodeli točk.

Sledenje na povodcu oziroma prosto sledenje
Sledenje na povodcu
Pes lahko sledi na 10 metrov dolgem slednem povodcu. Sodnik mora pred pričetkom dela oziroma najkasneje pri prijavi preveriti dolžino povodca, ovratnico in oprsnico psa. Fleksibilni povodci niso dovoljeni. Sledni povodec je lahko nastavljen čez hrbet, stransko ali med sprednjimi in zadnjimi nogami psa. Pripet je lahko na ovratnico, ki ne sme biti zatezna ali na ustrezno sledno oprsnico (dovoljeni so različni tipi oprsnic, a brez dodatnih pasov). Sledne oprsnice morajo biti nastavljene tako, da ne segajo preko zadnjega rebrnega loka ter stiskajo mehkih delov trebušne votline. Vodnik slednega povodca ne sme spustiti iz roke, povodec je lahko popuščen, a ne sme občutno skrajšati razdalje med vodnikom in psom. Dotikanje povodca tal se ne šteje za napako.

Prosto sledenje
Pri prostem sledenju mora vodnik držati razdaljo najmanj 10m do psa.

Prijava/Odjava
Po prijavi se vodnik s svojim, za sled pripravljenim psom (nadeta ustrezna ovratnica oziroma oprsnica) zglasi pri sodniku in napove ali bo njegov pes predmete nakazoval ali prinašal (prijemal). Približno 2m pred pričetkom sledi lahko psa še vodi na kratkem povodcu. Po navodilu sodnika psa odpelje na začetek in le-ta prične z delom. Kratek premor psa s poveljem sedi približno 2m pred začetkom dela je dovoljen. Najkasneje tukaj mora vodnik psu nadeti sledni povodec v skladu z uporabljeno opremo in navajenostjo psa. Po

zaključku sledenja je potrebno sodniku predati najdene predmete. Nagrajevanje psa z igro ali priboljški po najdenem zadnjem predmetu a pred odjavo pri sodniku in razglasitvijo rezultatov, ni dovoljeno. Za tem se lahko psu nadene običajen povodec.

Pričetek/Delo na sledi
Delo na sledi se prične s slušnim poveljem za iskanje ob štartnem količku, ki označuje začetek sledi. Vodnik ima na voljo tri poskuse za uspešen pričetek sledenja. Drugi in treti poizkus predstavljata izgubo točk na prvi liniji. Pes mora na sledi delati z nizkim nosom ter motivirano slediti poteku sledi, z visoko intenzivnostjo, brez premorov in v enakomernem tempu. Hitrost sledenja ni kriterij, v kolikor pes dela prepričljivo in dovolj intenzivno. Pričetek (ter ponovni pričetek pri najdenem predmetu) se vedno pričneta s poveljem za iskanje. Vodniku psa pa je tu kljub vsemu omogočen določen obseg vplivanja s povodcem. Pričetek ni časovno omejen, temveč se mora sodnik prilagoditi obnašanju psa na prvi liniji ter na podlagi tega oceniti intenzivnost njegovega dela.
V kolikor se pes zaplete v sledni povodec in ima zaradi tega oteženo nadaljnje delo, ima vodnik možnost, na podlagi dovoljenja sodnika, da psu na povelju prostor, ki ga da s konca povodca, razplete povodec ter mu da ponovno povelje za nadaljevanje dela s konca povodca. V tem primeru se točke ne odbijajo.

Samo za FCI-IFH-1 / FCI-IFH-2 / FCI-IGP-FH
V kolikor ima vodnik občutek, da pes ni dobro prijel sledi, potem lahko sled ponovno začne. To je možno uveljavljati zgolj enkrat in samo do trenutka, ko vodnik še ni stopil na sled. Temu sledi odbitek 4 točke.

Koti
Pes mora kot izdelati zanesljivo. Kroženje na kotu šteje za napako. Če pes sled preverja, vendar je pri tem ne zapusti, to ne velja za napako. Po kotu mora pes nadaljevati z enako intenzivnostjo in hitrostjo kot pred kotom. Na kotu mora vodnik držati predpisano razdaljo, a ne rabi nujno ostati na sledi. Izstop iz sledi je vodniku dovoljen šele, ko pes spremeni smer in se jasno nahaja na naslednji liniji.

Pohvala
Občasna pohvala na sledi je dovoljena na vse stopnjah preizkušenj, razen na FCI-IGP-3, FCI-IFH-1, FCI-IFH-2 in FCI-IGP-FH, a ne v območju kota. Dodatna kratka pohvala je dovoljena pri predmetih, na vseh težavnostnih stopnjah. Ta lahko sledi pred ali po pobiranju predmeta.

Prekinitev/diskvalifikacija
V kolikor pes zapusti sled in ga pri tem vodnik zadržuje, dobi vodnik s strani sodnika navodilo, da psu sledi. V kolikor navodila ne upošteva, se sledenje prekine s strani sodnika. Če vodnik in pes v maksimalnem času izdelave sledi ne dosežeta konca sledi, sodnik delo na sledi prekine. V kolikor se pes na stopnjah FCI-IFH-1, FCI-IFH-2 in FCI-IGP-FH nahaja na zadnji liniji, to ne pravilo velja. Oceni se delo psa do prekinitve. V kolikor pes ne išče (daljše zadrževanje na enem mestu brez iskanja) se lahko preizkušnja prekine tudi, če se pes še nahaja na sledi in še ni bil prekoračen maksimalen čas iskanja.
V kolikor pes pri delu na sledi podleže lovskemu nagonu ter gre za divjadjo, ga lahko vodnik poskuša ustaviti s poveljem prostor. Z dovoljenjem sodnika ga lahko z drugim slušnim poveljem pokliče k sebi in poskusi z nadaljevanjem dela na sledi. Tukaj lahko uporabo slušno povelje za iskanje. V kolikor vodnik ni uspešen, se psa diskvalificira. Ocena: diskvalifikacija zaradi neposlušnosti.

Drugi kriteriji ocenjevanja/naloge sodnikov
Ocena posamezne linije je odvisna od njene dolžine, težavnosti terena in vremenskih razmer in se izvaja sorazmerno. Sodnik mora razdaljo do psa izbrati tako, da psa ne ovira pri njegovem delu. Na območju, kjer ima pes pravico do iskanja (radij 10 metrov okrog vodnika ter 10 metrov do nadaljevanja sledi) psa ne smeta ovirati ne polagalec in ne sodnik.
Sodnik ne sme upoštevati zgolj psa in njegovega vodnika, temveč mora pri svojem delu upoštevati tudi strukturo oz. kakovost terene, vremenske razmere, možna zapeljevanje ter dejavnik časa. Svojo oceno mora utemeljiti na podlagi vseh dejavnikov.

Kriteriji za oceno so naslednji:

- Obnašanje na sledi (npr. motivacija psa, aka intenzivnost pred in po zavojih ter motivacija pred in po nakazovanju predmetov)
- Stopnjo izšolanosti psa (npr. nemirnost, živčnost psa na začetku sledi, potrtost, vedenje izogibanja)
- nedovoljena pomoč vodnika
- težavnosti pri delu na sledi zaradi:
  - težavnega terena (gosta podrast, pesek, menjave terena, vlaga …)
  - vetrovnih razmer
  - stečnin (stalnih poti divjadi)
  - vremena (vročina, mraz, dež, sneg)
  - spremembe vremenskih razmer

Sodnik mora oceniti s kakšno željo, gotovostjo ali negotovostjo je pes prisoten pri delu.

Odbitki točk za vse stopnje

- Pes prekine delo na sledi z lažnim nakazovanjem in vodnik ne pristopi k psu ter le-ta ponovno prične z delom na ukaz »išči« –> -2 točki. V FCI-IFH-2/ FCI-IGP-FH: -1 točka
- Pes prekine z delom na sledi z lažnim nakazovanjem in vodnik pristopi k psu ter le-ta prične ponovno z delom na ukaz »išči« –> -4 točke. V FCI-IFH-2 / FCI-IGP-FH: - 2 točki
- Opravljanje potrebe, iskanje izven sledi, kroženje na kotih, potrebna dodatna motivacija z vrvico ali vzpodbudami v času dela po sledi ali na predmetih.

Disciplina B – Poslušnost

Splošne določbe:
Osnovne zahteve
Izrazno vedenje:

- samozavest
- sproščenost, motivirano delo
- koncentracija, pozornost
- harmonija med vodnikom in psom

Tehnična pravilnost:

- pozicija
- pripravljenost, izvedba

Pred začetkom poslušnosti mora sodnik preveriti poligon in opremo in ali oprema ustreza predpisom FCI-IGP pravilnika. Pri ocenjevanju vsake vaje natančno upoštevajte vedenje psa, pričenši z začetnim osnovnim položajem do zaključka vaje.

Slušna povelja (SP)
Če pes po tretjem slušnem povelju ne opravi vaje, je treba vajo prekiniti brez ocene.
Za odpoklic se lahko uporabi ime psa namesto povelja »sem«.
Uporaba imena psa v povezavi z drugimi slušnimi povelji se šteje kot dvojno povelje.
Reakcija psa na slušno povelje:
Na vodnikovo slušno povelje mora pes prikazati vajo hitro, veselo in brez stresa.
Vsako vedenje psa v obliki strahu ali stresa razvrednoti vajo.

Dodatna slušna povelja
Če pes po 2. dodatnem povelju ne opravi vaje, je treba vajo oceniti z 0 točkami.
Če pes po 2. dodatnem povelju ne opravi enega dela vaje, se vaja ocenjeni z max. do visoka »pomanjkljiva«.

1. dodatno povelje: "zadovoljivo"	za izvedeni del vaje
2. dodatno povelje: "pomanjkljivo"	za delno izvedeno vajo

primer: 5 točk za delno izvedeno vajo:

1. dodatno povelje: "zadovoljivo"	od 5 točk	= - 1,5 točke
2. dodatno povelje: "pomanjkljivo"	od 5 točk	= - 2,5 točke

Če pes izvede vajo brez slušnega povelja, je delna vaja ocenjena kot "pomanjkljiva".

Razdelitev in ovrednotenje vaj po posameznih fazah

Vaja	**FCI-IGP-1**	**FCI-IGP-2**	**FCI-IGP-3**
Prosta vodljivost	15 točk	15 točk	15 točk
Sedi v gibanju	10 točk	10 točk	5 točk
Prostor v gibanju z odpoklicem	10 točk v hoji	10 točk v hoji	10 točk v teku
Stoj		5 točk v hoji	10 točk v teku z odpoklicem
Prosto prinašanje	15 točk	10 točk	10 točk
Prinašanje prinosila čez 1 m visoko skakalnico	15 točk	15 točk	15 točk
Prinašanje prinosila čez plezalno steno	15 točk Eno plezanje brez prinašanja	15 točk Plezanje tja in nazaj s prinašanjem	15 točk Plezanje tja in nazaj s prinašanjem
Naprej z uleganjem	10 točk	10 točk	10 točk
Odlaganje z motenjem	10 točk	10 točk	10 točk
Skupaj	100 točk	100 točk	100 točk

Vaja	**FCI-IBGH-1**	**FCI-IBGH-2**	**FCI-IBGH-3**
Vodljivost na povodcu	30 točk	20 točk	
Prosta vodljivost	30 točk	20 točk	20 točk
Sedi v gibanju	15 točk	15 točk	10 točk
Prostor v gibanju	15 točk	15 točk	10 točk
Stoj v normalnem koraku			10 točk
Prosto prinašanje		10 točk	15 točk
Prinašanje prinosila čez plezalno steno (140 cm)			15 točk
Naprej z uleganjem		10 točk	10 točk
Odlaganje z motenjem	10 točk	10 točk	10 točk
Skupaj	100 točk	100 točk	100 točk

Posebnosti v FCI-IBGH 1 - 3

Pri vseh izpitnih fazah, v katerih se psa pokliče k vodniku in pri vseh vajah prinašanja, se psu ni treba usesti pred vodnikom ampak lahko pride direktno v osnovni položaj. Pred spuščanjem prinosila je treba upoštevati 3 sekundni premor, predno vodnik poveljuje "pusti".

Posebnosti v FCI-IBGH 3

Vrstni red vaj od 2 do 6 določi sodnik iz naslednjih 5-ih variant z žrebom.

Varianta 1:
Vaja 2, 4, 5, 6, 3

Varianta 2:
Vaja 4, 3, 6, 2, 5

Varianta 3:
Vaja 6, 4, 5, 3, 2

Varianta 4:
Vaja 3, 2, 6, 5, 4

Varianta 5:
vaja 5 , 6, 3, 2, 4

Vsi udeleženci morajo opraviti vaje od 2 do 6 v istem vrstnem redu.

Vaje discipline B za FCI-IGP-V in FCI-IGP-ZTP

Vaja	**FCI- IGP-V**	**FCI- IGP-ZTP**
Vodljivost na povodcu	30 točk	25 točk
Prosta vodljivosti	20 točk	
Sedi v gibanju		15 točk
Prostor in odpoklic	15 točk	20 točk
Prosto prinašanje	15 točk	20 točk
Skok čez skakalnico (80 cm)	10 točk	10 točk
Odlaganje z motenjem	10 točk	10 točk
SKUPAJ	**100 točk**	**100 točk**

Prijava

Na začetku discipline B se vodnik z navezanim psom napoti do sodnika, postavi v osnovni položaj ter predstavi sodniku. Za programe FCI-IGP 2, FCI-IGP-3 in FCI-IBGH-3 se prijavi z nenavezanim psom.

Začetek in konec vaje

Sodnik da navodilo za začetek vaje. Vse ostalo kot so obrati, ustavljanje, spremembe tempa itd. se izvajajo brez navodil. Upoštevati je treba vnaprej določene časovne premore približno 3 sekunde, npr. pred zavzemanjem osnovnega položaja, držanjem in spuščanjem prinosila, po pohvali psa in pred začetkom nove vaje. Če vodnik pozabi izvesti določeno vajo, ga sodnik opomni, da izvede manjkajočo vajo, ne da bi mu za to odbil točke.
Opustitev dela vaj vpliva na končno oceno.

Izvedba osnovnega položaja

V osnovnem položaju, ki je v gibanju naprej dovoljen le enkrat, pes sedi tesno, poravnano, mirno in pozorno na vodnikovi levi strani, tako da je plečka psa poravnana z vodnikovim kolenom. Drža vodnika v osnovnem položaju naj bo športna. Razkoračena stoja vodnika ni dovoljena pri nobeni vaji, roke pa naj bodo ohlapno prilegajoče telesu.

Razvoj vaje

Za: "Sedi v gibanju", "Prostor in odpoklic", "Stoj v normalnem koraku ", "Stoj v teku" in "Naprej z uleganjem". Iz osnovnega položaja sledi razvoj vaje. Pri tem mora narediti vodnik najmanj 10, vendar največ 15 korakov, preden da povelje za izvedbo vaje.

Vračanje k psu

Ko gre vodnik do psa, lahko k temu pristopi od spredaj ali pa gre okrog njega.

Odpoklic / Sedi / zaključek vaje

Za odpoklic psa lahko uporabimo tudi ime psa namesto povelje »sem«. Ime psa v povezavi s poveljem »sem« se šteje za dvojno povelje. Pes mora veselo, hitro in naravnost priteči k svojemu vodniku ter se usesti naravnost in tesno predenj. Na slušno povelje »poleg«, mora pes takoj v končni osnovni položaj. V osnovni položaj lahko gre tako, da vodnika obkroži hrbtom ali pa gre pred njim v levo (t.i. flip) in se postavi v končni osnovni položaj.

Pohvale

Kratka pohvala psa je dovoljena le po vsaki končani vaji v osnovnem položaju. Nato se lahko vodnik in pes ponovno postavita v osnovni položaj. Vendar pa mora biti med kratko pohvalo ter med novim začetkom vaje časovni premor (ca. 3 sekunde).

Napaka pri položaju

Za vse vaje v gibanju (sedenje, ležanje, stoj), se celotna vaja razveljavi za 50% v primeru napake pri zavzemanju položaja. Dodatno je treba upoštevati še druge napake pri izvedbi celotne vaje.

Spuščanje prinosila

Če pes prinosilo po tretjem povelju ne spusti, sledi diskvalifikacija zaradi neposlušnosti.

Prinosila

Vsi udeleženci morajo uporabljati prinosila, ki jih je v ta namen pripravil prireditelj.
Izjema: pri izpitu FCI-IBGH-2 in FCI-IBGH-3 lahko vodnik vaje izvaja z lastnim prinosilom.
Vsi udeleženci morajo vaje izvajati z istimi prinosili. Upoštevati je potrebno naslednje določbe:

- Prinosilo mora biti narejeno iz lesa.
- Teže prinosil morajo ustrezati pravilniku.
- Prečka prinosila mora biti najmanj 4 cm od tal.

	FCI-IBGH-2	FCI-IBGH-3	FCI-IGP-1	FCI-IGP-2	FCI-IGP-3
Prosto prinašanje	Vodnikovo prinosilo	Vodnikovo prinosilo	650 gramov	1000 gramov	2000 gramov
Skakalnica			650 gramov	650 gramov	650 gramov
Plezalna stena		Vodnikovo prinosilo	Brez prinosila	650 gramov	650 gramov
	FCI-IGP –V	FCI-IGP- ZTP			
Prosto prinašanje	Vodnikovo prinosilo	650 gramov			

Skakalnica

Skakalnica ima naslednje dimenzije: višina 100cm, širina 150cm.
Poskusni skoki pred izvedbo vaje niso dovoljeni.

Plezalna stena

Plezalna stena je sestavljena iz dveh delov, širine 150 cm in višine 191 cm, ki sta na zgornjem koncu med seboj povezana. Ta dva dela plezalne stene stojita na tleh v tolikšni medsebojni razdalji, da znaša navpična višina plezalne stene 180 cm. Celotna površina plezalne stene mora biti obložena z materialom, ki preprečuje drsenje. Na zgornji polovici plezalne stene je treba namestiti po 3 oprijemalne letve 24⁄48 mm. Vsi psi na posameznem izpitu morajo preskočiti isto oviro. Poskusni skoki pred izvedbo vaje niso dovoljeni.
Pri FCI-IBGH 3 znaša navpična višina plezalne stene 140 cm.

Opis vaj

Vodljivost na povodcu – prosta vodljivost in preizkus strelomirnosti:

Iz poravnanega osnovnega položaja mora pes na enkratno vodnikovo slušno povelje, pozorno, z veseljem in poravnano slediti svojemu vodniku, ter pri tem ostati s plečko vselej v višini kolena na vodnikovi levi strani. (pri tem je treba upoštevati prikazano shemo)

Vodnik in pes, ki bosta izvajala vaje poslušnosti, se postavita v osnovni položaj tedaj, ko se v osnovni položaj za vajo »odlaganje z motenjem« postavi tudi vodnik, ki svojega psa vodi na odlaganje. Medtem, ko se vodnik s psom giblje po prvi ravni liniji, je treba v oddaljenosti najmanj 15 korakov od psa, v časovnem razmiku 5 sekund oddati dva strela (kalibra 6 mm). S tem se preveri strelomirnost.
Preizkus strelomirnosti se izvaja le na preizkušnjah FCI-IGP V, FCI-IGP ZTP in FCI-IGP-1,2,3.

Pes se mora pri strelu vesti strelomirno. Če se izkaže, da je pes streloplah, sledi diskvalifikacija, razveljavijo pa se tudi vse dotlej dosežene točke. V primerih dvoma je sodnik dolžan preizkus strelomirnosti ponovno izvesti na način kot ga opredeljuje FCI-IGP pravilnik.
(Pri stopnjah izpitov FCI-BH-VT, FCI-IBGH-1 do FCI-IBGH-3 se preizkus strelomirnosti ne izvaja).

Vodnik izvaja obrate vedno levo okrog. Pes gre desno zadaj okrog vodnika ali prikaže obrat v levo za 180 stopinj tako, da se zavrti na mestu. Obrat se lahko izvede v obeh variantah. Na posamezni prireditvi je mogoče prikazati le eno od obeh omenjenih variant.

Prehod iz teka v počasno hojo poteka brez vmesnih korakov. Posamezne vrste gibanja se morajo med seboj glede na hitrost jasno razlikovati.
Po drugem obratu se prikaže ustavljanje z usedanjem. Pri zaustavitvi mora pes takoj sesti, brez slušnega povelja.
Hojo skozi skupino, v kateri se gibljejo osebe, **je potrebno prikazati na povodcu FCI-IGP-V, FCI-IGP-ZTP, FCI-BH/VT, FCI-IBGH-1 in FCI-IBGH-2, pri FCI-IGP 1,2,3, FCI-IBGH-2 in FCI-IBGH-3 pa v prosti vodljivosti.**
Pri tem morata vodnik in pes obiti eno osebo po desni in eno po levi strani (npr. v obliki osmice) ter se v skupini v bližini ene izmed oseb najmanj enkrat ustaviti. Sodnik lahko zahteva ponovitev vaje. Na sodnikov znak vodnik s psom zapusti skupino ter se postavi v osnovni položaj. Vodnik lahko psa pohvali šele, ko zapustita skupino in se postavita v osnovni položaj. Prosto vodljivost je treba prikazati tudi med posameznimi vajami. Tudi, ko gre vodnik po leseno prinosilo, gre pes v prosti vodljivosti z njim. Ob tem psa ni dovoljeno sproščati ali se z njim igrati.

Posebna določila FCI-BH-VT: Prosto vodljivost se izvede glede na shemo vodljivosti. Na začetku vaje gre vodnik s svojim psom 50 korakov naravnost ne da bi se pri tem zaustavljal. Po obratu levo okrog in po nadaljnjih 10 do 15 korakih pokaže vodnik, vselej ob povelju »poleg«, še tek in počasno hojo (vsakokrat po 10-15 korakov). Prehod iz teka v počasno hojo mora biti izveden brez vmesnih korakov. Z končnim osnovnim položajem se vaja zaključi.

Shema vodljivosti na povodcu / proste vodljivosti:

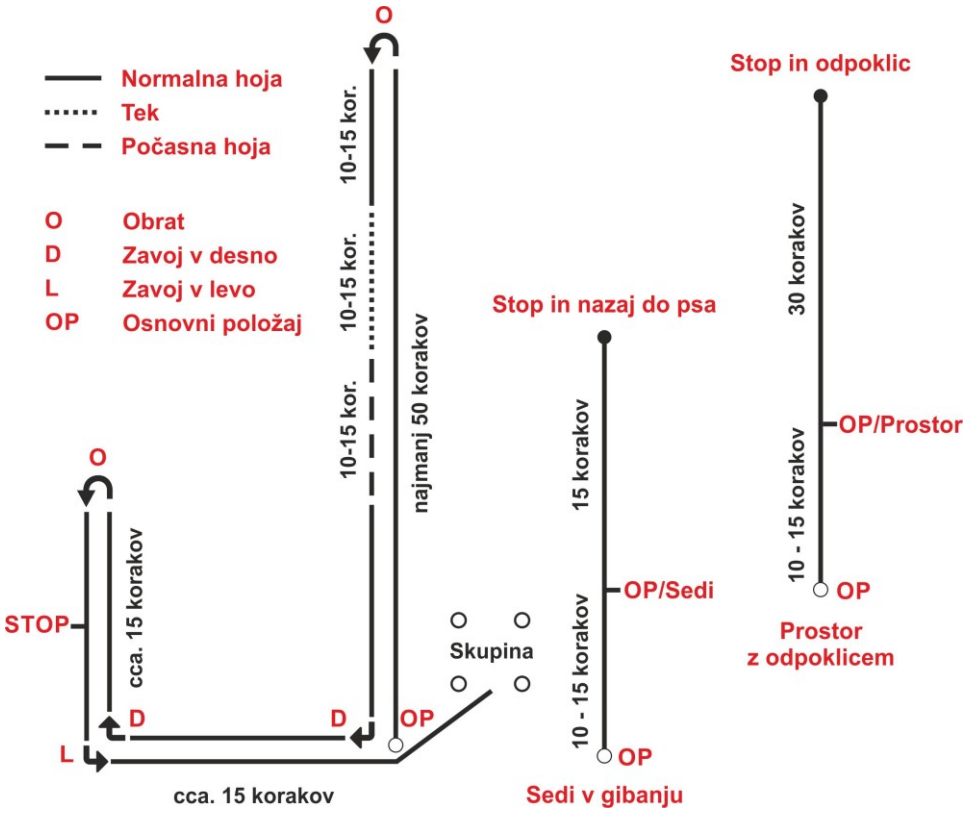

Izvedba vaje

Pri programu FCI-IGP-1, FCI-IBGH-1 in FCI-IBGH-2, FCI-IGP-V in FCI-IGP-ZTP gre vodnik s psom na povodcu, in pri programu FCI-IGP-2 in 3, kot tudi FCI-IBGH-3 v prosti vodljivosti do sodnika, izvede osnovni položaj in se predstavi.
Na sodnikov znak se vodnik s psom v prosti vodljivosti napoti do štartnega mesta za začetek vaje in se postavi v osnovni položaj (razen za izpitne stopnje FCI-BH-VT, FCI-IBGH-1 in FCI-IBGH-2, kjer gre vodnik z navezanim psom na začetno pozicijo).

Na znak sodnika vodnik začne izvajati vajo. Iz poravnanega osnovnega položaja mora pes na vodnikovo slušno povelje pozorno, z veseljem in poravnano slediti svojemu vodniku, ter pri tem ostati s plečko vselej v višini kolena na vodnikovi levi strani in se ob ustavljanju samostojno, hitro in ravno usesti.

Na začetku vaje gre vodnik s psom 50 korakov brez zaustavljanja naravnost. Po obratu levo okrog in nadaljnjih 10 do 15 korakih, vodnik nato prikaže tek in počasno hojo (vsakokrat najmanj po 10-15 korakov). Prehod iz teka v počasno hojo poteka brez vmesnih korakov. Začetna štartna pozicija je tudi zaključna.

Pri tem morata vodnik in pes obiti eno osebo po desni in eno po levi strani (npr. v obliki osmice) ter se v skupini v bližini ene izmed oseb najmanj enkrat ustaviti.
Obrat se lahko izvede v obeh variantah. Na prireditvi je mogoče prikazati le eno od obeh omenjenih variant.

Merila za ocenjevanje

Prehitevanje, stransko odmikanje, zaostajanje, počasno ali obotavljivo usedanje, stres, strah, pomanjkanje želje za delom, dodatna slušna povelja, pomoč s telesom, nepozornost v vseh načinih gibanja, v zavojih in v obratih ter potrtost psa se ocenijo z ustreznim odbitkom točk.

Sedi v gibanju (vse izpitne stopnje)

1. del: Osnovni položaj, razvoj vaje, izvedba sedi. 50% točk
2. del: Oddaljitev vodnika od psa in vračanje do psa, osnovni položaj. 50% točk

Iz poravnanega osnovnega položaja gre vodnik s psom v prosti vodljivost naravnost. Po 10-15 korakih se mora pes na vodnikovo povelje takoj usesti v smeri gibanja, ne da bi vodnik za to svoje gibanje prekinjal, ga spreminjal ali se oziral nazaj. Pes mora mirno in pozorno sedeti.
V vseh izpitnih stopnjah se vodnik oddalji 15 korakov. Na sodnikov znak se vodnik vrne do psa ter se postavi ob njegovo desno stran.
Posebna določba za FCI-BH-VT (ali nacionalni BH): Po razvoju vaje se lahko vodnik ustavi v osnovni položaj ter da psu slušno povelje »sedi«.

Merila za ocenjevanje

Napaka v razvoju vaje, počasno usedanje, nemirno in nepozorno sedenje se ocenijo z ustreznim odbitkom točk. Če se pes leži ali stoji, se odšteje 5 točk (pri IGP-3 -2,5 točk). Dodatno je treba upoštevati še druge napake v vedenju psa.

Prostor v gibanju z odpoklicem

1. del: Osnovni položaj, razvoj vaje, izvedba prostor. 50% točk
2. del: odpoklic, sedenje pred vodnikom, osnovni položaj. 50% točk

Razvoj od 10 do 15 korakov pri izpitnih stopnjah FCI-IGP-1 in FCI-IGP-2, FCI-IGP-V, FCI-IGP-ZTP in FCI-IBGH-1 do FCI-IBGH-3 se izvede v normalni hoji. V FCI-IGP-3 vodnik po normalni hoji preide še v tek za 10-15 korakov.
Na slušno povelje »prostor« se mora pes takoj ravno uleči v smeri gibanja, ne da bi vodnik pri tem svoje gibanje prekinjal, ga spreminjal ali se oziral nazaj.

Vodnik hodi oz. teče še približno 30 korakov naravnost naprej, se ustavi, obrne k psu, ki mirno in pozorno leži, in obstoji.
Na znak sodnika vodnik s slušnim poveljem ali po imenu pokliče psa k sebi. Pes mora veselo, hitro in naravnost priteči k svojemu vodniku ter se poravnano in tesno usesti predenj. Po slušnem povelju se mora pes hitro in poravnano usesti na vodnikovo levo stran, s plečko v višini vodnikovega kolena.

Posebna določba za FCI-BH-VT(ali nacionalni BH): Po razvoju vaje se lahko vodnik ustavi v osnovni položaj ter da psu slušno povelje za prostor (premor ca. 3 sekunde je treba upoštevati).

Merila za ocenjevanje

Napaka pri razvoju vaje, počasno uleganje, nemirno in nepozorno ležanje, počasno prihajanje k vodniku oz. upočasnjevanje psa v gibanju proti vodniku, razkoračena stoja vodnika, napaka pri sedenju pred vodnikom in ob zaključku vaje se ocenijo u ustreznim odbitkom točk. Dodatno je treba upoštevati še druge napake v vedenju psa. Če pes sedi ali stoji, se odšteje 50% točk.
V primer pes ne pride na drugo dodatno slušno povelje, se vaja oceni kot pomanjkljiva (0 točk). V tem primeru lahko gre vodnik do psa in lahko nadaljuje z naslednjo vajo.

Stoj v normalnem koraku FCI-IGP-2 in FCI-IBGH-3

1. del: Osnovni položaj, razvoj vaje, izvedba stoj. 50% točk
2. del: vračanje do psa, osnovni položaj. 50% točk

Iz poravnanega osnovnega položaja gre vodnik s psom v prosti vodljivosti v smeri gibanja. Po 10-15 korakih mora pes na vodnikovo slušno povelje za stoj takoj obstati v smeri gibanja, ne da bi vodnik pri tem prekinjal svoje gibanje, ga spreminjal ali se oziral nazaj. Po nadaljnjih 15 korakih se vodnik zaustavi ter se takoj obrne k psu, ki mirno in pozorno stoji. Na sodnikov znak gre vodnik naravnost do psa ter se postavi na njegovo desno stran. Po časovnem razmiku ca. 3 sekund se mora pes na vodnikovo slušno povelje hitro in poravnano usesti.

Merila za ocenjevanje

Napake pri razvoju vaje, če pes po slušnem povelju za stoj naredi še nekaj korakov, če nemirno ali nepozorno stoji, pomoč vodnika, je med vračanjem vodnika nemiren, se pri zaključku vaje počasi useda, je treba oceniti z ustreznim odbitkom točk. Dodatno je treba upoštevati še druge napake v vedenju psa. Če pes sedi ali leži, se odšteje 5 točk pri FCI-IBGH-3 in 2,5 točk pri FCI-IGP-2.

Stoj v teku (samo FCI-IGP-3)

1. del: Osnovni položaj, razvoj vaje, izvedba stoj. 50% točk.
2. del: Odpoklic, sedi pred vodnikom, osnovni položaj. 50% točk

Iz poravnanega osnovnega položaja teče vodnik s psom v prosti vodljivosti v določeni smeri naprej. Po 10-15 korakih mora pes na vodnikovo slušno povelje za stoj takoj obstati v smeri gibanja, ne da bi vodnik pri tem svoje gibanje prekinjal, ga spreminjal ali se oziral nazaj. Po nadaljnjih 30 korakih teka se vodnik zaustavi in obrne k psu, ki mora mirno in pozorno stati. Na sodnikov znak vodnik s slušnim poveljem ali po imenu pokliče psa k sebi.
Pes mora veselo, hitro in naravnost priteči k svojemu vodniku ter se tesno in ravno usesti predenj. Na slušno povelje (po premoru ca. 3 sekund) se mora pes hitro in poravnano usesti v osnovni položaj.

Merila za ocenjevanje

Napake v razvoju vaje, premikanje naprej po povelju »stoj«, nemirno ali nepozorno stanje, pomoč vodnika, sledenje vodniku, počasno prihajanje k vodniku oz. upočasnjevanje psa v gibanju proti vodniku, razkoračena stoja vodnika, napake pri sedenju pred vodnikom in pri zaključku vaje je treba oceniti z ustreznim odbitkom točk. Če pes namesto, da bi stal, sedi ali leži, mu je treba odbiti 5 točk.

V primeru, da pes ne pride na drugo dodatno slušno povelje, se vaja oceni kot pomanjkljiva (0 točk). V tem primeru lahko gre vodnik do psa in lahko nadaljuje z naslednjo vajo.

Prosto prinašanje prinosila

Iz poravnanega osnovnega položaja vrže vodnik leseno prinosilo približno 10 metrov.
Pri metanju je dovoljeno, da vodnik stopi z eno nogo korak nazaj. Ko se vodnik vrne v osnovni položaj, morajo preteči 3 sekunde, da lahko psu da naslednje povelje. Povelje za prinašanje lahko da šele, ko prinosilo mirno leži. Pes, ki mirno in prosto sedi ob vodniku, mora na povelje hitro in neposredno steči k prinosilu, ga takoj pobrati ter ga hitro in naravnost prinesti nazaj k vodniku. Pri tem mora pokazati odločno, ciljno in motivirano delo.
Pes se mora tesno in ravno usesti pred vodnika in prinosilo tako dolgo mirno držati, dokler mu ga vodnik po premoru ca. 3 sekund s slušnim poveljem za spuščanje ne odvzame. Pes mora spustiti prinosilo. Po oddaji mora vodnik prinosilo držati v spuščeni roki na desni strani telesa. Po premoru ca. 3 sekund se mora pes na slušno povelje vodnika hitro in poravnano usesti v končni osnovni položaj. Vodnik mora prinosilo odložiti na zato predvidenem stojalu.

Merila za ocenjevanje

Napake v osnovnem položaju, nemotivirano delo, stres, počasen tek do prinosila, napaka pri pobiranju, počasno vračanje k vodniku, pomoč vodnika, izpuščanje prinosila, igranje s prinosilom ali grizljanje prinosila, razkoračena stoja vodnika, napake pri sedenju pred vodnikom in napake v zaključku vaje se ocenjuje z ustreznim dobitkom točk.

Osnovni položaj pred skakalnico in plezalno steno

Osnovni položaj vodnika in psa pred skakalnico in pred plezalno steno
Razdalja oz. osnovni položaj vodnika za skok preko skakalnice oz. plezalne stene mora biti vsaj 4 m.

Prinašanje prinosila čez skakalnico (višina 1 m)

Vodnik se s psom v osnovnem položaju postavi najmanj 4 m pred skakalnico. Iz poravnanega osnovnega položaja vrže vodnik leseno prinosilo (teža 650 g) čez 100 cm visoko skakalnico. Pri metanju je dovoljen enonožni korak nazaj, nato se vodnik zopet postavi v osnovni položaj, preteči morajo ca. 3 sekunde, da lahko psu da naslednje povelje.
Povelje za preskok lahko da šele, ko se prinosilo povsem umiri. Pes, ki mirno in prosto sedi v osnovnem položaju, mora na povelje za preskok in prinesi (Povelje za prinašanje izreče vodnik šele, ko je pes v skoku), prosto preskočiti skakalnico, naravnost in hitro steči do prinosila, ga takoj pobrati, ter ga v skoku nazaj čez skakalnico, hitro in naravnost prinesti vodniku.

Pes mora skozi celotno vajo prikazati močno motivacijo za delo z odločnimi energičnimi skoki, brez dotika skakalnice. Pes se mora tesno in ravno usesti pred vodnika in prinosilo tako dolgo mirno držati, dokler mu ga vodnik po premoru ca. 3 sekund s slušnim poveljem za spuščanje ne odvzame. Pes mora spustiti prinosilo. Po oddaji mora vodnik prinosilo držati v spuščeni roki na desni strani telesa. Po premoru ca. 3 sekund se mora pes na slušno povelje vodnika hitro in poravnano usesti v končni osnovni položaj. Vodnik mora prinosilo odložiti na zato predvidenem stojalu.

Merila za ocenjevanje

Napake v osnovnem položaju, nemotivirano delo, stres, počasen skok in tek brez zadostne moči (slaba presoja skoka), napaka pri pobiranju, počasen tek nazaj, počasen skok nazaj brez zadostne moči (slaba presoja skoka), izpuščanje prinosila, igranje s prinosilom, grizljanje prinosila, razkoračena stoja vodnika, pomoč vodnika, napake pri sedenju pred vodnikom ter napake v zaključku vaje se ocenijo z ustreznim odbitkom točk.

Če pes skakalnico oplazi se mu odšteje do 1 točka za vsak skok, za odrivanje od skakalnice se mu odštejeta do 2 točki za skok.
Delna ocena vaje je mogoča le, kadar sta od treh delov vaje (preskok - prinašanje – skok nazaj) izvedena vsaj dva dela, in sicer en skok ter del vaje »prinašanje«.
Skok čez skakalnico ali skok nazaj ni izveden, samo prinašanje je brez napak: 10 točk
Skok čez skakalnico in skok nazaj sta brez napake, vendar pes ne prinese prinosila: 0 točk
Če pes pri preskoku prevrne skakalnico se odšteje 5 točk.
Vaja se ponovi.
Pri ponovitvi se oceni samo prinašanje in skok nazaj.

Plezanje čez plezalno steno (samo FCI-IGP-1)

Vodnik se s psom v osnovnem položaju postavi pred plezalno steno.
Po slušnem povelju »sedi« vodnik gre na drugo stran plezalne stene in obstane na razdalji najmanj 4 m do plezalne stene. Na znak sodnika vodnik z slušnim poveljem za preskok in odpoklic pokliče psa. Pes mora z energičnim plezanjem priti k svojemu vodnik ter se naravnost in tesno usesti predenj. Po premoru ca. 3 sekund se mora pes na slušno povelje vodnika hitro in poravnano usesti v končni osnovni položaj.
Merila za ocenjevanje:
Napaka v osnovnem položaju, neodločno in počasno plezanje, tek in plezanje brez zadostne moči, pomoč vodnika, napaka pri sedenju pred vodnikom ter napaka v zaključku vaje se ocenijo z ustreznim odbitkom točk.

Prinašanje čez plezalno steno

Vodnik se s psom v osnovnem položaju postavi najmanj 4 metre pred plezalno steno. Vodnik iz poravnanega osnovnega položaja vrže leseno prinosilo (teža 650 g) čez plezalno steno. Pri metanju je dovoljen enonožni korak nazaj, nato se vodnik zopet postavi v osnovni položaj, preteči morajo ca. 3 sekunde, da lahko psu da naslednje povelje.
Pes mora mirno in prosto sedeti poleg vodnika. Pri metanju prinosila je pes v osnovnem položaju. Pes, ki mirno in prosto sedi v osnovnem položaju, mora na povelje za plezanje in prinašanje (povelje za prinašanje izreče vodnik šele, ko je pes na vrhu plezalne stene),prosto preplezati plezalno steno, naravnost in hitro steči do prinosila, ga takoj pobrati, ponovno preplezati plezalno steno, ter hitro in naravnost prinesti prinosilo vodniku.

Pes mora motivirano in brez stresa opraviti celotno vajo in pokazati odločno plezanje pri premagovanju ovire. Pes se mora tesno in poravnano usesti pred vodnika in prinosilo tako dolgo mirno držati v gobcu, dokler mu ga vodnik po časovnem razmiku ca. 3 sekund s poveljem ne odvzame. Pes mora spustiti prinosilo. Po oddaji mora vodnik prinosilo držati v spuščeni roki na desni strani telesa. Po premoru ca. 3 sekund se mora pes na slušno povelje vodnika hitro in poravnano usesti v končni osnovni položaj. Vodnik mora prinosilo odložiti na zato predvidenem stojalu.

Merila za ocenjevanje

Napaka v osnovnem položaju, nemotivirano delo, stres, plezanje in tek brez zadostne moči, napaka pri pobiranju, plezanje nazaj brez zadostne moči, izpuščanje prinosila, igranje s prinosilom, grizljanje prinosila, razkoračena stoja vodnika, pomoč vodnika, napaka pri sedenju pred vodnikom ter napaka v zaključku vaje (na primer; nemirno vedenje psa) se ocenijo z ustreznim odbitkom točk.
Delna ocena vaje je mogoča le, kadar sta od treh delov vaje (preskok - prinašanje – skok nazaj) izvedena vsaj dva dela, in sicer en skok ter del vaje »prinašanje«. Poleg drugih napak se oceni, če plezanje ali plezanje nazaj nista izvedena z ustreznim odbitkom 5 točk.

Naprej z uleganjem

1. del: Osnovni položaj, razvoj vaje, izvedba naprej z uleganjem. 50% točk
2. del: Povelje »prostor« na znak sodnika, osnovni položaj. 50% točk

Če se pes od vodnika ne oddalji vsaj za 50% zahtevane razdalje ali če se ne ustavi na tri slušna povelja, se vaja ne oceni (0 točk).

Iz poravnanega osnovnega položaja gre vodnik s psom v prosti vodljivosti v določeni smeri naravnost. Po 10 do 15 korakih da psu, sočasno z enkratnim gibom roke, slušno povelje, sam pa obstane. Od tu dalje se mora pes z jasnim ciljem, v ravni liniji in v hitrem tempu oddaljiti najmanj 30 korakov v nakazani smeri. Na sodnikov znak da vodnik psu slušno povelje za uleganje, ob katerem se mora pes nemudoma uleči. Vodnik sme roko tako dolgo držati iztegnjeno v smeri gibanje psa, dokler se pes ne uleže. Na sodnikov znak se vodnik napoti do psa ter se postavi na njegovo desno stran. Po ca. 3 sekundah in po sodnikovem znaku, da vodnik psu slušno povelje za sedi, na katerega se mora pes hitro in poravnano usesti v končni osnovni položaj.

Merila za ocenjevanje

Napaka v razvoju vaje, neodločno naprej, neodločna izvedba prostora, nemirno ležanje oz. predčasno vstajanje / usedanje psa, ko gre vodnik do njega, se ocenijo z ustreznim odbitkom točk.

Pes se ustavi na 1. povelje, ne leže. Na 1. dodatno povelje se takoj uleže	-1,5 točk
Pes se ustavi na 1. povelje, ne leže. Na 2. dodatno povelje se takoj uleže	-2,5 točk
Pes se ustavi na 1. povelje, ne leže na 2. dodatno povelje	-3,5 točk
Pes se ne ustavi, na 1. dodatno povelje se takoj uleže	-2,5 točk
Pes se ne ustavi, na 2. dodatno povelje se takoj uleže	-3,5 točk
Pes se ne ustavi na 2. dodatno povelje	0 točk

Pes leže na 1. slušno povelje, vendar zapusti prostor, ko da sodnik znak, da lahko gre vodnik do psa. Vodnik lahko da dodatno povelje za prostor, če je razdalja še 50% celotne dolžine. Napaka se oceni se do -5 točk.
Dodatno je treba oceniti tudi ostalo napačno delo psa. Napaka v razvoju vaje, neodločno naprej, neodločno zaustavljanje, počasno uleganje, nemirno ležanje, oz. predčasno vstajanje / usedanje psa, ko gre vodnik ponj, se ocenijo z ustreznim odbitkom točk.

Odlaganje z motenjem

Na sodnikov znak vodnik iz poravnanega osnovnega položaja s slušnim poveljem odloži svojega psa na mestu, ki ga določi sodnik. Vodnik mora nato, glede na stopnjo izpita, upoštevati naslednja navodila sodnika: FCI-IGP-1, FCI-IGP-2, FCI-IGP-V, FCI-IGP-ZTP in FCI-IBGH-1 do 3, vodnik napoti vsaj 30 korakov proč od psa na območju vadišča ter mirno obstane v vidnem polju psa tako, da je proti njemu obrnjen s hrbtom.
FCI-IGP-3: Vodnik se napoti vsaj 30 korakov proč od psa na območju vadišča ter mirno obstane izven vidnega polja psa. Pes mora brez vplivanja vodnika mirno ležati na mestu, medtem ko drug pes izvaja vaje poslušnosti.

Merila za ocenjevanje

Napake v osnovnih položajih, nemirno vedenje, pomoč vodnika, prehitro vstajanje, stoja ali sedenje, zapuščanje prostora, se ocenijo z ustreznim odbitkom točk.

Če se pes za več kot 3 metre oddalji od mesta odlaganja veljajo naslednja pravila, da lahko doseže le delno oceno (- 50% vaje). Dodatno je treba oceniti tudi ostalo napačno vedenje psa.

FCI-IGP-1: Delna ocena je možna, če je drugi pes dokončal tretjo vajo.
FCI-IGP-2: Delna ocena je možna, če je drugi pes dokončal četrto vajo.
FCI-IGP-3: Delna ocena je možna, če je drugi pes dokončal peto vajo.
FCI-IBGH 1: Delna ocena je možna, če je drugi pes dokončal tretjo vajo.
FCI-IBGH 2: Delna ocena je možna, če je drugi pes dokončal četrto vajo.
FCI-IBGH 3: Delna ocena je možna, če je drugi pes dokončal peto vajo.
FCI-IGP-V: Delna ocena je možna, če je drugi pes dokončal četrto vajo.
FCI-IGP-ZTP: Delna ocena je možna, če je drugi pes dokončal četrto vajo.

Če pes pride naproti svojemu vodniku, ko gre ta ponj, se mu odštejejo do 3 točke.

Pohvale

Po vsaki opravljeni vaji je dovoljena pohvala. Po tem lahko vodnik zavzame nov osnovni položaj. Vendar pa mora biti med kratko pohvalo in novim začetkom vaje premor (ca. 3 sekunde).

Ocenjevanje

Vaja	**FCI-IGP-1**	**FCI-IGP-2**	**FCI-IGP-3**
Vaja »Sedi« Pes ne sedi	-5 točk	-5 točk	-2,5 točk
Vaja »Prostor« Pes ne leži	-5 točk	-5 točk	-5 točk
Vaja »Stoj« Pes ne stoji		-2,5 točk	-5 točk
Prosto prinašanje Pes ne prinese prinosila Vodnik zapusti OP	0 točk pomanjkljiva	0 točk pomanjkljiva	0 točk pomanjkljiva
Skok čez 1 m skakalnico Samo en preskok Brez preskokov Brez prinašanja	-5 točk -15 točk -15 točk	-5 točk -15 točk -15 točk	-5 točk -15 točk -15 točk
Plezanje čez plezalno steno Samo eno plezanje Brez plezanja Brez prinašanja	-15 točk	-5 točk -15 točk -15 točk	-5 točk -15 točk -15 točk
Naprej z uleganjem	Glej opis vaje		
Odlaganje z motenjem	Glej opis vaje		

Disciplina C – Obramba - (preizkušnje FCI-IGP-1-3)

Splošne določbe:

Pes lahko ugrizne samo v zaščitni rokav. Psi, ki markerja zgrabijo v druge dele telesa in ne v zaščitni rokav je potrebno DISKVALIFICIRATI.

V državah, kjer je preskus »Obremenitveni test z mehko palico« prepovedan z zakonom, se ta del vaje lahko izvede v skladu z IGP pravilnikom brez palice.
Obremenitveni test z mehko palico je dovoljen samo v predelu pleč in vihra.
Faza obremenitve na psa ne sme vplivati, med celotno vajo obrambe pa mora pokazati poln, energičen in predvsem čvrst ugriz.

Oznake

Oznake, ki jih predpisuje IGP pravilnik morajo biti za vodnika, sodnika in markerja dobro vidne.

- Mesto, kjer stoji vodnik, ko odpokliče psa iz zaklona, v katerem pes oblaja markerja
- Mesto, kjer stoji marker ob začetku pobega ter točka, kjer se pobeg konča (20 korakov) - (glej skico)
- Mesto, kjer vodnik psa odloži za pobeg (glej skico)
- Mesto, kjer stoji vodnik pri vaji »napad na psa v gibanju«.

Zakloni

Na ustreznem mestu je treba na vzdolžnih straneh postaviti 6 zaklonov, razporejenih po 3 na vsaki strani (glej skico). Vseh šest zaklonov je potrebno postaviti v FCI-IGP 1, 2 in 3. Potrebne označitve morajo biti dobro vidne za vodnika, sodnika in markerja.

Osnovne zahteve

V ocenjevanje celotne vaje obrambe je treba vključiti stanje nagonov, ugrize, samozavest, trdnost, dominantnost ter vodljivost. V vseh fazah obrambe mora pes vedno pokazati samozavestno vedenje.

Ocenjevanje vaj obrambe

- pes hitro in močno zagrabi zaščitni rokav markerja, pokaže poln in miren ugriz vse do spuščanja.
- samozavestno vedenje med obremenitvijo.
- pozorno čuvanje tesno ob markerju.

Pomanjkljivosti v pomembnih merilih presojanja se ocenijo z ustreznim odbitkom:

Odbitek za eno oceno	Če je pes v fazi čuvanja rahlo nepozoren in/ali rahlo nadležen
Odbitek za dve oceni	Če je pes zelo nepozoren in / ali zelo nadležen
Odbitek za tri ocene	Če pes markerja ne čuva, vendar pa ostane ob njem
Pomanjkljivo	Če pride pes nasproti vodniku, ki gre le-ta ponj
Prekinitev	Če pes markerja zapusti še preden da sodnik znak, da lahko gre vodnik do psa, ali če da vodnik slušno povelje zato, da bi pes ostal pri markerju. Pri psih, ki na kateri izmed vaj obrambe odpovejo ali jih je med temi vajami mogoče pregnati.

Slušno povelje »spusti« je pri vsaki vaji obrambe dovoljeno enkrat. Če pes po 1. dovoljenem povelju za spuščanje ne spusti, dobi vodnik znak od sodnika za max. 2 dodatni slušni povelji za spuščanje.

Ocenjevanje spuščanja je razvidno iz naslednje preglednice:

Zadržano spuščanje	Ob prvem dodatnem povelju pes takoj spusti	Ob prvem dodatnem povelju pes zadržano spusti	Ob drugem dodatnem povelju pes takoj spusti	Ob drugem dodatnem povelju pes zadržano spusti	Pes ne spusti niti po drugem dodatnem povelju
- 0,5 do - 3,0	-3,0	-3,5 do - 6,0	- 6,0	-6,5 do - 9,0	Diskvalifikacija

Če se pes (samo pri stranskem spremstvu) ponovno dotakne rokava, je dovoljeno dodatno slušno povelje, da dobi vodnik psa pod nadzor.

Izpitne stopnje FCI-IGP-1 do IGP-3 (Vaje in ocenjevanje)

Vaje	FCI-IGP-1	FCI-IGP-2	FCI-IGP-3
Iskanja markerja	5	5	10
Pozornost in oblajanje	15	15	15
Preprečitev pobega	20	15	10
Napad na psa med čuvanjem	30	20	15
Zaporedno spremstvo	-	5	5
Napad na psa med zaporednim spremstvo	-	-	15
Napad na psa v gibanju	30	20	15
Napad na psa med čuvanjem	-	20	15
SKUPAJ	100	100	100

Prijava

Vodnik se s psom napoti do sodnika in se v osnovnem položaju prijavi. Pri izpitnih stopnih FCI-IGP-1, FCI-IGP-V in FCI-IGP-ZTP je pes na povodcu, pri FCI-IGP-2 in FCI-IGP-3 v prosti vodljivosti.

V disciplini C prijava poteka tako, da se vodnik v izhodišči točki s psom postavi v osnovni položaj za vajo »iskanje markerja« obrnjen v smeri sodnika z dvignjeno roko.

Iskanje markerja

Vodnik in pes, ki je v osnovnem položaju, morata biti obrnjena v smeri sodnika. Za tem je dovoljen nov osnovni položaj v smeri zaklona v katerega se pošlje psa.

FCI-IGP-1, 1 zaklon	FCI-IGP-2, 4 zakloni	FCI-IGP-3, 6 zaklonov
Vodnik se z navezanim psom napoti na izhodišče sredinske linije v višini 6. zaklona, kjer se s psom postavi v osnovni položaj. Nato odpne psa. Z dvigom roke vodnik pokaže da je pripravljen za začetek vaje. Se obrne proti zaklonu in na znak sodnika, vodnik pošlje psa v zaklon za iskanje markerja.	V prosti vodlijivosti gre vodnik s psom na izhodišče srednje linije v višini 3. zaklona in se postavi v osnovni položaj. Z dvigom roke vodnik pokaže pripravljenost za začetek vaje. Na znak sodnika vodnik pošlje psa v preiskovanje zaklonov.	V prosti vodljivosti gre vodnik s psom na izhodiščno točko srednje linije v višini 1. zaklona in se postavi v osnovni položaj. Z dvigom roke vodnik pokaže pripravljenost za začetek vaje. Na znak sodnika vodnik pošlje psa v preiskovanje zaklonov.

Na kratko slušno povelje ter vidni znak z desno ali levo roko, ki ju lahko vodnik tudi ponovi, se mora pes hitro oddaljiti od vodnika in usmerjeno teči do nakazanega zaklona, ter ga v teku tesno in pozorno obiti (FCI-IGP2 in 3).

Ko pes v teku obide zaklon, ga vodnik s slušnim poveljem pokliče k sebi ter ga v gibanju s ponovnim slušnim poveljem pošlje v naslednji zaklon. Vodnik se v normalnem koraku giblje po namišljeni sredinski liniji, ki je medtem, ko pes preiskuje zaklone, ne sme zapustiti. Ko je pes dosegel zaklon z markerjem, mora vodnik obstati, slušna in vidna povelja od tu dalje niso več dovoljena. Po sodnikovem znaku gre vodnik na označeno mesto, za odpoklic psa iz zaklona.

Ocenjevanje

Za napako med drugim velja, če:

- pes v osnovnem položaju na začetku vaje ni miren in pozoren;
- če pes laja med preiskovanjem zaklonov
- vodnik uporablja dodatna slušna in vidna povelja;
- vodnik ne upošteva namišljene sredinske linije;
- vodnik se ne giblje v normalnem koraku;
- pes preširoko obide zaklone;
- pes samostojno preiskuje zaklone, ne da bi se odzival na vodnikova slušna povelja;
- pes v teku ne obide zaklonov, ali jih ne obide z zadostno pozornostjo;
- pes bi moral biti bolj vodljiv.

Če vodnik v poteku vaje (preiskovanje zaklonov) psa s slušnim poveljem postavi v osnovni položaj je potrebno vajo «iskanje markerja« za oceniti z 0 točkami.

Če pes po ponovnem povelju nadaljuje s preiskovanjem zaklonov, je mogoče vaje discipline C nadaljevati.

Če pa se pes ponovno vrne k vodniku in se postavi v osnovni položaj je potrebno vaje discipline C prekiniti.

Če pes markerja kljub temu, da ga je vodnik 3-krat neuspešno poslal v zadnji zaklon (zaklon z oblajanjem), še vedno ne najde, je treba vaje discipline C prekiniti.

Pozornost in oblajanje (10 za pozornost in 5 za oblajanje)

Slušno povelje in čakanje vodnika na znak sodnika za odpoklic iz revira.
Pes mora markerja aktivno in pozorno čuvati ter vztrajno oblajati. Čas oblajanja traja ca. 20 sekund.

Vaja se konča, kot sledi:

FCI-IGP-1	**FCI-IGP-2**	**FCI-IGP-3**
Vodnik stopi na sodnikov znak, na razdaljo 5 korakov od zaklona. Na sodnikov znak vodnik pokliče svojega psa v osnovni položaj. Alternativno gre lahko vodnik takoj k psu in da slušno povelje »sedi « ter ga pripne na povodec. Nato ga vodnik pripelje do točke, ki označuje razdaljo 5 korakov in se postavi v osnovni položaj. To lahko naredi tudi v prosti vodljivosti.	Vodnik stopi na sodnikov znak na razdaljo 5 korakov od zaklona. Na sodnikov znak vodnik pokliče psa v osnovni položaj.	Vodnik stopi na sodnikov znak na razdaljo 5 korakov od zaklona. Na sodnikov znak vodnik pokliče psa v osnovni položaj.

Ocenjevanje:

Pomanjkljivosti v vztrajnem, aktivnem oblajanju ter odločnem čuvanju, vse do vodnikovega slušnega povelja (bližina sodnika in prihod vodnika na psa ne smeta vplivati) se ocenijo z ustreznim odbitkom točk. Pes mora aktivno oblajati vse do vodnikovega slušnega povelja. Približevanje vodnika in prisotnost sodnika ne smeta vplivati na intenzivnost lajanja.

Šibko, neenergičeno, nedominantno, nevztrajno oblajanje Pes ne oblaja, vendar pa ostane aktiven ob markerju	Zadovoljiva do pomanjkljiva ocena Pomanjkljiva ocena
Ob nadlegovanju markerja, npr. z dreganjem v zaščitni rokav, skakanjem na markerja itd.. Pes v zaklonu zagrabi markerja in ga samostojno ne spusti	Ocenimo do pomanjkljive ocene Pomanjkljiva ocena do -14 točk
Če pes zapusti markerja, pred sodnikovim znakom, da lahko vodnik zapusti sredinsko linijo, je dovoljeno enkratno ponovno pošiljanje psa k markerju. Če pes ostane pri markerju, je mogoče vaje discipline C nadaljevati. Če pa pes ni več vodljiv, ali če ponovno zapusti markerja, je treba vaje discipline C prekiniti.	Pomanjkljiva -14 točk Prekinitev . Ocena TSB „ng“
Če pride pes vodniku nasproti, medtem ko gre ta proti zaklonu, ali če pride pes k vodniku, še preden ga ta odpokliče.	Sledi le delna ocena »pomanjkljivo«.
Če pes v zaklonu zagrabi markerja ter ga samostojno ne spusti, sodnik pozove vodnika naj stopi do zaklona na oznako v razdalji 5 korakov. Dovoljeno je, da v tem primeru vodnik da povelje »spusti« ter svojega psa odpokliče z enkratnim slušnim poveljem »sem – poleg«, ki ga je treba izreči kot povezano slušno povelje.	Če se pes vrne k vodniku, je treba vajo oceniti na spodnji meji ocene»pomanjkljivo« -14 točk. Če pes ne pride k vodniku sledi diskvalifikacija.

Preprečitev pobega

Eno slušno povelje za pobeg in spuščanje:
»ustavi« in eno slušno povelje za: »spusti«

Na sodnikov znak vodnik pozove markerja naj stopi iz zaklona. Marker se v normalnem koraku napoti do izhodiščne točke za začetek pobega. Na sodnikov znak stopi vodnik s psom v prosti vodljivosti do označenega mesta odlaganja.

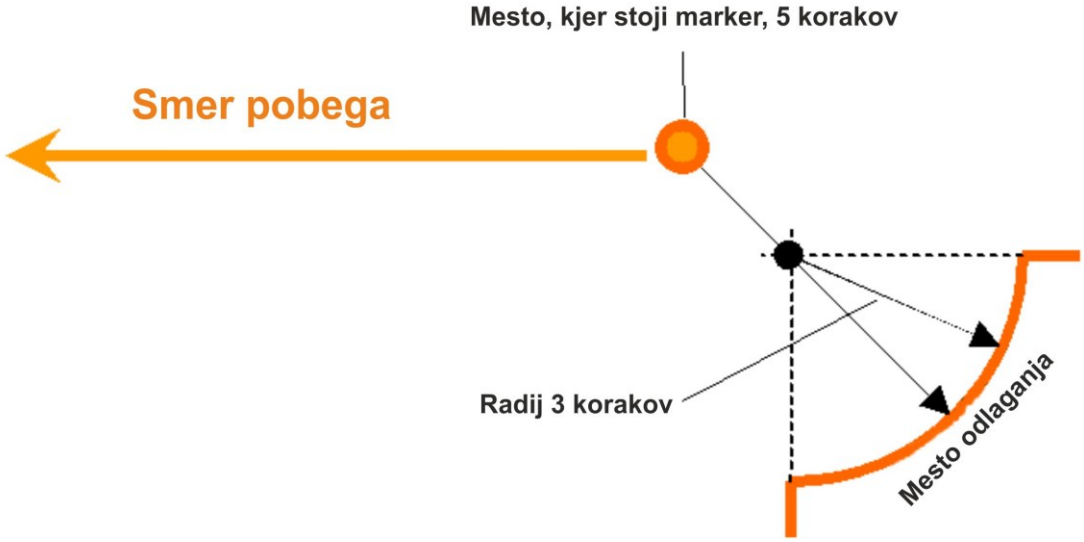

FCI-IGP-1

Na sodnikov znak stopi vodnik s psom v prosti vodljivosti ali vodljivosti na povodcu na označeno mesto za odlaganje pred pričetkom pobega. Pes mora z veseljem, pozorno in zbrano slediti vodniku ter vajo v položaju ob vodnikovem kolenu (OP) izvesti poravnano in hitro. V osnovnem položaju vodnik sname povodec (v primeru, da je vaja prikazana na povodcu). Pred slušnim poveljem »prostor« mora pes poravnano, mirno in pozorno sedeti v osnovnem položaju. Slušno povelje za uleganje mora izvesti odločno, ter se v položaju odlaganja vesti mirno, zanesljivo ter biti pozoren na markerja. Razdalja med markerjem in psom znaša 5 korakov. Vodnik pusti svojega psa na prostoru, sam pa stopi do zaklona. Pri tem ostane v vidnem stiku s psom in sodnikom. Na sodnikov znak marker izvede poskus pobega.

FCI-IGP-2 in FCI-IGP-3

Na sodnikov znak stopi vodnik s psom v prosti vodljivosti na označeno mesto za odlaganje pred pričetkom pobega. Pes mora z veseljem, pozorno in zbrano slediti vodniku ter vajo v položaju ob vodnikovem kolenu (OP) izvesti poravnano in hitro. Pred slušnim poveljem za uleganje mora pes poravnano, mirno in pozorno sedeti v osnovnem položaju. Slušno povelje mora izvesti hitro, ter se v položaju odlaganja vesti mirno, zanesljivo ter biti pozoren na markerja. Razdalja med markerjem in psom znaša 5 korakov. Vodnik pusti svojega psa, na prostoru, sam pa stopi do zaklona. Pri tem ostane v vidnem stiku s psom in sodnikom. Na sodnikov znak marker izvede poskus pobega.

Preprečitev pobega (FCI-IGP-1 – FCI-IGP-3)

Na sodnikov znak marker izvede poskus pobega. Na sočasno, enkratno slušno povelje vodnika za zaustavljenje, pes poizkuša preprečiti markerjev pobeg. Pes mora brez obotavljanja, z veliko dominantnostjo, energično in močno zagrabiti markerja in tako učinkovito preprečiti njegov pobeg. Na sodnikov znak marker obmiruje. Ko se marker umiri, mora pes po kratki prehodni fazi (ca. 1 sekunda), spustiti. Vodnik lahko v ustreznem času (ca. 3 sekund) samostojno poda slušno povelje za spuščanje. Nato sledi faza čuvanja, ki traja ca. 5 sekund.

Ocenjevanje (FCI-IGP-1 – FCI-IGP-3)

Pomanjkljivosti v pomembnih merilih presojanja: velika dominantnost, hiter in energičen odziv, pri čemer pes teče za markerjem in ga močno zagrabi, ter učinkovita preprečitev pobega z mirnim ugrizom vse do spuščanja, pozorno čuvanje tesno ob markerju, se ocenijo z ustreznim odbitkom točk. Če pes izvede napad brez slušnega povelja vodnika je treba vajo oceniti za eno oceno nižje. Če pes ostane na prostoru, ali če po 20 korakih ne prepreči pobega, tako da zagrabi markerja, je treba disciplino C prekiniti.

Napad na psa med čuvanjem (FCI-IGP-1 – FCI-IGP-3)

Eno slušno povelje za: spuščanje, osnovni položaj

Po fazi čuvanja, ki traja ca. 5 sekund, marker na sodnikov znak napade psa. Pes se mora pri tem brez vodnikovega vpliva energično braniti, tako da močno zagrabi markerja. Marker mora pri tem psa obremeniti z grožnjo ter s pritiskom nanj. Pri obremenitvi je treba biti pozoren predvsem na njegovo aktivnost in stabilnost, med celotno vajo obrambe pa mora pokazati poln, dominanten in predvsem čvrst ugriz. Ko je pes zagrabil, ga marker dvakrat obremeni z mehko palico. Dopustna je samo obremenitev z mehko palico v predelu pleč in v predelu vihra. Na sodnikov znak se marker umiri. Pri tem marker postavi psa obrnjenega s hrbtom proti vodniku. Ko se marker umiri, mora pes po prehodni fazi ca. 1 sek, spustiti. Vodnik lahko v ustreznem času (ca. 3 sekund) samostojno poda slušno povelje za spuščanje. Med slušnim poveljem mora marker stati mirno, ne da bi kakor koli vplival na psa. Po spuščanju mora pes ostati tesno ob markerju ter ga samozavestno, dominantno ter pozorno čuvati.

Zaključek vaje

FCI-IGP-1

Na sodnikov znak gre vodnik v normalnem koraku naravnost do svojega psa ter ga, s slušnim poveljem za sedenje, postavi v osnovni položaj. Mehka palica ostane pri markerju. Vodnik se lahko sam odloči ali bo pripel psa ali ne.

FCI-IGP-2 in FCI-IGP-3

Na sodnikov znak gre vodnik v normalnem koraku naravnost do svojega psa ter ga s slušnim poveljem za sedenje, postavi v osnovni položaj. Mehka palica ostane pri markerju.

Ocenjevanje

(FCI-IGP-1 - FCI-IGP-3)
Pomanjkljivosti v pomembnih merilih presojanja se ocenijo z ustreznim odbitkom točk:
Hitra in energična reakcija z učinkovitim preprečevanjem napada, pes pokaže poln, dominanten ter miren ugriz vse do spuščanja, po spuščanju pa pozorno in tesno čuva markerja.

Zaporedno spremstvo FCI-IGP-2

Eno slušno povelje za transport

Vaja se začne z zahtevo za zaporedno spremljanje po vaji »Napad na psa med čuvanjem«.
Zaporedno spremstvo markerja poteka na razdalji približno 30 korakov. Kot ni obvezen. Potek samega spremstva določi sodnik. Vodnik pozove markerja naj gre naprej, sam pa mu s svojim psom v prosti vodljivosti sledi na razdalji 8 korakov, pri čemer mora pes ves čas pozorno opazovati markerja. Razdaljo 8 korakov je treba držati med celotnim zaporednim spremstvom. Na znak sodnika se marker ustavi.

Vodnik gre s psom v prosti vodljivosti do markerja, pri čemer mora biti pes pozoren na markerja, se ustavi poleg markerja in mu odvzame mehko palico. Pes mora sedeti v osnovnem položaju. Sledi stransko spremstvo markerja do sodnika na razdalji ca. 20 korakov. Dovoljeno je enkratno slušno povelje za transport. Pes mora hoditi na markerjevi desni strani tako, da je med vodnikom in markerjem. Med spremstvom mora pes pozorno opazovati markerja. Vendar pa pri tem ne sme siliti vanj, skakati nanj ali ga zagrabiti. Skupina se ustavi pred sodnikom, vodnik sodniku preda mehko palico ter javi, da je 1. del discipline C končan.

Zaporedno spremstvo FCI-IGP-3

Eno slušno povelje za transport

Vaja se začne z zahtevo za zaporedno spremljenje po vaji »Napad na psa med čuvanjem«.
Zaporedno spremstvo markerja poteka na razdalji približno 30 korakov. Kot ni obvezen. Potek samega spremstva določi sodnik. Vodnik pozove markerja naj gre naprej, sam pa mu s svojim psom v prosti vodljivosti sledi na razdalji 8 korakov, pri čemer mora pes ves čas pozorno opazovati markerja. Razdaljo 8 korakov je treba držati med celotnim zaporednim spremstvom.

Zaporedno spremstvo – Ocenjevanje

Pomanjkljivosti v pomembnih merilih presojanja se ocenjujejo z ustreznim odbitkom točk:
pes pozorno opazuje markerja, gre sproščeno, samozavestno ter natančno poleg vodnika, upoštevanje razdalje 8 korakov.

Napad na psa med zaporednem spremstvom – samo FCI-IGP-3

Eno slušno povelje za: spuščanje, osnovni položaj

Iz zaporednega spremstva marker na sodnikov znak brez zaustavljanja izvede napad na psa. Pes se mora pri tem brez vodnikovega vplivanja in brez obotavljanja braniti tako, da močno zagrabi markerja. Marker mora pri tem psa obremeniti z grožnjo ter s pritiskom nanj. Pri obremenitvi je treba biti pozoren predvsem na njegovo aktivnost, samozavesti in stabilnost, med celotno vajo obrambe pa mora pokazati poln, miren, energičen in predvsem čvrst ugriz. Na sodnikov znak se marker umiri.
Ko se marker umiri, mora pes po prehodni fazi - ca. 1 sek, spustiti. Vodnik lahko v ustreznem času (ca. 3 sekund) samostojno poda slušno povelje za spuščanje. Vodnik ne sme zapustiti mesta kjer stoji. Med slušnim poveljem mora marker stati mirno, ne da bi kakor koli vplival na psa. Po spuščanju mora pes ostati tesno ob markerju in ga pozorno čuvati. Na sodnikov znak gre vodnik v normalnem koraku naravnost do svojega psa ter ga s slušnim poveljem za sedenje postavi v osnovni položaj. Pri tem markerju odvzame mehko palico.
Sledi stransko spremstvo markerja do sodnika na razdalji ca. 20 korakov. Dovoljeno je enkratno slušno povelje za transport. Pes mora hoditi na markerjevi desni strani tako, da je med vodnikom in markerjem. Med spremstvom mora pes pozorno opazovati markerja. Vendar pa pri tem ne sme siliti vanj, skakati nanj ali ga zagrabiti. Skupina se ustavi pred sodnikom, vodnik sodniku preda mehko palico ter javi, da je 1. del discipline C končan.

Ocenjevanje (samo FCI-IGP-3)

Pomanjkljivosti v pomembnih merilih presojanja se ocenijo z ustreznim odbitkom točk:
pes energično in močno zagrabi markerja, pokaže dominanten, poln ter miren ugriz vse do spuščanja, po spuščanju pa pozorno in tesno čuva markerja.

Napad na psa v gibanju

Eno slušno povelje za: spuščanje, sedenje in transport

Pri vseh izpitnih stopnjah poskuša marker ob grozečih gibih z mehko palico ter glasovi pregnati psa. Prvi grozeči glas se da, ko marker začne frontalno teči proti psu.

FCI-IGP-1

Marker počaka tam, kjer se je končala prejšnja vaja. Po vaji »Napad na psa med čuvanjem« se vodnik s svojim psom na sodnikov znak napoti v prosti vodljivosti ali v vodljivosti na povodcu ca. 30 korakov na označeno mesto. Pri tem gre pes ravno, pozorno in sproščeno v položaju ob vodnikovem kolenu. V višini določenega mesta se vodnik ustavi in obrne proti markerju. S slušnim poveljem za sedenje postavi psa v osnovni položaj in odpne, če je na povodcu. Vodnik lahko psa, ki sedi poravnano, mirno ter je pozoren na markerja, drži za ovratnico, vendar ga pri tem ne sme spodbujati. Na sodnikov znak marker frontalno ob grozečih gibih z mehko palico ter glasovi poizkuša pregnati psa. Vodnik, da na znak sodnika, psu enkratno slušno povelje za obrambo. Pes mora brez obotavljanja, na vodnikovo enkratno slušno povelje, z veliko dominantnostjo učinkovito ubraniti napad. Marker mora pri tem psa obremeniti z grožnjo ter s pritiskom nanj. Pri obremenitvi je treba biti pozoren predvsem na njegovo aktivnost, samozavesti in stabilnost, med celotno vajo obrambe pa mora pokazati poln, miren, energičen in predvsem čvrst ugriz. Vodnik ne sme zapustiti mesta, kjer stoji. Na sodnikov znak se marker umiri. Pri tem marker postavi psa obrnjenega s hrbtom proti vodniku. Ko se marker umiri, mora pes po prehodni fazi - ca. 1 sek, spustiti. Vodnik lahko v ustreznem času (ca. 3 sekund) samostojno poda slušno povelje za spuščanje. Med slušnim poveljem mora marker stati mirno, ne da bi kakor koli vplival na psa. Po spuščanju mora pes ostati tesno ob markerju ter ga dominantno, samozavestno, ter pozorno čuvati.
Na sodnikov znak gre vodnik v normalnem koraku naravnost do svojega psa ter ga s slušnim poveljem za sedenje postavi v osnovni položaj, lahko ga tudi pripne na povodec. Pri tem markerju odvzame mehko palico. Nato se s psom ponovno postavi v osnovni položaj poleg markerja. Sledi stransko spremstvo markerja do sodnika na razdalji ca. 20 korakov - pes je lahko v prosti vodljivosti ali na povodcu. Dovoljeno je enkratno slušno povelje za transport. Pes mora hoditi na markerjevi desni strani tako, da je med vodnikom in markerjem. Med spremstvom mora pes pozorno opazovati markerja, vendar pa pri tem ne sme siliti vanj, skakati nanj ali ga zagrabiti. Skupina se ustavi pred sodnikom, vodnik sodniku preda mehko palico ter javi, da je disciplina C končana. Pri tem je pes v osnovnem položaju. Na znak sodnika vodnik pripne psa in gre na mesto kje bo sodnik podal komentar.

FCI-IGP-2

Marker počaka tam, kjer se je končala prejšnja vaja. Po vaji »Zaporedno spremstvo« se vodnik s svojim psom na sodnikov znak napoti ca. 40 m v prosti vodljivosti na označeno mesto. Pri tem gre pes ravno, pozorno in sproščeno v položaju ob vodnikovem kolenu. V višini določenega mesta se vodnik ustavi in obrne proti markerju. S slušnim poveljem za sedenje postavi psa v osnovni položaj. Vodnik lahko psa, ki sedi poravnano, mirno ter je pozoren na markerja, drži za ovratnico, vendar ga pri tem ne sme spodbujati. Na sodnikov znak marker frontalno ob grozečih gibih z mehko palico ter glasovi poizkuša pregnati psa. Vodnik, da na znak sodnika, psu enkratno slušno povelje za obrambo. Pes mora brez obotavljanja, na vodnikovo enkratno slušno povelje, z veliko dominantnostjo učinkovito ubraniti napad. Marker mora pri tem psa obremeniti z grožnjo ter s pritiskom nanj. Pri obremenitvi je treba biti pozoren predvsem na njegovo aktivnost, samozavesti in stabilnost, med celotno vajo obrambe pa mora pokazati poln, miren, energičen in predvsem čvrst ugriz. Vodnik ne sme zapustiti mesta, kjer stoji. Na sodnikov znak se marker umiri. Pri tem marker postavi psa obrnjenega s hrbtom proti vodniku. Ko se marker umiri, mora pes po prehodni fazi - ca. 1 sek, spustiti. Vodnik lahko v ustreznem času (ca. 3 sekund) samostojno poda slušno povelje za spuščanje. Med slušnim poveljem mora marker stati mirno, ne da bi kakor koli vplival na psa. Po spuščanju mora pes ostati tesno ob markerju ter ga dominantno, samozavestno, ter pozorno čuvati ca. 5 sek.

FCI-IGP-3

Na sodnikov znak se vodnik po vaji »Napad na psa med zaporednem spremstvom« s psom v prosti vodljivosti napoti do označenega mesta na sredinski liniji v višini prvega zaklona. Pri tem gre pes ravno, pozorno in sproščeno v položaju ob vodnikovem kolenu. V višini prvega zaklona se vodnik ustavi in obrne proti markerju. S slušnim poveljem za sedenje postavi psa v osnovni položaj. Vodnik lahko psa, ki sedi poravnano, mirno ter je pozoren na markerja, drži za ovratnico, vendar ga pri tem ne sme spodbujati. Na sodnikov znak stopi marker, opremljen z mehko palico, iz zaklona in se v teku približuje sredinski liniji. Na sredinski liniji se marker obrne proti vodniku in psu ter ju frontalno napade in ob grozečih gibih z mehko palico ter glasovi poizkuša pregnati psa. Kakor hitro se marker vodniku in psu približa na 50 metrov lahko vodnik, po sodnikovem znaku, psa izpusti in da slušno povelje za obrambo. Pes mora brez obotavljanja, na vodnikovo enkratno slušno povelje z veliko dominantnostjo učinkovito ubraniti napad. Marker mora pri tem psa obremeniti z grožnjo ter s pritiskom nanj. Pri obremenitvi je treba biti pozoren predvsem na njegovo aktivnost, samozavest in stabilnost, med celotno vajo obrambe pa mora pokazati poln, miren, energičen in predvsem čvrst ugriz. Vodnik ne sme zapustiti mesta, kjer stoji. Na sodnikov znak se marker umiri. Pri tem marker postavi psa obrnjenega s hrbtom proti vodniku. Ko se marker umiri, mora pes po prehodni fazi - ca. 1 sek, spustiti. Vodnik lahko v ustreznem času (ca. 3 sekund) samostojno poda slušno povelje za spuščanje. Med slušnim poveljem mora marker stati mirno, ne da bi kakor koli vplival na psa. Po spuščanju mora pes ostati tesno ob markerju ter ga dominantno, samozavestno, ter pozorno čuvati ca. 5 sek.

Ocenjevanje (FCI-IGP-1 do FCI-IGP-3)

Pomanjkljivosti v pomembnih merilih presojanja se ocenijo z ustreznim odbitkom točk: energična obramba, med katero pes močno zagrabi, pokaže poln in miren ugriz vse do spuščanja, po spuščanju pa pozorno čuva markerja in ostane tesno ob njem.

Napad na psa med čuvanjem FCI-IGP-2 in FCI-IGP-3 (zaključek vaj discipline C)

Eno slušno povelje za: spuščanje, sedenje in transport.

Po vaji »Napad na psa v gibanju« marker na znak sodnika napade psa. Pes se mora pri tem brez vplivanja vodnika energično braniti tako, da močno zagrabi markerja. Marker mora pri tem psa obremeniti z grožnjo ter s pritiskom nanj. Pri obremenitvi je treba biti pozoren predvsem na aktivnost in stabilnost psa, ter na poln, enakomeren in miren ugriz. Pes se mora pri tem brez vplivanja vodnika energično braniti tako, da močno zagrabi markerja. Ko je pes zagrabil, ga marker dvakrat obremeni z mehko palico – (samo FCI-IGP-3)
Na sodnikov znak se marker umiri. Pri tem marker postavi psa obrnjenega s hrbtom proti vodniku. Ko se marker umiri, mora pes po prehodni fazi - ca. 1 sek, spustiti. Vodnik lahko v ustreznem času (ca. 3 sekund) samostojno poda slušno povelje za spuščanje. Med slušnim poveljem mora marker stati mirno, ne da bi kakor koli vplival na psa. Po spuščanju mora pes ostati tesno ob markerju ter ga dominantno, samozavestno ter pozorno čuvati. Na sodnikov znak gre vodnik v normalnem koraku naravnost do svojega psa ter ga s slušnim poveljem za sedenje postavi v osnovni položaj. Pri tem markerju odvzame mehko palico. Način odvzema mehke palice markerju je prepuščen vodniku. Pristop vodnika do markerja brez psa ni dovoljen.
Nato se lahko s psom ponovno postavi v osnovni položaj poleg markerja. Sledi stransko spremstvo markerja do sodnika na razdalji ca. 20 korakov. Dovoljeno je enkratno slušno povelje za transport. Pes mora hoditi na markerjevi desni strani tako, da je med vodnikom in markerjem. Med spremstvom mora pes pozorno opazovati markerja. Vendar pa pri tem ne sme siliti vanj, skakati nanj ali ga zagrabiti. Skupina se ustavi pred sodnikom, vodnik sodniku preda mehko palico ter javi, da je disciplina C zaključena. Pri tem je pes v osnovnem položaju. Na znak sodnika se vodnik umakne od markerja ca. 5 korakov in pripne psa na povodec ter gre na mesto, kje bo sodnik podal komentar.

Ocenjevanje

Pomanjkljivosti v pomembnih merilih presojanja se ocenijo z ustreznim odbitkom točk:
Hitra in energična reakcija z učinkovitim preprečevanjem napada, pes pokaže poln, dominanten ter miren ugriz vse do spuščanja, po spuščanju pa pozorno in tesno čuva markerja.

Ostale preizkušnje

FCI-IGP-ZTP

Izvedba vaj v discipline A in B temelji na splošnih določbah IGP.
Disciplina C se izvede na naslednji način:

Vaja 1:	Pozornost in oblajanje	15	točk
Vaja 2:	Prihod in napad iz zaklona	10 / 30	točk
Vaja 3:	Napad na psa v gibanju	40	točk
Vaja 4:	Spremstvo do sodnika	5	točk
Skupaj:		100	točk

Splošno

Obremenitveni test z mehko palico je dovoljen samo v predelu pleč in vihra. Pes sme zagrabiti le markerjev zaščitni rokav. Ocena naravnih zasnov „TSB“ se podeli.

Izvedba

Pozornost in oblajanje

Eno slušno povelje za: »revir«ali „naprej“ 15 točk

Marker se nahaja v oddaljenosti ca. 20 korakov od vodnika in njegovega psa v zaklonu . Marker za psa ne sme biti viden. Na sodnikov znak vodnik psu sname povodec ter ga s slušnim poveljem »revir« in/ali z vidno kretnjo roke pošlje v zaklon. Pes mora markerja aktivno in pozorno čuvati ter ga vztrajno oblajati. Pri tem pes ne sme niti skakati na markerja, niti ga ne sme zagrabiti. Na sodnikov znak gre vodnik takoj k psu ter ga prime za ovratnico. Ko marker stopi iz zaklona, vodnik psa pripne na povodec, ter se v zaklonu postavi v osnovni položaj.

Prihod in napad iz zaklona

- vodljivost do zaklona 10 točk - napad iz zaklona 30 točk
Eno slušno povelje za: poleg ali transport, »drži ali naprej«, »spusti«, »sedi«

Na sodnikov znak gre vodnik s psom 30 korakov stran od zaklona, na posebej za to označeno mesto. Postavi se v osnovni položaj ter psu sname povodec. Povodec si obesi okrog ramena ali ga spravi v žep.
Na sodnikov znak se vodnik s psom v prosti vodljivosti napoti v smeri zaklona, v katerem je marker. Pes mora hoditi tesno ob vodnikovi levi nogi. Marker na sodnikov znak izvede napad na vodnika in psa, ko se ta dva nahajata 10 korakov pred zaklonom. Pes mora takoj, zanesljivo in energično zagrabiti markerja ter s čvrstim in polnim ugrizom ubraniti napad. Ko je pes zagrabil, ga marker dvakrat obremeni z mehko palico. Dopustna je samo obremenitev z mehko palico v predelu pleč in v predelu vihra. Pes sme pri tem zagrabiti le markerjev zaščitni rokav.

Vodnik svojega mesta ne sme zapustiti. Za ubranitev napada je dovoljeno, da vodnik psa spodbuja oz. ga opogumlja z glasom. Na sodnikov znak marker preneha z napadom ter mirno obstane. Pes mora nato samostojno oz. na vodnikovo slušno povelje »spusti« spustiti zaščitni rokav ter čuvati markerja. Med slušnim poveljem »spusti« mora vodnik stati mirno, ne da bi pri tem kakor koli vplival na psa.
Na sodnikov znak gre vodnik v normalnem koraku naravnost do psa ter se skupaj z njim, s slušnim poveljem »sedi«, postavi v osnovni položaj. Vodnik drži psa za ovratnico, vendar ga ne sme spodbujati. Na sodnikov znak se marker v normalnem koraku oddalji od vodnika in psa. Po ca. 40 korakih se obrne proti vodniku ter frontalno napade vodnika in psa, pri čemer tudi z glasom ter z močnimi grozečimi kretnjami poizkuša pregnati psa. Na sodnikov znak vodnik v oddaljenosti ca. 30 korakov od markerja, s slušnim poveljem »drži«, spusti psa. Pes mora napad brez obotavljanja ubraniti, tako da energično in močno zagrabi markerja. Pri tem sme zagrabiti le markerjev zaščitni rokav. Vodnik svojega mesta ne sme zapustiti. Na sodnikov znak marker preneha z napadom in obmiruje. Ko marker obmiruje, mora pes takoj spustiti rokav. Vodnik lahko v ustreznem času samostojno (brez sodnikovega znaka) da psu slušno povelje »spusti«. Med slušnim poveljem »spusti« mora vodnik stati mirno, ne da bi kakor koli vplival na psa. Po spuščanju mora ostati pes tesno ob markerju ter ga pozorno čuvati. Na sodnikov znak gre vodnik v normalnem koraku naravnost do svojega psa ter se s slušnim poveljem »sedi«, postavi v osnovni položaj. Nato vodnik svojega psa pripne na povodec.

Spremstvo do sodnika

Eno slušno povelje za: »poleg« ali „transport“ 5 točk

Sledi stransko spremstvo markerja do sodnika v razdalji približno 10 korakov. Dovoljeno je eno slušno povelje za »poleg«ali »transport«. Pes mora hoditi na markerjevi desni strani tako, da je med markerjem in vodnikom. Med samim spremstvom mora pes pozorno opazovati markerja. Vendar pa pri tem ne sme siliti v markerja oz. ga nadlegovati, skakati nanj ali ga zagrabiti. Skupina se ustavi pred sodnikom ter se odjavi od discipline C.

FCI-IGP-V

FCI-IGP-V (je predstopnja izpita FCI-IGP-1) je izdelala Komisija za športne šolane pse pri FCI.

Ta izpit lahko uporabljamo kot:

1. dovoljenje za prijavo v delovni razred.
2. pogoj, da pes lahko opravlja izpit FCI-IGP 1, pri čemer pa lahko državna organizacija članica FCI sama odloča, ali bo na svojem območju ta izpit predpisala

Izpit FCI-IGP-V sestavlja:

Disciplina A	100 točk
Disciplina B	100 točk
Disciplina C	100 točk
SKUPAJ	300 točk

Pogoji za udeležbo

Na dan preizkušnje oz. izpita mora pes dopolniti predpisano starost. Izjeme niso dovoljene. Pogoj za opravljanje tega preizkusa je uspešno opravljen izpit FCI-BH/VT (ali nacionalni BH)

Zahteve

Izvedba vaj v discipline A in B temelji na splošnih določbah FCI-IGP.
Disciplina C se izvede na naslednji način:

Vaja 1:	Pozornost in oblajanje	15	točk
Vaja 2:	Preprečevanje pobega	30	točk
Vaja 3:	Napad na psa v gibanju	50	točk
Vaja 4:	Spremstvo do sodnika	5	točk
Skupaj:		100	točk

Splošne določbe

Ocena naravnih zasnov „TSB“ se ne podeli.
Marker uporablja mehko palico, s katero psa ogroža, vendar pa ne izvaja obremenitvenega testa.

Pozornost in oblajanje

15 točk - slušno povelje: „revir“ ali „naprej“

Marker se nahaja v oddaljenosti ca. 20 korakov od vodnika in njegovega psa v zaklonu in za psa ne sme biti viden. Na sodnikov znak vodnik psu sname povodec ter ga s slušnim poveljem »revir« in/ali z vidno kretnjo z roko pošlje v zaklon. Pes mora markerja aktivno in pozorno čuvati ter ga vztrajno oblajati. Pri tem pes ne sme skakati na markerja, niti ga ne sme zagrabiti. Na sodnikov znak gre vodnik takoj k psu ter ga prime za ovratnico.

Preprečevanje pobega markerja - 30 točk – eno slušno povelje za: »spusti«
Medtem ko vodnik drži svojega psa za ovratnico, marker stopi iz zaklona ter izvede poskus pobega. Na sodnikov znak vodnik izpusti psa. Pes mora samostojno, z energičnim in močnim ugrizom učinkovito preprečiti pobeg. Pri tem sme zagrabiti le markerjev zaščitni rokav. Na sodnikov znak se marker umiri. Ko marker preneha s pobegom ter obmiruje, ga mora pes takoj spustiti. Vodnik lahko samostojno da psu v ustreznem času slušno povelje »spusti«. Med slušnim poveljem »spusti« mora vodnik stati mirno, ne da bi kakor koli vplival na psa. Po spuščanju mora pes ostati tesno ob markerju ter ga pozorno čuvati. Na sodnikov znak gre vodnik takoj do psa ter ga prime za ovratnico.

Napad na psa v gibanju

50 točk - slušno povelje: „ustavi ali naprej“, „spusti“, „sedi“,

Vodnik drži psa za ovratnico, vendar ga ne sme spodbujati. Na sodnikov znak se marker v normalnem koraku oddalji od vodnika in psa. Po ca. 20 korakih se obrne proti vodniku ter ju frontalno napade, pri čemer tudi z glasom ter z močnimi grozečimi kretnjami poizkuša pregnati psa. Vodnik s slušnim poveljem »ustavi«, spusti psa. Pes mora napad brez obotavljanja ubraniti, tako da energično in močno zagrabi markerja. Pri tem sme zagrabiti le markerjev zaščitni rokav. Vodnik svojega mesta ne sme zapustiti. Na sodnikov znak marker preneha z napadom. Ko marker obmiruje, mora pes takoj spustiti rokav. Vodnik lahko v ustreznem času samostojno (brez sodnikovega znaka) da psu slušno povelje »spusti«. Med slušnim poveljem »spusti« mora vodnik stati mirno, ne da bi kakor koli vplival na psa. Po spuščanju mora ostati pes tesno ob markerju ter ga pozorno čuvati. Na sodnikov znak gre vodnik v normalnem koraku naravnost do svojega psa ter se, s slušnim poveljem »sedi«, postavi v osnovni položaj. Nato vodnik svojega psa pripne na povodec.

Spremstvo do sodnika

5 točk - slušno povelje: „poleg“ ali „transport“

Sledi stransko spremstvo markerja do sodnika v razdalji približno 10 korakov. Dovoljeno je eno slušno povelje za »poleg«ali »transport". Pes mora hoditi na markerjevi desni strani tako, da je med markerjem in vodnikom. Med samim spremstvom mora pes pozorno opazovati markerja. Vendar pa pri tem ne sme siliti v markerja oz. ga nadlegovati, skakati nanj ali ga zagrabiti. Skupina se ustavi pred sodnikom ter se odjavi od discipline C.

FCI-Sledarski Izpit 1 - 3 (FCI-FPr 1 - 3)

Sledarski Izpiti po stopnjah od 1 do 3 so sestavljeni samo iz discipline "A" izpitnih stopenj FCI-IGP 1 do 3. Vodnik psa sam odloči, v kateri stopnji bo s svojim psom nastopil.

Pri teh izpitih se ne podeljuje potrdilo v smislu pravilnika o razstavah, vzrejnega pravilnika ali pravilnika o vzrejnem pregledu.

Najvišje število točk	odlično	Prav dobro	dobro	zadostno	pomanjkljivo
100	100 – 96	95 – 90	89 – 80	79 – 70	69 - 0

Sledarskega izpita ni potrebno izvajati po vrstnem redu težavnostnih stopenj od 1 do 3.

FCI-Izpit iz poslušnosti 1 - 3 (FCI-UPr 1 - 3)

Izpiti iz poslušnosti po stopnjah od 1 do 3 so sestavljeni le iz discipline »B« izpitnih stopenj FCI-IGP-1 do 3. Vodnik psa sam odloči, v kateri stopnji bo s svojim psom nastopil.

Pri teh izpitih se ne podeljuje potrdilo v smislu pravilnika o razstavah, vzrejnega pravilnika ali pravilnika o vzrejnem pregledu.

Najvišja število točk	odlično	Prav dobro	dobro	zadostno	pomanjkljivo
100	100 – 96	95 – 90	89 – 80	79 – 70	69 - 0

Izpita iz poslušnosti ni potrebno izvajati po vrstnem redu težavnostnih stopenj od 1 do 3.

FCI-Izpit iz obrambe 1 - 3 (FCI-SPr 1 - 3)

Izpite iz obrambe po stopnjah od 1 do 3 so sestavljeni le iz discipline „C“ izpitnih stopenj IGP-1 do 3. Vodnik psa sam odloči, v kateri stopnji bo s svojim psom nastopil.
Pri teh izpitih se ne podeljuje potrdilo v smislu pravilnika o razstavah, vzrejnega pravilnika ali pravilnika o vzrejnem pregledu.

Opozorilo: Tekmovanja oz. turnirji, na katerih bi udeleženci tekmovali samo v disciplini C niso dovoljena.

Najvišja število točk	odlično	Prav dobro	dobro	zadostno	pomanjkljivo
100	100 – 96	95 – 90	89 – 80	79 – 70	69 - 0

Izpitov iz obrambe ni potrebno izvajati po vrstnem redu težavnostnih stopenj od 1 do 3.

FCI-Izpit za delovne – službene športne pse FCI-GPr 1 do FCI-Gpr 3 (FCI-GPr 1-3)

Najvišje možno število točk 200

Izpiti za delovne športne pse FCI-GPr 1 – 3 so sestavljeni samo iz disciplin B in C izpitov FCI-IGP-1–IGP-3. Delo na sledi se pri teh izpitnih ne izvaja. Vodnik psa sam odloči, v kateri stopnji bo s svojim psom nastopil.

Pri teh izpitih se ne podeljuje potrdilo v smislu pravilnika o razstavah, vzrejnega pravilnika ali pravilnika o vzrejnem pregledu.

Najvišja število točk	odlično	Prav dobro	dobro	zadostno	pomanjkljivo
200	200 – 192	191 – 180	179 – 160	159 – 140	139 - 0

FCI-Izpit iskanja 1 - 3 (FCI-StöPr 1 - 3)

Izpitne stopnje pri izpitu iskanja

Zahteve so razvrščene po stopnjah ter ustrezajo vsakokratni izpitni stopnji.

Stopnja	Velikost iskalnega polja	Predmeti	Točke	Čas iskanja
1	20 x 30 m	Lastni predmeti vodnika 2 kosa / izmere 10 x 3 x 1 cm Material = dovoljen je enoten 1 predmet levo, 1 predmet desno	20 / 21	10 minut
2	20 x 40 m	Tuji predmeti, 4 kosi / izmere 10 x 3 x 1 cm Material = različen 2predmeta levo, 2 predmeta desno	10 /10 /10 / 11	12 minut
3	30 x 50 m	Tuji predmeti, 5 kosov. / izmere: 5 x 3 x 1 cm Material = različen Predmete se polaga poljubno	8 / 8 / 8 / 8 / 9	15 minut

Splošne določbe

Za opravljanje tega izpita mora biti pes star najmanj 15 mesecev. Pogoj je tudi uspešno opravljen izpit FCI-BH/VT ali izpit BH po nacionalnih pravilih državne organizacije.

Vodnik s psom se v športni drži prijavi pri sodniku. Ob tem navede svoje ime, ime svojega psa in stopnjo izpita, ki jo namerava opravljati. Nato se z navezanim psom napoti k odkazanemu štartnemu položaju in se tam postavi v osnovni položaj.

Za iskanje je treba sneti povodec, vendar pa mora vodnik povodec nositi s seboj. Pri iskanju je treba opustiti vsakršno prisilo ali uporabo sile.

Majhni prestopi mej iskalnega polje ne štejejo na napako. Gledalci se morajo nahajati v ustrezni razdalji od iskalnega polja.

Sestava oz. struktura terena za iskanje

Podlaga so lahko vsa naravna tla (travnik, njiva, gozdna tla). Dovoljena je tudi poraslost z drevesi. (Vidno iskanje je treba po možnosti preprečiti, zato naj iskalna polja ne bodo na nizki travi ali na drugih podobnih površinah).

Iskalno polje mora pred polaganjem/metanjem predmetov v vseh smereh prehoditi več oseb, da za polagalcem ne bi ostale »sledi«.
Dovoljena je omejitev iskalnega polja s stebrički za označevanje.

Predmeti

Material: Les, usnje, umetno usnje, tekstil

Predmeti glede oblike in barve ne smejo bistveno odstopati od tal in ne smejo biti položeni tako, da so vidni.

Predmete položi sodnik. Med polaganjem predmetov vodnik in pes ne smeta biti prisotna. Čas ležanja predmetov ni predpisan. Pes lahko prične z iskanjem takoj, ko so predmeti položeni.

Začetek iskanja

Sodnik vodniku pokaže namišljeno sredinsko linijo in obrise iskalnega polja.

Pred začetkom iskanje je na namišljeni sredinski liniji dovoljena kratka priprava psa.

Vodnik se premika po namišljeni sredinski liniji. Sredinsko linijo sme vodnik za kratek čas zapustiti le zato, da dvigne oz. pokaže predmeta, ko jih je pes nakazal. Takoj za tem je treba psa iz sredinske linije ponovno poslati na iskanje. Dovoljena so slušna in vidna povelja. Slušno povelje »zgubljeno« je mogoče dopolniti s poveljem »išči«.

Iskanje z visokim nosom ne šteje na napako. Iskalno površino sme pes večkrat preiskati.

Vedenje ob predmetih

Pes mora predmete prepričljivo nakazati, ne sme pa se jih dotakniti. Pes lahko predmete nakazuje sede, stoje ali leže – tudi izmenično. Slušno povelje za nakazovanje ni dovoljeno. Predmet, nakazan s pomočjo slušnega povelja, ni ocenjen.

Slušna povelja, s katerimi bi vodnik ob najdenem predmetu od psa zahteval naj se uleže, niso dovoljena. Ko pes predmet nakaže, se vodnik napoti do njega. Predmet sodniku pokaže tako, da dvigne roko, ki drži predmet. Nato se ponovno odpravi do namišljene sredinske linije in od tam s psom nadaljuje z iskanjem.

Smer ležanja ob predmetih ni predpisana. Vendar pa se mora najdeni predmet nahajati neposredno v predelu sprednjih šap.

Vodnik k psu pristopi vedno s strani. Ne sme se postaviti pred psa. Kratka pohvala je dovoljena potem, ko je vodnik najdeni predmet dvignil in pokazal sodniku.

Po zadnjem najdenem predmetu vodnik psa ponovno pripne na povodec. Nato sodniku pokaže vse najdene predmete in se odjavi.

Ocenjevanje

Najvišje možno število točk pri izpitih iskanje 1 - 3 je vsakokrat po 100 točk. Za uspešno opravljen izpit je treba doseči vsaj 70 točk.

Merila za ocenjevanje za vse 3 stopnje

a) Vodljivost psa 20 točk
(upoštevanje vodnikovih slušnih/vidnih povelj)
b) Intenzivnost iskanje 20 točk
(pripravljenost psa, da intenzivno zazna vonj)
c) Vztrajnost 10 točk
(ohranjanje nagona po sledenju vse dokler pes ne najde predmeta)
d) Vedenje vodnika 9 točk
(vplivanje na psa)
e) Najdeni predmeti 41 točk
(prepričljivo nakazovanje)

Najvišje število točk	odlično	Prav dobro	dobro	zadostno	pomanjkljivo
100	100 – 96	95 – 90	89 – 80	79 – 70	69 - 0

Določbe za izvajanje

Vaja se začne v osnovnem položaju na robu iskalnega polja, konča se z odjavo pri sodniku. Najdene predmete mora vodnik pokazati sodniku.

Pozitivna merila presojanja so:
Enakomerno, mirno in tekoče iskanje, hitro oddaljevanje od vodnika, neposredni odzivi na vodnikova slušna povelja, vztrajno in odločno delo, preiskovanje celotnega terena.

Napačno je:
Pobiranje predmetov s strani psa. Predmeti, nakazani s pomočjo vodnika.

Pes se dotakne predmeta	1 – 3 točke odbitka
Pes predčasno vstane, vodnik daje nedovoljena SP	1 – 3 točke odbitka
Vodnik zapusti namišljeno sredinsko linijo	2 – 5 točk odbitka
Pes lovi miši, iztreblja itd.	4 – 8 točk odbitka
Pes ne dela z veseljem	4 – 8 točk odbitka

Ob prekoračitvi časa, določenega za iskanje, je treba delo prekiniti. Oceni se samo delo do prekinitve.

Nadaljnja negativna merila ocenjevanja so:
Nemirno vedenje psa ob nakazovanju predmetov, lajanje, nedovoljena pomoč vodnika, močna oz. obširna prekoračitev mej iskalnega polja.

	Stopnja 1 Velikost polja 20 x 30 m
	Stopnja 2 Velikost polja 20 x 40 m
	Stopnja 3 Velikost polja 30 x 50 m

FCI-PRESKUS VZDRŽLJIVOSTI (FCI-IAD)

Splošno

Namen

Preizkus vzdržljivosti naj bi dokazal, da je pes zmožen izvajati fizični napor določene stopnje, ne da bi po tem pokazal pomembne znake utrujenosti. Odvisno je od telesnih značilnosti psa, zahtevan trud je lahko le v pogojih, ko vemo, da lahko notranje organe dodatno obremenimo, še posebno srce in pljuča ter prav tako zunanje gibanje, ki vključuje ostale karakteristike, kot je temperament in moč.
Učinkovito spopadanje z uspešnostjo je treba obravnavati kot dokaz fizičnega zdravja in prisotnost lastnosti, ki jih želimo.
Pred začetkom preskusa je treba ugotoviti identiteto psov.

Za odobritev prireditve veljajo ista pravila kot za druge izpite, ki jih določi nacionalna organizacija članica FCI.
Izpit mora biti vpisan v delovni knjižici ali v rodovniku. Rezultat testa je treba vnesti na ocenjevalne sezname.

Z vlogo za izdajo dovoljenja za prireditev, je izvajalec dolžan izvesti preizkus vzdržljivosti v času poletnih mesecih le v zgodnjih jutranjih ali poznih popoldanskih urah.
Zunanja temperatura ne sme preseči 22 ° C.

Sodelovanje v test vzdržljivosti je prostovoljno.
Če med testom vzdržljivosti vodnik za psa ali njegov pes utrpita telesno poškodbo, ne more biti odgovoren niti organizator niti izvršni sodnik.

Pogoji

Starostna meja za opravljanja izpita je 16 mesecev. Za opravljanje izpita morajo biti privedeni vsaj štirje psi. Dopustno število udeležencev na izpitni dan in na posameznega sodnika je največ 20 psov. Za več kot 20 psov, se je potrebno pridobiti še drugega sodnika. Iz varnostnih razlogov lahko vsak kandidat predstavlja samo enega psa.
Psi morajo biti popolnoma zdravi in dobro pripravljeni. Bolni, ne dovolj močni psi, goneče ali doječe psice se preizkušnje ne morejo udeležiti.

Na začetku izpita se udeleženci s psi prijavijo pri pristojnemu sodniku. Sodnik mora biti prepričan, da je pes v dobri kondiciji. Pse, ki izgledajo utrujeni ali brez volje, je treba izključiti iz sodelovanja. Če pes med preskusom kaže prekomerno utrujenost ali druge nezaželene učinke testa je potrebno prekiniti to testiranje. Odločitev v vsakem primeru izda sodnik; pritožba ni možna.

Ocenjevanje
Točke in ocene se ne podeli, temveč le "opravil" ali "ni opravil".

Teren
Test je treba opraviti na cestah in poteh različne možne površine.
Možne površine: Asfaltirane, neasfaltirane, tlakovane in travnate ceste in poti.

Izvedba preskusa vzdržljivosti
Zajema razdaljo 20 kilometrov s hitrostjo 12 do 15 kilometrov na uro.

Vaja teka
Pes mora teči (v skladu s prometnimi predpisi) na desni strani vodnika, na povodcu, v običajnem kasu ob kolesu.
Treba se je izogibati pretiranemu teku. Povodec je treba držati, tako da ima pes možnost, da se prilagodi ustreznemu tempu. Privezovanje ("Springer") so dovoljene. Rahlo vlečenje povodca je dovoljeno, vendar če konstantno zaostaja. Ko je prvih 8 km končanih, je potreben 15 minutni odmor. V tem času mora sodnik opazovati psa zaradi znakov utrujenosti. Preveč utrujene pse je treba izključiti iz nadaljnjega testiranja. Po odmoru je treba hoditi še 7 km in nato sledi ponovni 20 minutni odmor. V časi tega odmoru ima pes možnost, da se prosto in brez prisile premika. Pred nadaljnjo vajo mora sodnik preveriti pse zaradi znake utrujenosti ali preveriti stanje blazinic na nogah. Preveč utrujene pse ali pse, katerih tace so poškodovane, je treba izključiti iz nadaljnjega testiranja.

Sodnik in vodja prireditev morajo psi spremljati na svojih kolesih ali z avtomobilom. Ustrezne ugotovitve pri psih morajo biti dokumentirane. Potrebno je, da pse spremlja avtomobil, da se psi, ki kažejo, znake utrujenosti , naložijo v avtomobil.

Test se šteje za neuspešnega, če psi kažejo kažejo izredne znake utrujenosti in ne morejo slediti hitrosti 12 km / h, vendar potrebujejo precej več časa.

Skice

- Oblike sledi
- Koraki
- Polaganje predmetov
- Prinosila
- Oznake
- Skakalnica in plezalna stena

Oblike sledi FCI-IGP-1 in FCI-IGP-2

V nadaljevanju prikazani primeri oblik sledi se lahko polagajo tudi v zrcalni podobi.

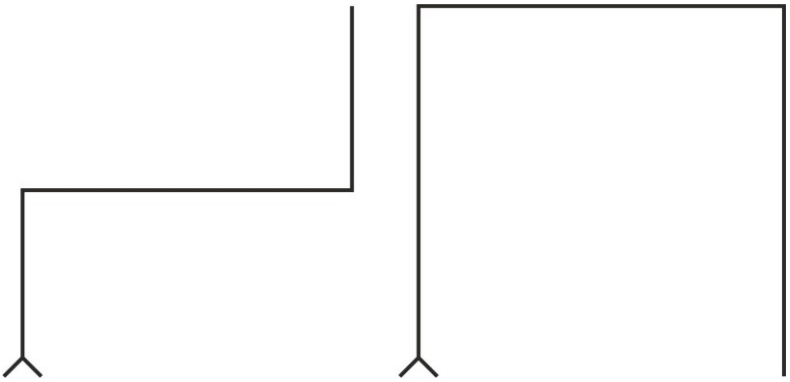

Oblike sledi FCI-IGP-3

V nadaljevanju prikazani primeri oblik sledi se lahko polagajo tudi v zrcalni podobi.

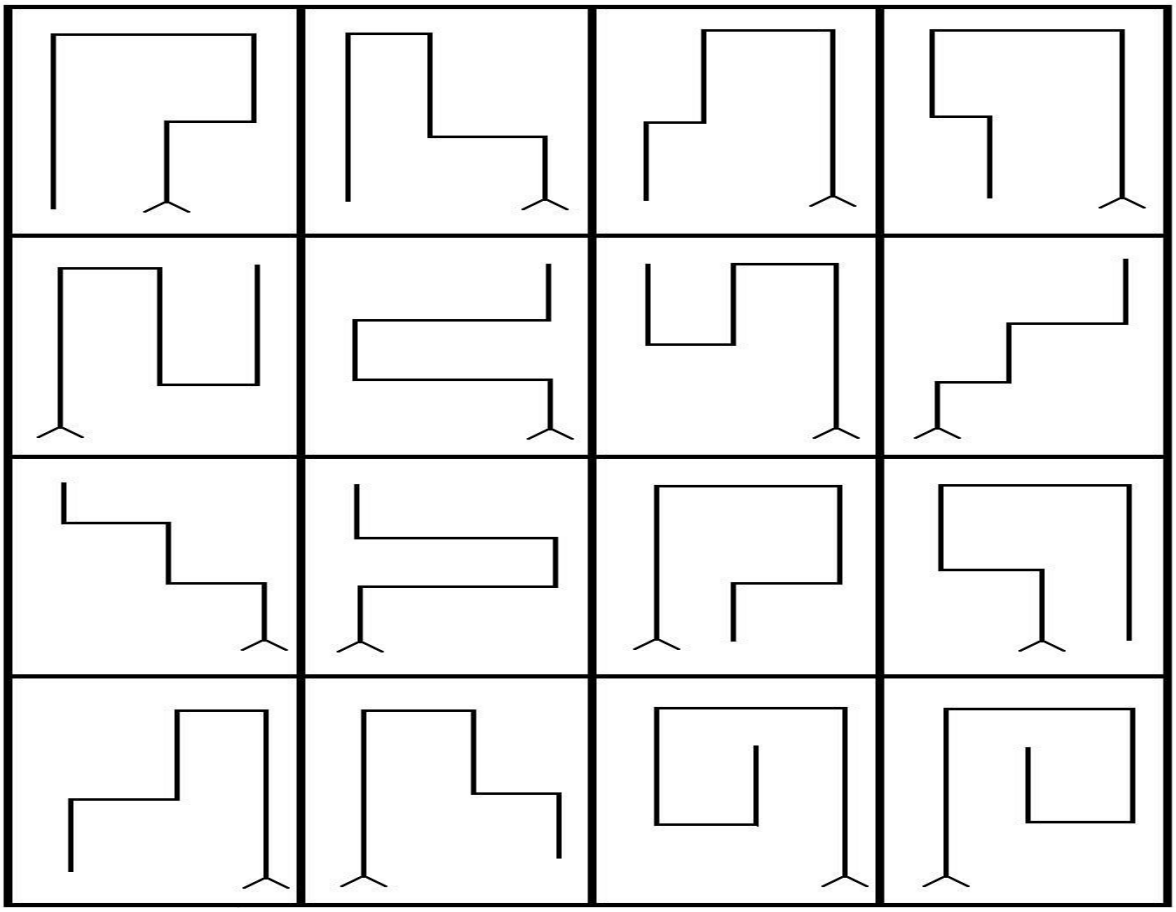

FCI-IFH-V

Možne oblike sledi za IFH-V

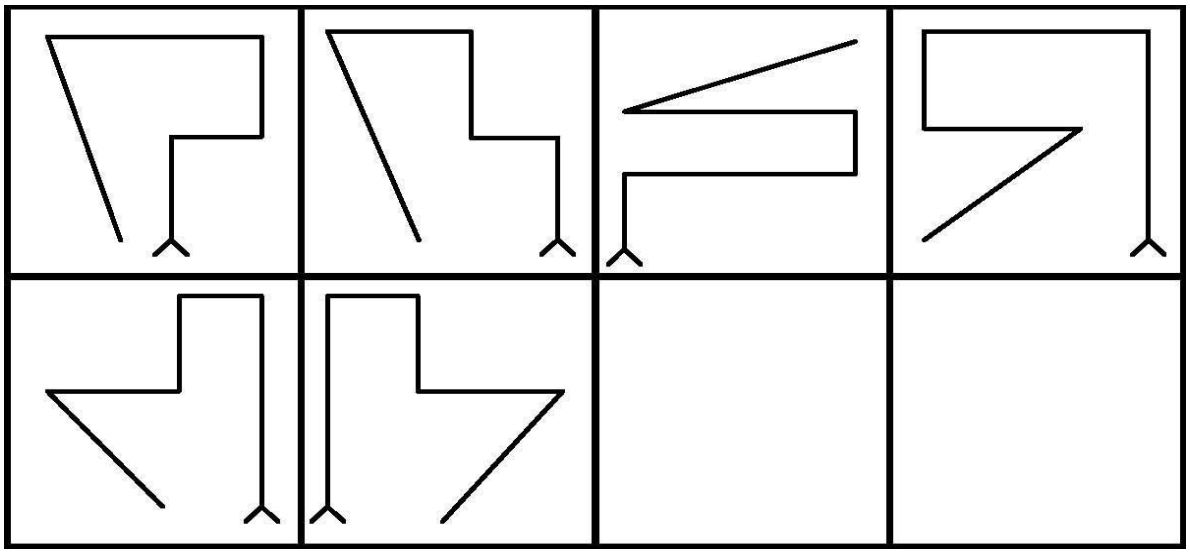

FCI-FH-1

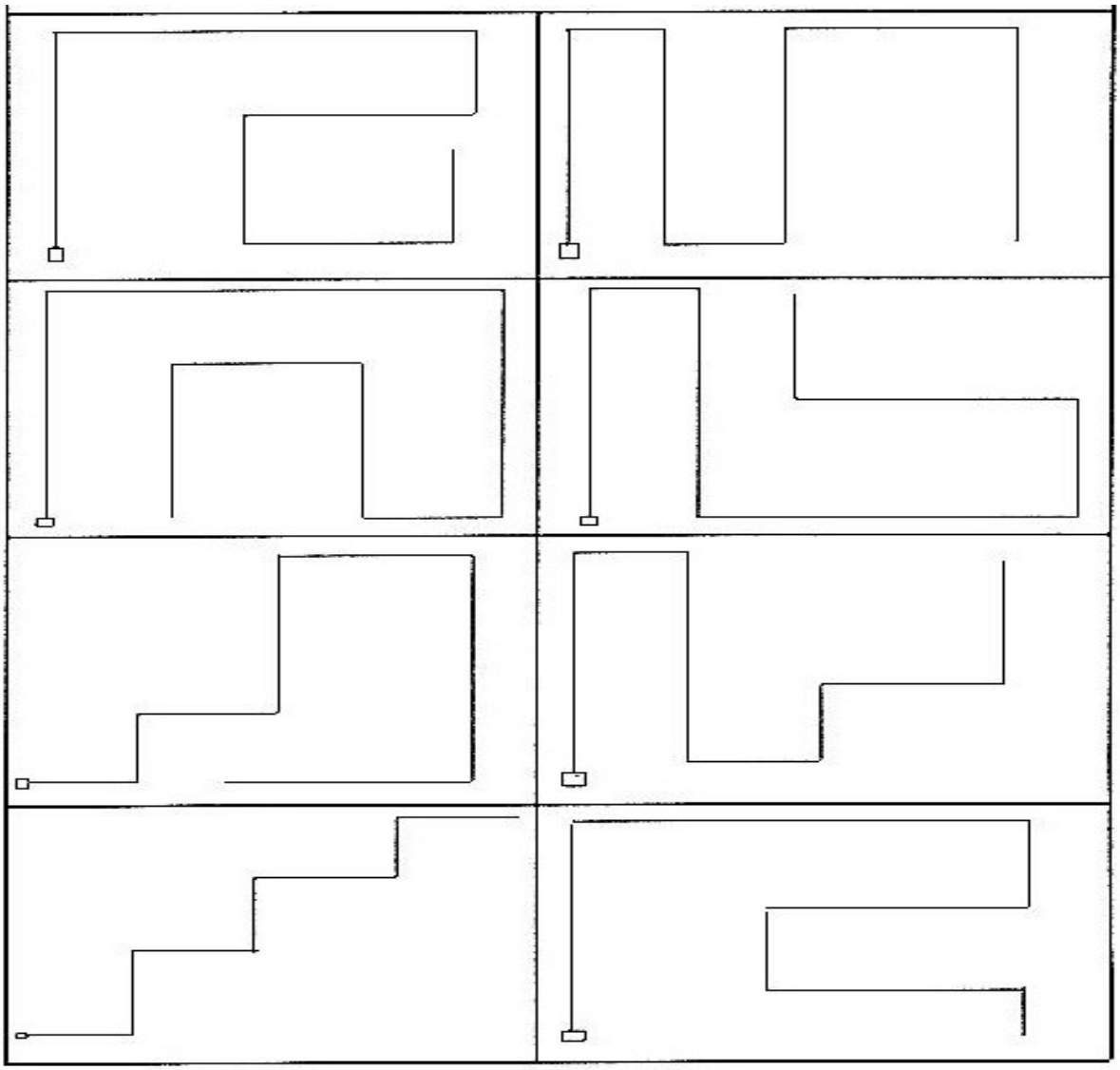

FCI-IFH-2 in FCI-IGP-FH

Možne oblike sledi

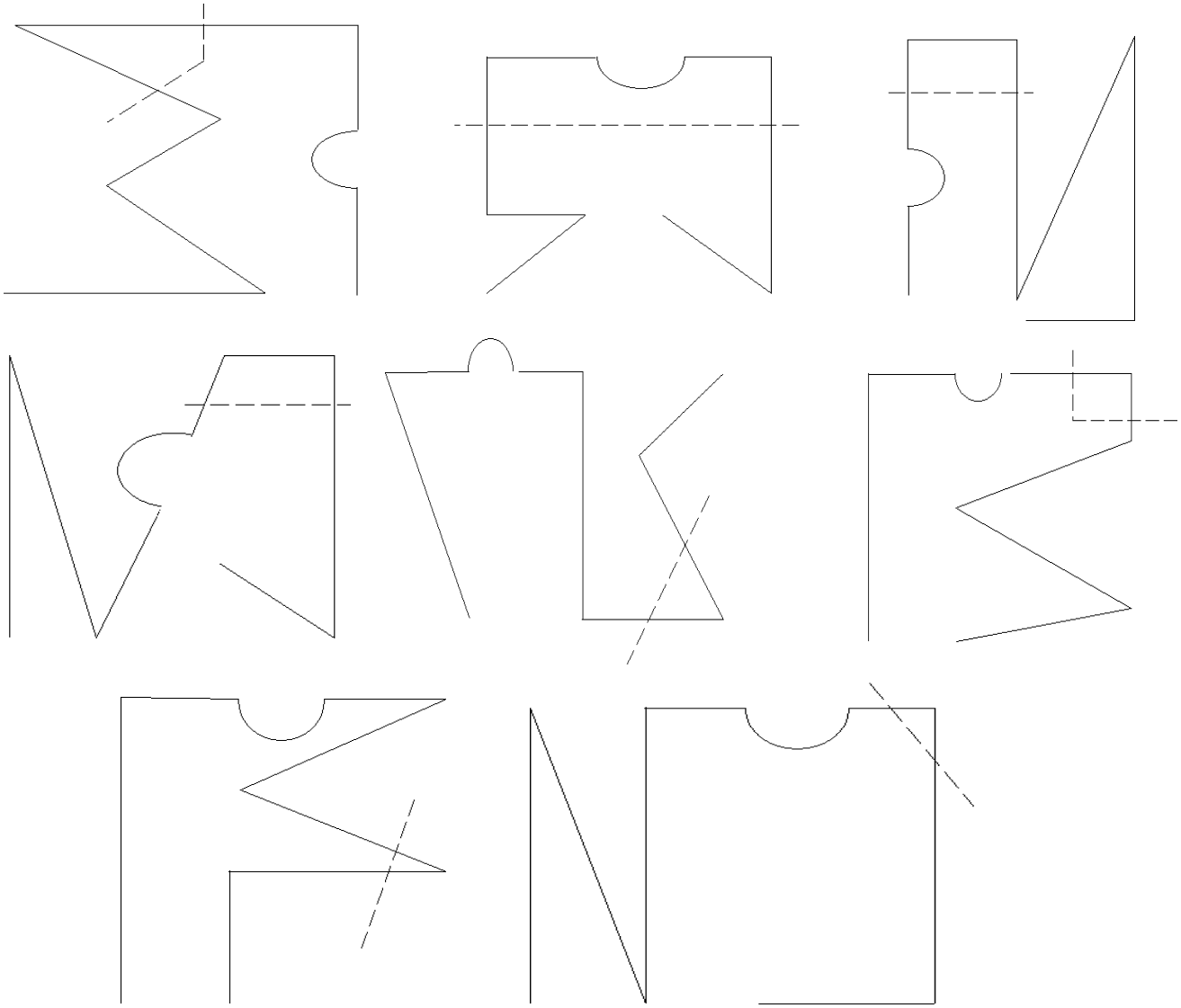

Ostri kot in križanje

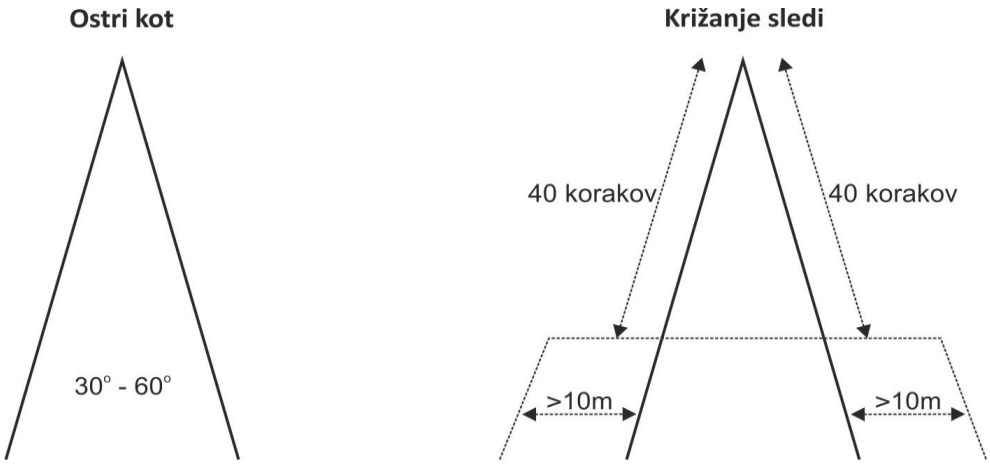

Polaganje kotov in odlaganje predmetov

Desni kot

Levi kot

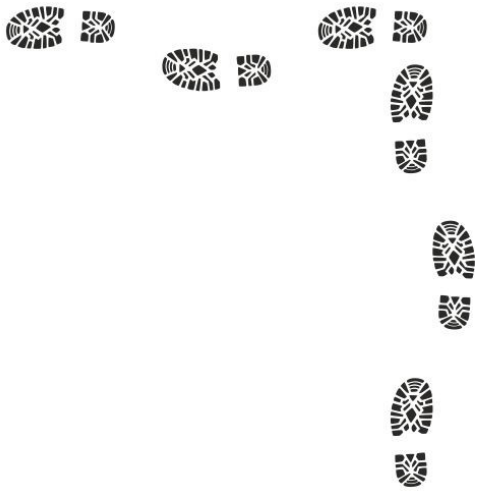

Desni ostri kot

Levi ostri kot

Odlaganje predmeta

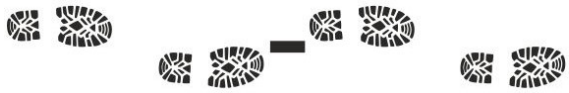

Druga varianta odlaganja

Priloga k FCI-IGP

Iskanje markerja

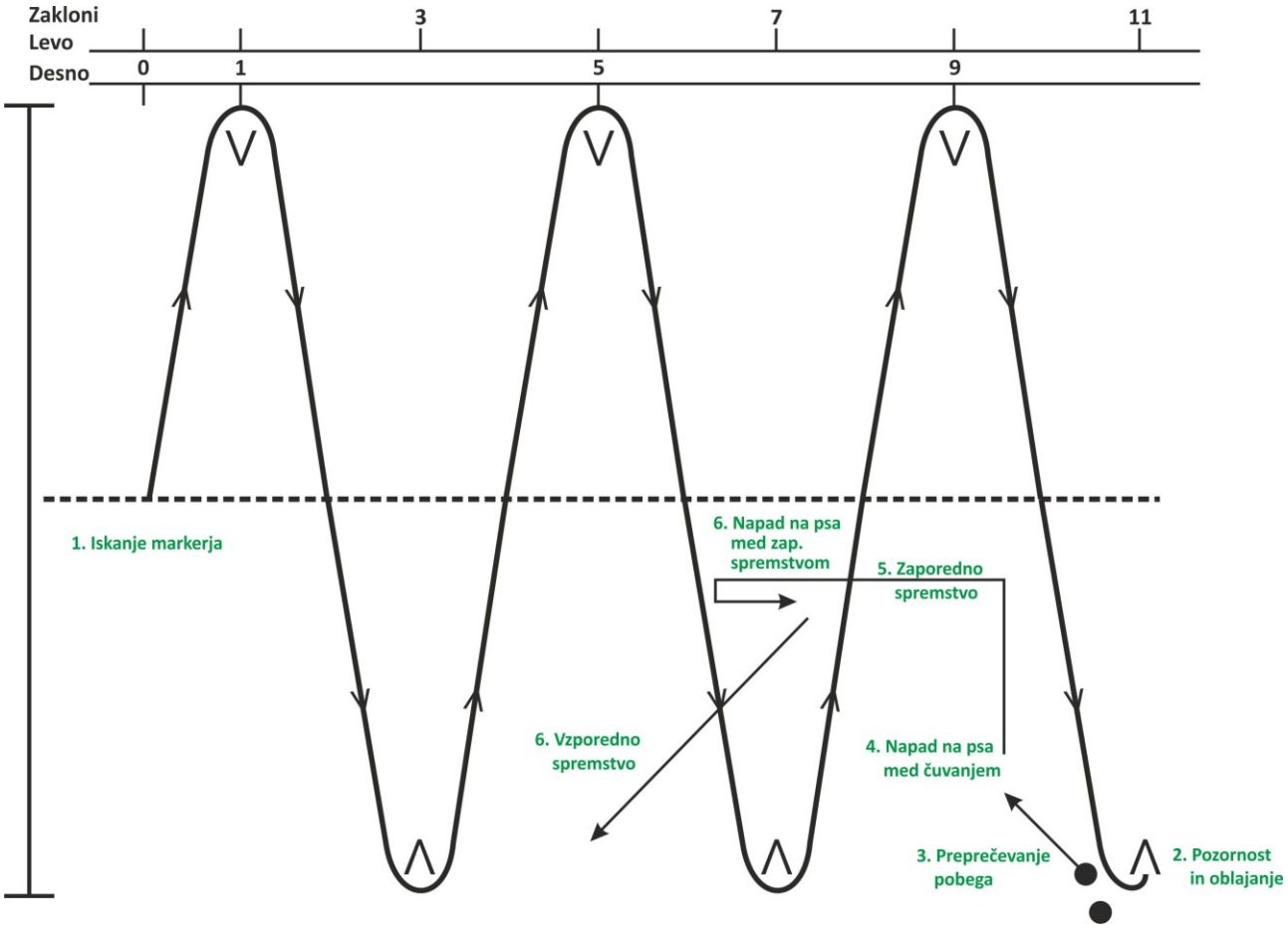

Preprečevanje pobega

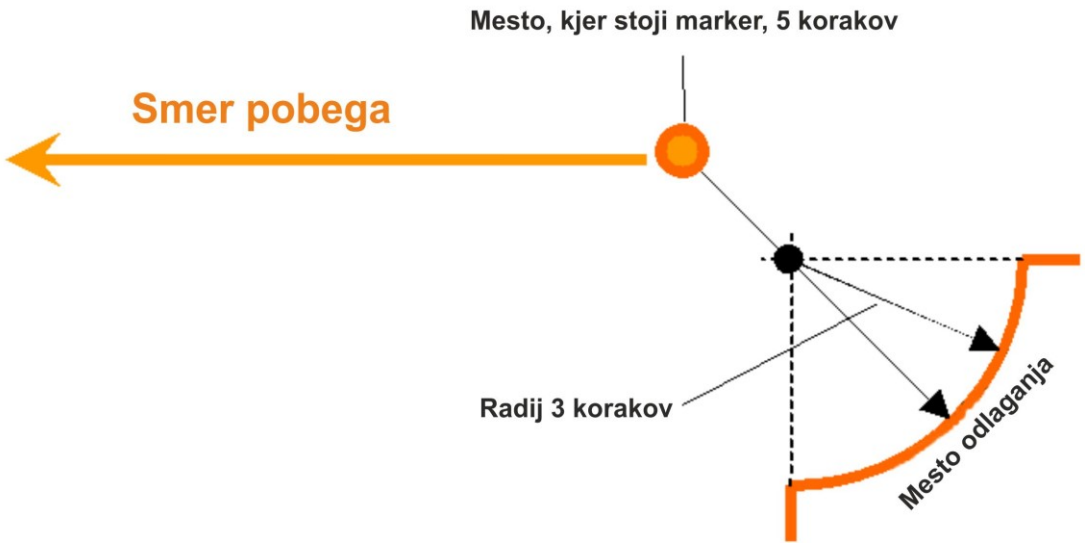

Skakalnica

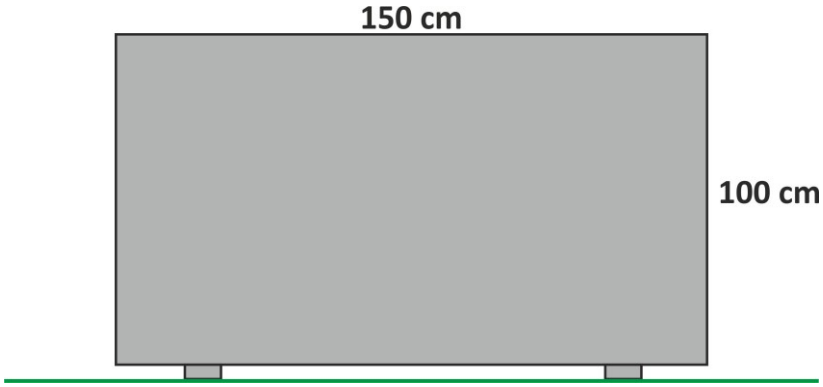

Plezalna stena

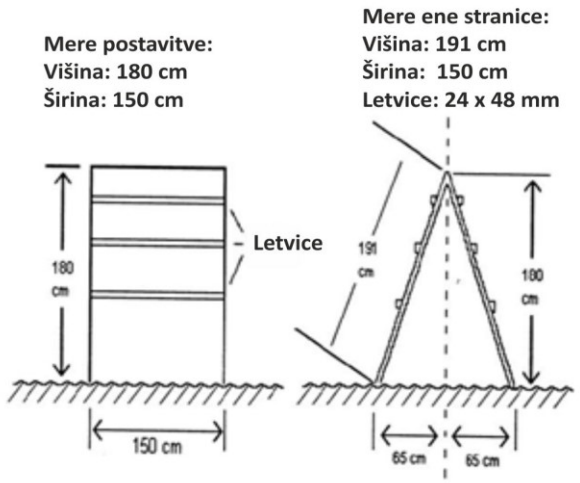

Plezalna stena je sestavljena iz dveh delov, ki sta na vrhu povezana, ter merita 150 cm v širino in 191 cm v višino. Ta dva dela stojita na tleh v tolikšni medsebojni razdalji, da znaša navpična višina plezalna stene 180 cm. Celotna površina plezalne stene mora biti obložena z materialom, ki preprečuje drsenje. Na zgornjem delu obeh strani plezalne stene so nameščene 3 letvice v izmeri 24 x 48 mm. Vsi psi na izpitu morajo preskočiti iste ovire.

Med samo prireditvijo poskusni preskoki niso dovoljeni.

Prinosilo

	FCI-IGP-1	FCI-IGP-2	FCI-IGP-3
Prosto prinašanje	650 gramov	1.000 gramov	2.000 gramov
Skakalnica	650 gramov	650 gramov	650 gramov
Plezalna stena		650 gramov	650 gramov

Risba za prinosila

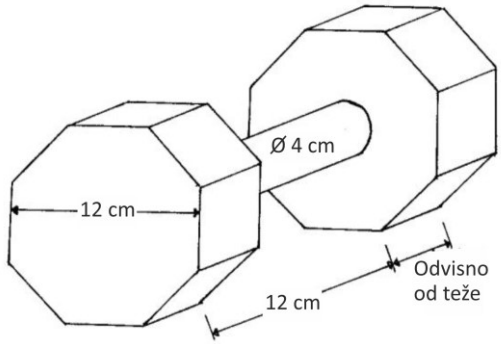

Pri vajah prinašanje so dovoljena samo lesena prinosila. Vsi udeleženci izpita morajo uporabiti lesena prinosila, ki jih je v ta namen pripravil prireditelj. Vodnik ne sme uporabljati svojih lesenih prinosil.

Risba lesenega prinosila, ki je upodobljena v IP predstavlja samo vzorec. Pomembno je, da so prinosila ustrezne teže, da so prečke izdelane iz lesa ter da so le-te najmanj 4 cm oddaljene od tal.